

VILNIAUS
VYSTYMO
KOMPANIJA

Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas

VILNIAUS MIESTO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS SPECIALUSIS PLANAS. SPRENDINIAI. AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Projekto Nr.

VP-20-63

Planavimo organizatorius

**VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS
ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS**

Konstitucijos pr. 3, LT-09608 Vilnius, tel. +370 5 211 2000.

Teritorijų planavimo dokumento rengėjas

UAB „VILNIAUS VYSTYMO KOMPANIJA“

Šeimyniškių g. 19B, LT-09200 Vilnius, tel., +370 687 66 000.
Kodas Juridinių asmenų registre 120750163

Teritorijų planavimo lygmuo

Savivaldybės

Teritorijų planavimo dokumento rūšis

Specialusis

Planavimo proceso etapo stadija

Sprendinių konkretizavimas

Bylos (segtuvo) išleidimo data

2025-11-27

Pasirašančių asmenų pareigos:

Vardai, pavardės, kiti būtini duomenys

Parašai:

Urbanistikos skyriaus vadovė

MILDA ŽEKONYTĖ

Projekto vadovas

MINDAUGAS GRABAUSKAS

Kvalifikaciją patvirtinančio dokumento Nr. A280
Tel. Nr. +370 698 46770

TURINYS

1. ĮVADAS	2
1.1. Bendroji informacija	2
1.2. Planavimo sąlygos	4
1.3. Pagrindinės specialiojo plano sąvokos.....	5
1.4. Specialiojo plano sąsaja su kitais TPD, programomis, teisės aktais.....	9
1.5. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas	14
1.6. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas	15
1.7. Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimas	16
1.8. Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos dalies bendrasis planas	17
2. ESAMA BŪKLĖ	18
3. KONCEPCIJA	18
4. SPRENDINIAI	19
4.1. Ncentralizuoto vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos	28
4.2. Viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijų nustatymo alternatyvos	31
4.3. Viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos	31
4.4. Paviršinių nuotekų tinklų atskyrimas nuo buitinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros	35
4.5. Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros finansavimo šaltiniai 36	
4.6. Apsaugos zonų nustatymas ir reglamentavimas	39
4.6.1. Vandenviečių apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos... 39	
4.6.2. Komunalinių objektų sanitarinės apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.....	39
4.6.3. Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.....	39
4.6.4. Kitos inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygas.....	40
4.7. Lauko gaisrinio vandentiekio, skirto pastatams gesinti, tinklų ir statinių esama būklė.....	44
4.8. Teritorijų rezervavimas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektams	45
4.9. Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėseną	46
5. GAMTINIO KARKASO, SAUGOMŲ TERITORIJŲ, KULTŪROS PAVELDO, MIŠKŲ, VANDENS TELKINIŲ IR KITI APRIBOJIMAI PLANUOJAMIEMS SPRENDINIAMS	47
5.1. Poveikis kultūros paveldo objektams	47
5.2. Poveikis saugomoms teritorijoms.....	51
5.3. Poveikis gamtiniam karkasui.....	52
6. IŠVADOS/APIBENDRINIMAS	56
7. PRIEDAI.....	57
7.1. Specialiojo plano rengėjų sąrašas	57
7.2. Grafinė dalis	57

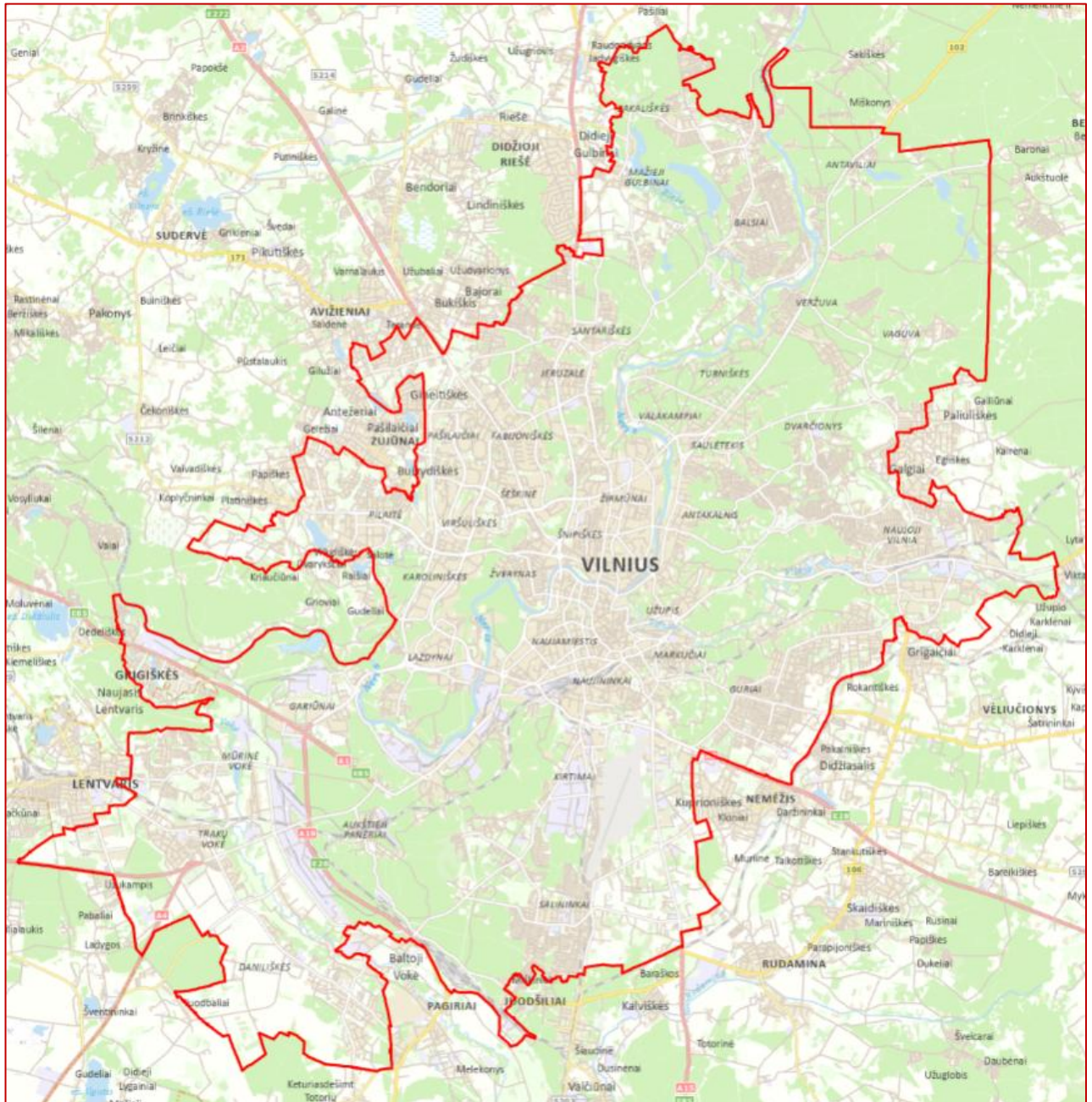
1. ĮVADAS

1.1. Bendroji informacija

Teritorijų planavimo dokumento rūšis: specialiojo teritorijų planavimo dokumentas (inžinerinės infrastruktūros vystymo planas)

Planavimo lygmuo: Savivaldybės lygmens specialusis planas.

Planuojama teritorija: Vilniaus miesto savivaldybės teritorija. Planuojamos teritorijos plotas – 40044,7209 ha (žr. 1 pav.).

1 pav. Planuojama teritorija

Planavimo organizatorius: Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorius, Konstitucijos pr. 3, LT-09601 Vilnius, tel. 211 2222, el. p. savivaldybe@vilnius.lt.

Planavimo iniciatorius: Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Energetikos skyrius, Konstitucijos pr. 3, LT-09601 Vilnius, tel. (8~5) 2112000, el. p. savivaldybe@vilnius.lt.

Plano rengėja: UAB „Vilniaus vystymo kompanija“ (iki 2024 m. UAB „Vilniaus planas“, pakeitus pavadinimą, iki 2025 m. UAB „ID Vilnius“, nuo 2025-01-01 UAB „Vilniaus vystymo kompanija“ (UAB „Vilniaus vystymo kompanija“ 2025-01-13 raštas suinteresuotoms valstybės įstaigoms, organizacijoms ir įmonėms (įskaitant, bet neapsiribojant, Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai, valstybės įmonei Registrų centrui, Nacionalinei žemės tarnybai ir kt.) Nr. 2025-SD-015 „Dėl projektavimo ir teritorijų planavimo paslaugų teikimo tęstinumo“)), biuro adresas Šeimyniškių g. 19B, LT-09233 Vilnius, tel. +37068766000, el. p. info@vilniausvystymas.lt.

Planavimo pagrindas:

- Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2019 m. spalio 16 d. sprendimas Nr. 1-252 „Dėl Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo“;
- Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. lapkričio 4 d. įsakymas Nr.30-2834/19 „Dėl pavedimo organizuoti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo procesą“;
- Planavimo darbų programa, patvirtinta Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr.30-832/20;
- Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2025 m. balandžio 10 d. sprendimas Nr. 1-996 „Dėl Tarybos 2019-10-16 sprendimo Nr. 1-252 „Dėl Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo“ pakeitimo“.

Planavimo terminai: specialiojo plano rengimas vykdomas pagal terminus, išduotus planavimo sąlygose.

Planavimo tikslas:

specialiojo teritorijų planavimo dokumento rengimo tikslas – nustatyti viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijas, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptis, nurodyti šios infrastruktūros plėtros įgyvendinimo etapus (eigą, eiliškumą) ir finansavimą, siekiant, kad visi gyventojai gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas arba turėtų galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas.

Planavimo uždaviniai:

1. atnaujinti viešojo vandens tiekimo teritorijas brėžinyje pažymint teritorijos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros sistemos elementus ir individualų vandens išgavimą ir (ar) individualų nuotekų šalinimą, nustatyti aglomeracijos teritorijos ribas;
2. nustatyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptis, apimančias ir sodininkų bendrijų teritorijas bei užtikrinančias gyventojų ir kitų asmenų aprūpinimą saugiu visuomenės sveikatai geriamuoju vandeniu ir nuotekų tvarkymo paslaugomis, darnią tinklų plėtrą ir rezervuoti teritorijas šiai plėtrai;
3. nustatyti planuojamų teritorijų naudojimo, tvarkymo, apsaugos priemones;
4. įvertinti galimą poveikį Neries upės baseino Vilniaus vandenvietėms Astravo atominės elektrinės avarijos atveju bei parengti saugaus geriamojo vandens tiekimo vartotojams schemas;
5. nustatyti „baltąsias zonas“, t. y. teritorijas, kuriose nėra geriamojo vandens tiekimo ir/ ar nuotekų tvarkymo infrastruktūros, gyventojai vandenį išgauna ir nuotekas tvarko individualiais įrenginiais, yra urbanizuotoje teritorijoje ir iš vienos ar kelių pusių yra galimybė prijungti prie vandentiekio ir/ ar nuotekų tinklų – 15 metrų vienam gyventojui;
6. nurodyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas;
7. numatyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros statinių vietas.

Specialiojo plano tikslus ir uždavinius nustatė specialiojo plano planavimo darbų programa, patvirtinta Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr.30-832/20.

Planavimo procesas:

Specialiojo plano rengimo procesą sudaro trys etapai: parengiamasis, rengimo ir baigiamasis.

Parengiamojo etapo metu:

- nustatomi planavimo tikslai ir uždaviniai;
- parengiama ir patvirtinama planavimo darbų programa;
- viešai paskelbiama apie priimtą sprendimą dėl specialiojo plano rengimo pradžios, planavimo tikslų ir planavimo darbų programą
- kreipiamasi į atsakingas institucijas dėl planavimo sąlygų.

Rengimo etapą sudaro trys stadijos:

- esamosios būklės įvertinimas;
- bendrųjų sprendinių formavimas (parengiama specialiojo plano koncepcija, išnagrinėjamos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros alternatyvos, atliekamas strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (SPAV) – parengiamas SPAV atrankos dokumentas ir ataskaita pagal poreikį, nustatomos teritorijos, kurios bus įtrauktos į viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijas, nustatomos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptys, įgyvendinimo etapai (eiga, eiliškumas) ir finansavimo šaltiniai, nustatomos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrai reikalingos teritorijos, nustatomi lauko gaisrinio vandentiekio, skirto pastatams gesinti, tinklų ir statinių sprendiniai);
- sprendinių konkretizavimas (parengiami konkretūs sprendiniai geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrai, aiškinamasis raštas ir brėžiniai);

Baigiamąjį etapą sudaro:

- specialiojo plano sprendinių viešinimas supaprastinta tvarka;
- specialiojo plano derinimas Teritorijų planavimo komisijoje;
- specialiojo plano tikrinimas teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą atliekančioje institucijoje;
- specialiojo plano tvirtinimas ir registravimas Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų registre.

1.2. Planavimo sąlygos

Specialiajam planui išduotos planavimo sąlygos pateiktos *1 lentelėje*.

1 lentelė. Planavimo sąlygų sąrašas

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas	Dokumento tipas	Registracijos Nr.	Data
1	Aplinkos apsaugos agentūra	Teritorijų planavimo sąlygos	REG31814944	2025-03-18
2	LR Aplinkos ministerija	Teritorijų planavimo sąlygos	REG155974	2020-10-12
3	AB „Energijos skirstymo operatorius“	Teritorijų planavimo sąlygos	REG267392	2023-03-09
4	UAB „Grinda“	Teritorijų planavimo sąlygos	REG269453	2023-03-22
5	Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos	Teritorijų planavimo sąlygos	REG32757345	2025-03-21
6	AB „Lietuvos geležinkeliai“	Teritorijų planavimo sąlygos	REG31651189	2025-03-14
7	Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos	Teritorijų planavimo sąlygos	REG31381137	2025-03-08
8	Lietuvos kariuomenė	Teritorijų planavimo sąlygos	REG31418562	2025-03-10
9	Lietuvos transporto saugos administracija	Teritorijų planavimo sąlygos	REG268815	2023-03-17
10	AB LITGIRD	Teritorijų planavimo sąlygos	REG267929	2023-03-13
11	Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos	Teritorijų planavimo sąlygos	REG31547189	2025-03-12
12	Nacionalinės žemės tarnyba prie ŽŪM	Teritorijų planavimo sąlygos	REG270297	2023-03-28
13	Pavilnių ir Verkių regioninių parkų direkcija	Teritorijų planavimo sąlygos	REG31843558	2025-03-18

14	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie VRM	Teritorijų planavimo sąlygos	REG31598763	2025-03-13
15	UAB „Skaidula“	Teritorijų planavimo sąlygos	REG267371	2023-03-09
16	AB Telia Lietuva	Teritorijų planavimo sąlygos	REG272637	2023-04-13
17	Trakų rajono savivaldybės administracija	Teritorijų planavimo sąlygos	REG32740585	2025-03-21
18	VšĮ Transporto kompetencijų agentūra	Teritorijų planavimo sąlygos	REG32427498	2025-03-19
19	Valstybinė miškų tarnyba	Teritorijų planavimo sąlygos	REG268561	2023-03-16
20	VĮ Vidaus vandens kelių direkcija	Teritorijų planavimo sąlygos	REG267482	2023-03-09
21	UAB „Vilniaus apšvietimas“	Teritorijų planavimo sąlygos	REG31413218	2025-03-10
22	AB „Vilniaus šilumos tinklai“	Teritorijų planavimo sąlygos	REG267564	2023-03-09
23	Vilniaus miesto savivaldybės administracija	Teritorijų planavimo sąlygos	REG32417825	2025-03-19
24	Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Miesto ūkio ir transporto departamentas	Teritorijų planavimo sąlygos	REG280176	2023-06-05
25	Vilniaus rajono savivaldybės administracija	Teritorijų planavimo sąlygos	REG31665111	2025-03-14
26	UAB „Vilniaus vandenys“	Teritorijų planavimo sąlygos	REG32752510	2025-03-21
27	UAB „Vilniaus viešasis transportas“	Teritorijų planavimo sąlygos	REG273899	2023-04-21

1.3. Pagrindinės specialiojo plano sąvokos

Pagal Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymą (suvestinė redakcija nuo 2024-11-01):

Inžinerinės infrastruktūros vystymo planas – specialiojo teritorijų planavimo dokumentas, kuriame numatomas inžinerinės infrastruktūros objektų išdėstymas, šių objektų, gretimų teritorijų naudojimo ir apsaugos priemonės.

Specialusis teritorijų planavimas – teritorijų planavimas tam tikroms veikloms reikalingų teritorijų ir saugomų teritorijų naudojimo, tvarkymo ir (ar) apsaugos priemonėms nustatyti.

Pagal Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymą (suvestinė redakcija nuo 2024-10-01):

Aglomeracija – urbanizuotose ar urbanizuojamose teritorijose esanti viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija ar jos dalis, kurioje susidaro ar gali susidaryti 2 000 ir daugiau gyventojų ekvivalentų atitinkanti tarša ir kurioje geriamasis vanduo tiekiamas ar numatomas tiekti centralizuota geriamojo vandens tiekimo sistema arba išgaunamas individualiai, o susidarančios ar galinčios susidaryti nuotekos surenkamos centralizuotomis nuotekų surinkimo sistemomis arba sutvarkomos nuotekų valymo (arba) kaupimo įrenginiais.

Viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas (toliau – viešasis vandens tiekėjas) – valstybės ar savivaldybės valdoma įmonė, vykdanči viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą.

Individualusis nuotekų tvarkymas – buityje, ūkio ar gamybinėje veikloje panaudoto vandens išleidimas į nuosavybės teise ar kitaip valdomus ir (arba) naudojamus nuotekų kaupimo ar valymo įrenginius, nuotekų valymas, išleidimas į aplinką, valant nuotekas susidariusių atliekų (dumblo), sukauptų nuotekų perdavimas geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui arba viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, arba regioniniam viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, arba garantiniam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, arba nuotekų transportavimo paslaugas teikiančiam asmeniui, arba nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginius prižiūrinčiam asmeniui.

Nuotekų tvarkymas – nuotekų surinkimas, laikymas, transportavimas, valymas, apskaita, tyrimas, išleidimas į aplinką ir (arba) valant susidariusių atliekų (dumblo) tvarkymas.

Individualus apsirūpinimas geriamuoju vandeniu – geriamojo vandens išgavimas iš požeminio vandens telkinių nuosavybės teise ar kitaip valdomais ir (arba) naudojamais įrenginiais, kai per parą išgaunama mažiau kaip 10 m³ geriamojo vandens arba geriamuoju vandeniu aprūpinama mažiau kaip 50 fizinių asmenų, o išgautas vanduo neparduodamas arba nenaudojamas viešajam geriamojo vandens tiekimui.

Viešasis geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų tvarkymas – geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimas viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijoje ir (arba) viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo regione.

Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija (toliau – viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorija) – šio įstatymo nustatyta tvarka išskirta teritorija, kurioje savivaldybės institucijos privalo organizuoti ir užtikrinti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą¹.

Nuotekos - buityje, ūkio ar gamybinėje veikloje naudotas vanduo, taip pat kritulių ir kitoks (nuo teritorijų dangos ar transporto priemonių plovimo ir panašiai, išskyrus vandenį iš žaliųjų plotų, kuriuose neįrengta vandens surinkimo infrastruktūra, ir žemės ūkio naudmenų) vanduo, kurį asmuo išleidžia į aplinką tam skirtais inžineriniais įrenginiais arba atiduoda tvarkyti.

Pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymą (suvestinė redakcija nuo 2025-01-01):

Inžineriniai statiniai – susisiekimo komunikacijos, inžineriniai tinklai, kanalai, taip pat visi kiti statiniai, kurie nėra pastatai.

Inžineriniai tinklai – statinio statybos sklype (išskyrus statinio vidų) ir už jo ribų nutiesti komunaliniai ar vietiniai vandentiekio, nuotekų šalinimo, šilumos, naftos, dujų ar kito kuro, technologiniai vamzdiniai, elektros perdavimo, energijos ir elektroninių ryšių tinklai kartu su maitinimo šaltiniais ir įrenginiais.

Vietiniai inžineriniai tinklai – inžineriniai tinklai kartu su maitinimo šaltiniais, skirti vieno vartotojo ar grupės vartotojų poreikiams tenkinti.

Pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymą (suvestinė redakcija nuo 2023-06-23):

Planuojama ūkinė veikla – numatoma ūkinė veikla, apimanti statybą, statinių rekonstravimą, gamybą, technologinės įrangos ir gamybos proceso diegimą, modernizavimą ar keitimą, gamybos būdo, produkcijos kiekio ar rūšies keitimą, žemės gelmių išteklių gavybą ir ertmių naudojimą, kitų gamtos išteklių naudojimą, žemėtvarkos, miškotvarkos, vandentvarkos projektuose numatomą veiklą ir kitą galinčią daryti poveikį aplinkai ūkinę veiklą.

Poveikis aplinkai – aplinkos pokytis, numatomas dėl planuojamos ūkinės veiklos.

Numatomas reikšmingas neigiamas poveikis aplinkai – aplinkos, jos elementų, juos vienijančių natūralių ir antropogeninių sistemų kiekybinis ir (ar) kokybinis pokytis, kurio siekiant išvengti ar kurį siekiant sumažinti, kompensuoti arba siekiant atkurti tai, kas pažeista, būtina numatyti atitinkamas priemones.

Pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą (suvestinė redakcija nuo 2025-02-01):

Apsaugos zona – šiame įstatyme nurodytų objektų apsaugai skirta teritorija, kurioje turi būti taikomos šiuo įstatymu nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

Požeminio vandens vandenvietės apsaugos zona – požeminio vandens vandenvietės apsaugai skirta teritorija, kurioje taikomos šiuo įstatymu nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

Požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 1-oji juosta – atsižvelgiant į požeminio vandens vandenvietės grupę nustatyto pločio arčiausiai kaptazo įrenginių esanti juosta, kurios paskirtis – apsaugoti vandenvietę nuo taršos ir kurioje draudžiama ūkinė ir kita veikla, nesusijusi su vandens paėmimu, gerinimu ir tiekimu.

Požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 2-oji juosta – už požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 1-osios juostos esanti matematiškai ar analitiškai apskaičiuoto pločio juosta, kurioje ribojama mikrobiologinę ir cheminę taršą galinti sukelti ūkinė veikla.

¹ *Viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorija* - šiuo planu išskirta teritorija, kurioje numatoma užtikrinti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą.

Požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 3-ioji juosta – už požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 2-osios juostos esanti matematiškai ar analitiškai apskaičiuoto pločio juosta, kurioje ribojama cheminę taršą galinti sukelti ūkinė veikla.

Požeminio vandens vandenvietės taršos apribojimo juosta – aplink I ir II grupės požeminio vandens vandenvietės, iš kurios išgaunamas gėlas vanduo, naudojamas ar planuojamas naudoti maistui, kaptažo įrenginius nustatyta 50 metrų pločio juosta (įskaitant požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 1-ąją juosta), kurioje draudžiama mikrobiologinę ir (arba) cheminę taršą galinti sukelti ūkinė veikla.

Sanitarinės apsaugos zona – aplink stacionarų taršos šaltinį arba kelis šaltinius esanti teritorija, kurioje dėl galimo neigiamo planuojamos ar vykdomos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai galioja šiuo įstatymu nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

Pagal Statybos techninį reglamentą 2.02.04:2004 „Vandens ėmimas, vandenruoša. Pagrindinės nuostatos“ (įsigaliojo 2004-07-04):

gręžinys – gręžimo būdu įrengtas požeminis įrenginys, į kurį vanduo priteka per gręžinio sienelės (filtrą ar atvirą gręžšyklę);

vandenvietė – žemės paviršiaus teritorija, užimanti požeminio vandens telkinio dalį, kurioje sutelkti požeminio vandens kaptažo ir kiti inžineriniai statiniai, pakėlimo ir perdavimo vartotojui statiniai ir įrenginiai, kuriais išgaunamas vanduo tiekiamas į vandentiekio sistemą;

geriamasis vandentiekis – vandentiekis, tiekiantis rūpinamoje teritorijoje esantiems vartotojams geriamąjį vandenį;

vandens ėmyklą – statinys vandeniui paimti iš paviršinių ir požeminių vandens šaltinių;

vandens ruošyklą – įrenginių kompleksas, skirtas paruošti žalią vandenį iki geriamojo vandens kokybę reglamentuojančiuose dokumentuose nurodytų reikalavimų;

Pagal Statybos techninį reglamentą 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvas. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“ (galiojanti redakcija nuo 2023-07-25):

Bendrieji vandentvarkos dalykai:

lauko vandentiekis – vandentiekio dalis (vamzdynas, siurblinės, talpyklos), tiekianti vartotojams išgautą ir (arba) paruoštą vandenį;

lauko nuotakynas – nuotakų ir kitų inžinerinių statinių (įskaitant talpyklas ir siurbines) sistema nuotekoms tekinti iš išvadų į valyklas ar kitokias šalinimo vietas;

vandens vartotojas – juridinis arba fizinis asmuo, aprūpinamas vandeniu iš vandentiekio ir (arba) suleidžiantis nuotekas į nuotakyną;

vandentvarkos abonentas – juridinis arba fizinis asmuo, sudaręs vandens tiekimo ir (arba) nuotekų šalinimo sutartį su vandens tiekėju ir (arba) nuotekų šalintoju.

Lauko vandentiekis:

komunalinis vandentiekis (viešasis vandentiekis) – vandentiekis, tiekiantis aprūpinamoje teritorijoje esantiems vartotojams geriamąjį vandenį;

magistralė – vandentiekio tinklo dalis esminiam vandens paskirstymui po rūpinamąją teritoriją, paprastai be vartotojų įvadų jungčių;

požeminis vanduo – žemiau žemės paviršiaus esantis natūraliai susikaupęs ar infiltruotas vanduo, kurį galima paimti;

aprūpinamoji (vandens tiekimo objekto) teritorija – teritorija, kurioje išsidėstę vandentiekio vandens vartotojai;

siurblinė – įrenginys, palaikantis reikiamą slėgį ir debitą vandentiekio tinkle;

skirstomoji linija – vandentiekio tinklo dalis, jungianti magistralę su vartotojo įvadais;

vandens talpykla – rezervuaras vandeniui laikyti;

vandentakis – vamzdynas, jungiantis vandens ėmyklą, ruošyklą, talpyklą ir vandentiekio tinklą;

vandentieka – vartotojų aprūpinimas vandeniu;

vandentiekio šulinys – požeminė kamera su dangčiu uždengiama landa įlipti, įrengiama vandentiekio tinklo armatūros įmontavimo vietose;

vandentiekio tinklas – vamzdynas ir pagalbiniai statiniai išgautam ir (arba) paruoštam vandeniui paskirstyti po rūpinamąją teritoriją ir patiekti į vartotojų įvadus;

vandentiekio vanduo – vandentiekiu patiektas vartojimui vanduo.

Lauko nuotakynas:

išleistuvas – nuotako galas, iš kurio nuotekos suleidžiamos į valyklą arba nuotekų priimtuvą;

kolektorius – požeminis pratakas, į kurį suteka nuotekos iš keleto nuotakų;

mišrioji sistema – nuotakynas, kurį sudaro viena nuotakų sistema vartotam vandeniui kartu su paviršinėmis nuotekomis bėgdinti;

nuotakas (lauko) – paprastai požeminis vamzdis ar kitoks įtaisas vartotam vandeniui ir (arba) paviršinėms nuotekoms tekinti iš keleto šaltinių;

nuotakyno šulinys – rentinys su nuimamu dangčiu, įrengtas ant išvado arba nuotako, kad galėtų įlipti žmogus;

nuotėkio baseinas – plotas, iš kurio nuotekos suteka į išvadą, nuotaką arba vandentėkmę.

Pagal Nuotekų tvarkymo reglamentą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. spalio 8 d. įsakymo Nr. D1-515 redakcija) (Suvestinė redakcija nuo 2022-05-01):

*buitinės nuotekos*² – nuotekos, kurios susidaro namų ūkyje naudojant vandenį (pvz., skalbimo, indų plovimo, maisto gaminimo, prausimosi, tualetų nuotekos ir pan.). Prie buitinių nuotekų priskiriamos ir nuotekos, susidarančios naudojant vandenį įmonių, įstaigų, organizacijų darbuotojų buitiniams poreikiams, jeigu jos surenkamos ir išleidžiamos atskirai nuo kitų objekte susidarančių nuotekų;

gamybinės nuotekos – dėl gamybos ar kitos komercinės veiklos (viešojo maitinimo, skalbimo, valymo paslaugų teikimo, viešųjų tualetų, prekybos centrų ar pan.) susidarančios nuotekos. Gamybinėms nuotekoms priskiriamos ir nuotekos (išskyrus buitines nuotekas), kurių užterštumas pagal BDS7 viršija 500 mg/l, o užterštumas prioritetinėmis pavojingomis medžiagomis bei pavojingomis medžiagomis, nurodytomis 2 priedo A ir B1 dalyse, viršija šiame Reglamente bei kituose teisės aktuose šioms medžiagoms nustatytas DLK į gamtinę aplinką, ir/arba užterštumas pavojingomis medžiagomis, nurodytomis 2 priedo B2 dalyje, viršija DLK į nuotakyną;

komunalinės nuotekos – aglomeracijoje nuotakynu surenkamos mišriosios (buitinės, paviršinės ir (arba) gamybinės nuotekos, infiltracinis vanduo ir pan.) nuotekos;

nuotekų priimtuvas – gamtinės aplinkos elementas (dalis), į kurį išleidžiamos nuotekos;

nuotakynas (nuotekų surinkimo sistema) – vamzdynų ir kitų inžinerinių įrenginių ir statinių sistema nuotekoms surinkti ir transportuoti (nuotekų surinkimas mobiliosiomis cisternomis nepriskiriamas prie nuotekų surinkimo nuotakynu);

atskiroji nuotekų tvarkymo sistema – ne daugiau kaip dviejų gyvenamųjų namų ar kitų objektų nuotekoms tvarkyti skirta sistema, iš kurios nuotekos išleidžiamos į aplinką arba kaupiamos ir periodiškai išvežamos mobiliosiomis priemonėmis;

grupinė nuotekų tvarkymo sistema – grupės (daugiau kaip dviejų) objektų nuotekoms tvarkyti skirta sistema, iš kurios nuotekos išleidžiamos į aplinką arba kaupiamos ir periodiškai išvežamos mobiliosiomis priemonėmis.

Kitos sąvokos:

² Sąvokos „buitinės nuotekos“ išaiškinimo Nuotekų tvarkymo reglamente neliko (neteko galios nuo 2022-05-01)

Vilniaus miesto rajonai – Vilniaus miesto savivaldybės bendruoju planu (toliau – BP-2021) nustatytos Vilniaus miesto savivaldybės dalys – miesto rajonai (pagal BP-2021 schemą „Bendrojo plano rajonų schema“).

1.4. Specialiojo plano sąsaja su kitais TPD, programomis, teisės aktais

Specialusis planas parengtas vadovaujantis šiais teisės aktais, nurodytais Teritorijų planavimo sąlygose:

- LR aplinkos apsaugos įstatymas;
- LR aplinkos monitoringo įstatymas;
- LR geriamojo vandens įstatymas;
- LR geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas;
- LR laukinės augalijos įstatymas;
- LR laukinės gyvūnijos įstatymas;
- LR miškų įstatymas;
- LR nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas;
- LR planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas;
- LR saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymas;
- LR saugomų teritorijų įstatymas;
- LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas;
- LR statybos įstatymas;
- LR teritorijų planavimo įstatymas;
- LR vandens įstatymas;
- LR visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas;
- LR želdynų įstatymas;
- LR žemės gelmių įstatymas;
- LR žemės įstatymas;
- LR žemės reformos įstatymas;
- Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų taisyklės, patvirtintos LR aplinkos ministro 2006-12-29 įsakymu Nr. D1-636 (paskutiniai pakeitimai 2019-05-31);
- Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas LRV 2004-08-18 nutarimu Nr.967 „Dėl planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- STR 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvas. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai.“ (Žin.,2003,Nr.83-3804);
- Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo taisyklės, patvirtintos LR aplinkos ministro 2001-11-07 įsakymu Nr.540 „Dėl paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo taisyklių patvirtinimo“;
- Paveldo tvarkybos reglamentas PTR 2.13.01:2011 „Archeologinio paveldo tvarkyba“, patvirtintas LR kultūros ministro 2011-08-16 įsakymu Nr. ĮV-538;
- Visuomenės dalyvavimo teritorijų planavimo procese nuostatai, patvirtinti LRV 1996-09-18 nutarimu Nr. 1079;
- Nuotekų tvarkymo reglamentas, patvirtintas LR aplinkos ministro 2006-05-17 įsakymu Nr. D1-236 „Dėl Nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“;
- Nuotekų valymo įrenginių taikymo reglamentas, patvirtintas LR aplinkos ministro 2006-09-11 įsakymu Nr. D1-412 „Dėl Nuotekų valymo įrenginių taikymo reglamento patvirtinimo“;
- Nuotekų filtravimo sistemų įrengimo aplinkosaugos taisyklės, patvirtintos LR aplinkos ministro 2001-05-09 įsakymu Nr. 252 „Dėl Nuotekų filtravimo sistemų įrengimo aplinkosaugos taisyklių patvirtinimo“;
- HN 24:2017 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ (Žin., 2003, Nr. 79–3606);

- Lietuvos geologijos tarnybos prie AM direktoriaus 2012-05-29 įsakymas Nr. 1-90 „Dėl iširtų požeminio vandens (išskyrus pramoninį) išteklių aprobavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin. 2012-06-01 Nr. 62-3156).
- Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašas;
- LRV 2004-10-14 nutarimas Nr. 1289 „Dėl žemės servitutų nustatymo administraciniu aktu taisyklių patvirtinimo“;
- Pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo nustatymo ir keitimo tvarkos bei sąlygų aprašas, patvirtintas LRV 1999-09-29 nutarimu Nr. 1073 „Dėl pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo nustatymo ir keitimo tvarkos bei sąlygų aprašo patvirtinimo“;
- Gaisrinės saugos normos teritorijų planavimo dokumentams rengti, patvirtintos LR aplinkos ministro ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2013-12-31 įsakymu Nr. D1-995/1-312;
- Buveinių apsaugai svarbios teritorijos „Natura 2000“: Žaliųjų ežerų apylinkės (ES kodas LTVIN0008); Riešės upės slėnis (LTVIN0010); Kryžiuokų miškas (LTVIN0020); Ežerėlių kompleksas (LTVIN0011); Neries upės šlaitas ties Verkiais (LTVIN0012); Antakalnio bunkeriai (LTVIN0015); Vilnios upė (LTVIN0024); Kaukysos upės slėnis (LTVIN0035); Vilnios šlaitai ties Pūčkoriais (LTVIN0036);
- Vilniaus miesto savivaldybės draustinių nuostatai, patvirtinti Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2017-07-21 sprendimu Nr. A1-1360 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės Vokės senslėnio šlaitų geomorfologinio draustinio ir kitų draustinių nuostatų ir individualių bylų tvirtinimo“;
- Pavilnių ir Verkių regioninių parkų nuostatai, patvirtinti 1996-07-19 LRV nutarimu Nr.855;
- Vilniaus miesto savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotų schema, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimu Nr. 1154 „Dėl valstybinės reikšmės miškų plotų patvirtinimo“;
- Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašas, patvirtintas LRV 2011-09-28 nutarimu Nr. 1131 „Dėl Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašo patvirtinimo ir kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“;
- Gamtinio karkaso nuostatai, patvirtinti LR aplinkos ministro 2007-02-14 įsakymu Nr. D1-96 „Dėl gamtinio karkaso nuostatų patvirtinimo“;
- Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatai;
- Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai;
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 14 d. įsakymas Nr. D1-281 „Dėl paukščių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“ ir jo pakeitimai;
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymas Nr. D1-210 „Dėl Vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašo, skirto pateikti Europos Komisijai, patvirtinimo“ ir jo pakeitimai;
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymas Nr. D1-317 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“ ir jo pakeitimai;
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. balandžio 19 d. įsakymas Nr. D1-214 „Dėl gamtos paveldo objektų nuostatų patvirtinimo“;
- Saugomų teritorijų nuostatai, saugomų teritorijų individualūs apsaugos reglamentai ir kiti, su saugomomis teritorijomis susiję, teisės aktai;
- Atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 „Dėl Atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“;
- Atliekų tvarkymo prioritetai, tikslai, uždaviniai turi atitikti Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimu Nr. 519 „Dėl Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano patvirtinimo“;
- Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašas, patvirtintas LR aplinkos ministro 2001-11-07 įsakymu Nr. 540 „Dėl paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

- Ūkinės veiklos teritorijų ekogeologinių sąlygų vertinimo rekomendacijos, patvirtintos LGT direktoriaus 2010-12-16 įsakymu Nr. 1-248;
- LRV 2012-05-29 nutarimas Nr. 625 „Dėl Aviacijai galinčių kliudyti statinių statybos bei rekonstravimo ir įrenginių įrengimo derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Lietuvos higienos normos HN 56:2015 „Karinės teritorijos visuomenės sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintos LR sveikatos apsaugos ministro 2015-09-23 įsakymu Nr. V-1074;
- LR vidaus vandenų transporto kodeksas;
- Tarptautiniai dokumentai:
 - Europos kraštovaizdžio konvencija (Florencija, 2002), ratifikuota LR Seime 2002-10-03 įstatymu Nr. IX-1115;
 - Europos laukinės gamtos ir gamtinės aplinkos apsaugos konvencija (Bernas, 1994), ratifikuota LR Seime 1996-06-11 įstatymu Nr. I-1376;
 - Biologinės įvairovės konvencija (Rio de Žaneiras, 1992), ratifikuota LR Seime 1995-07-03 nutarimu Nr. I-985;
 - 2009-11-30 Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (konsoliduota redakcija) (OL 2010 L 20, p.7);
 - 1992-05-21 Tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL 2004 m. specialus leidimas, 15 skyrius, 2 tomas, p. 102) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. gegužės 13 d. Tarybos direktyva 2013/17/ES (OL 2013 L 158, p. 193);
 - Migruojančių laukinių gyvūnų rūšių išsaugojimo konvencija, ratifikuota LR Seime 2001-05-22 įstatymu Nr. IX-338;
 - Susitarimas dėl Afrikos ir Eurazijos migruojančių vandens paukščių, ratifikuotas LR Seime 2004-06-29 įstatymu Nr. IX-2301;
 - Sutartis dėl šikšnosparnių apsaugos Europoje, ratifikuota LR Seime 2001-06-08 įstatymu Nr. IX-518;
 - 1992 metų pataisyta Europos archeologijos paveldo apsaugos konvencija (Žin., 1999, Nr.100-2895);
 - Europos vidaus vandenų kelių laivybos taisyklės, priimtose Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos Vidaus transporto komiteto 1985 m. lapkričio 15 d. rezoliucija Nr. 24.
- Informacija, tyrimai:
 - Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenys;
 - Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenys;
 - Geologinė informacija: Lietuvos geologijos tarnybos interneto svetainėje www.lgt.lt: „paslaugos/informacinės rinkmenos/informacinių sistemų duomenys/žemėlapiai“;
 - Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studija, 2006 m., VU bendrosios geografijos katedros autorinis mokslinis darbas: Aplinkos ministerijos interneto svetainėje: I dalis:
 - http://am.lrv.lt/uploads/am/documents/files/saugom_teritorijos_kra%C5%A1tov/LR_Krastovaizdzio_Studija_1.pdf, II dalis:
 - http://am.lrv.lt/uploads/am/documents/files/saugom_teritorijos_kra%C5%A1tov/LR_Krastovaizdzio_Studija_2.pdf;
 - Valstybinio aplinkos monitoringo duomenys: Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje: www.gamta.lt;
 - EB svarbos natūralių buveinių inventorizavimo duomenys. Duomenys paskelbti interneto svetainėje www.geoport.lt;
 - Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano 2030 esamos situacijos, koncepcijos ir sprendinių duomenys: AM www.bendrasisplanas.lt;
 - Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenys;
 - Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių valstybės kadastro duomenys;
 - Potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapių duomenys;
 - Kultūros vertybių registro duomenys (<http://kvr.kpd.lt/heritage/>);
 - Geologinės informacijos naudojimo teritorijų planavime rekomendacijos, patvirtintos LGT direktoriaus 2010-12-31 įsakymu Nr. 1-258;

Rengiant specialųjį planą, buvo išanalizuoti ir įvertinti šie planuojamojoje teritorijoje galiojantys teritorijų planavimo ir strateginiai dokumentai, nurodyti Teritorijų planavimo sąlygose:

- Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas. T00052507 (100002000075). **Neaktualus:** nustojo galios patvirtinus Lietuvos Respublikos teritorijos bendrąjį planą (2021-09-29 LRV nutarimas Nr. 789), įregistruotą TPD Registre 2021-11-19, Nr. T00087007;
- Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021-09-29 nutarimu Nr. 789. Įregistruotas TPD Registre 2021-11-19, Nr. T00087007;
- Vilniaus apskrities teritorijos bendrasis (generalinis) planas, patvirtintas LRV 2008-12-03 nutarimu Nr. 1310. **Neaktualus:** nustojo galios patvirtinus Lietuvos Respublikos teritorijos bendrąjį planą (2021-09-29 LRV nutarimas Nr. 789), įregistruotą TPD Registre 2021-11-19, Nr. T00087007;
- Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas iki 2015 metų, patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2007 m. vasario 14 d. sprendimu Nr. 1-1519. T00056038 (000132001881). **Neaktualus:** nustojo galios 2021-06-09, nes 2021-06-02 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-972 buvo patvirtintas jį keičiantis Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas (įregistruotas TPD Registre 2021-06-08, Nr. T00086338, įsigaliojęs 2021-06-09);
- Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2021-06-02 sprendimu Nr. 1-972. T00086338;
- Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimas, patvirtintas Trakų rajono savivaldybės tarybos 2021-03-25 sprendimu Nr. S1E-59. T00086049;
- Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos dalies („U“ žemės naudojimo funkcinės zonos Avižienių, Juodšilių, Nemėžio, Pagirių, Riešės, Rudaminos ir Zujūnų seniūnijoje) bendrasis planas, patvirtintas Vilniaus rajono savivaldybės tarybos 2019-12-18 sprendimu Nr. T3-477. T00084195;
- Pavilnių regioninio parko tvarkymo planas, T00054276 (100002000301), 2009-07-10;
- Vilniaus miesto savivaldybės Panerių erozinio kalvyno kraštovaizdžio draustinio specialusis planas ir nuostatai, T00073795, 2014-11-06;
- Vilniaus miesto savivaldybės Šeškinės šlaitų geomorfologinio draustinio specialusis planas, T00081121, 2017-11-21;
- Verkių regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų plano korektūra, T00083501, 2019-06-13;
- Pavilnių regioninio parko ir jo zonų ribų planas, T00054274 (100002000299), 2009-06-18;
- Verkių regioninio parko tvarkymo plano korektūra, T00083532, 2019-06-20;
- Ribiškių rekreacinės zonos tvarkymo schema (specialusis planas), T00055724 (000132000937); **Neaktualus:** nustojo galios 2021-06-09, nes 2021-06-02 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-972 buvo patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas (įregistruotas TPD Registre 2021-06-08, Nr. T00086338, įsigaliojęs 2021-06-09), ir neteko galios Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas iki 2015 metų, patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2007 m. vasario 14 d. sprendimu Nr. 1-1519 ir jo sudedamąja dalimi pripažinti specialieji planai
- Vilniaus miesto vandens telkinių slėnių apsaugos ir pritaikymo rekreacijai specialusis planas, T00075982, 2015-05-27;
- Vilniaus senamiesčio – kultūros paminklo – apsaugos specialusis planas, T00055785 (000132001225); **Neaktualus:** nustojo galios 2021-06-09, nes 2021-06-02 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-972 buvo patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas (įregistruotas TPD Registre 2021-06-08, Nr. T00086338, įsigaliojęs 2021-06-09), ir neteko galios Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas iki 2015 metų, patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2007 m. vasario 14 d. sprendimu Nr. 1-1519 ir jo sudedamąja dalimi pripažinti specialieji planai;
- Vilniaus miesto išorinės vaizdinės reklamos specialusis planas, T00058083 (000132001170); **Neaktualus:** nustojo galios 2021-06-09, nes 2021-06-02 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-972 buvo patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas (įregistruotas TPD Registre 2021-06-08, Nr. T00086338,

- (įsigaliojęs 2021-06-09), ir neteko galios Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas iki 2015 metų, patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2007 m. vasario 14 d. sprendimu Nr. 1-1519 ir jo sudedamąja dalimi pripažinti specialieji planai;
- Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas, T00060570 (000132002808), 2011-12-14; **Neaktualus:** nustojo galios 2021-06-09, nes 2021-06-02 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-972 buvo patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas (įregistruotas TPD Registre 2021-06-08, Nr. T00086338, įsigaliojęs 2021-06-09), ir neteko galios Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas iki 2015 metų, patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2007 m. vasario 14 d. sprendimu Nr. 1-1519 ir jo sudedamąja dalimi pripažinti specialieji planai;
 - Energijos rūšies naudojimo šildymui specialiojo plano keitimas, T00059151 (000132003510), 2013-06-18; **Neaktualus:** nustojo galios 2021-06-09, nes 2021-06-02 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-972 buvo patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas (įregistruotas TPD Registre 2021-06-08, Nr. T00086338, įsigaliojęs 2021-06-09), ir neteko galios Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas iki 2015 metų, patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2007 m. vasario 14 d. sprendimu Nr. 1-1519 ir jo sudedamąja dalimi pripažinti specialieji planai;
 - Aukštybinių pastatų išdėstymo Vilniaus mieste teritorijoje tarp Geležinio Vilko g., Laisvės pr. ir Neries upės specialusis planas, T00060546 (000132002627); **Neaktualus:** nustojo galios 2021-06-09, nes 2021-06-02 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-972 buvo patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas (įregistruotas TPD Registre 2021-06-08, Nr. T00086338, įsigaliojęs 2021-06-09), ir neteko galios Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas iki 2015 metų, patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2007 m. vasario 14 d. sprendimu Nr. 1-1519 ir jo sudedamąja dalimi pripažinti specialieji planai;
 - Skaitmeninio radijo ryšio tinklo bazinių stočių išdėstymo Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje specialusis planas (schema), T00054899 (000132002181); **Neaktualus:** nustojo galios 2021-06-09, nes 2021-06-02 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-972 buvo patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas (įregistruotas TPD Registre 2021-06-08, Nr. T00086338, įsigaliojęs 2021-06-09), ir neteko galios Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas iki 2015 metų, patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2007 m. vasario 14 d. sprendimu Nr. 1-1519 ir jo sudedamąja dalimi pripažinti specialieji planai;
 - Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos dalies – Šnipiškių – nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialusis planas, T00059517 (000132002454); **Neaktualus:** nustojo galios 2021-06-09, nes 2021-06-02 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-972 buvo patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas (įregistruotas TPD Registre 2021-06-08, Nr. T00086338, įsigaliojęs 2021-06-09), ir neteko galios Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas iki 2015 metų, patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2007 m. vasario 14 d. sprendimu Nr. 1-1519 ir jo sudedamąja dalimi pripažinti specialieji planai;
 - Pagirių gyvenamųjų namų kvartalų specialusis planas, T00054506 (000132002248); **Neaktualus:** nustojo galios 2021-06-09, nes 2021-06-02 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-972 buvo patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas (įregistruotas TPD Registre 2021-06-08, Nr. T00086338, įsigaliojęs 2021-06-09), ir neteko galios Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas iki 2015 metų, patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2007 m. vasario 14 d. sprendimu Nr. 1-1519 ir jo sudedamąja dalimi pripažinti specialieji planai;
 - Naujų transporto rūšių diegimo Vilniaus mieste specialusis planas, T00059149 (000132003369), 2013-03-22; **Neaktualus:** nustojo galios 2021-06-09, nes 2021-06-02 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-972 buvo patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas (įregistruotas TPD Registre 2021-06-08, Nr. T00086338, įsigaliojęs 2021-06-09), ir neteko galios Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas iki 2015 metų, patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2007 m. vasario 14 d. sprendimu Nr. 1-1519 ir jo sudedamąja dalimi pripažinti specialieji planai;

- Vilniaus verbų etnokultūros kraštovaizdžio draustinio specialiojo plano sprendiniai, T00054557 (000131002718), 2011-05-09; **Neaktualus:** nustojo galios 2021-06-09, nes 2021-06-02 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-972 buvo patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas (įregistruotas TPD Registre 2021-06-08, Nr. T00086338, įsigaliojęs 2021-06-09), ir neteko galios Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas iki 2015 metų, patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2007 m. vasario 14 d. sprendimu Nr. 1-1519 ir jo sudedamąja dalimi pripažinti specialieji planai;
- Vilniaus apskrities miškų tvarkymo schema, patvirtinta LR aplinkos ministro 2009-12-29 įsakymu Nr. D1-835 „Dėl Vilniaus apskrities miškų tvarkymo schemas patvirtinimo“;
- Nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo planas, patvirtintas LR aplinkos ministro 2015-10-02 įsakymu Nr. D1-703 „Dėl Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano patvirtinimo“;
- Nacionalinė pažangos programa 2014-2020, patvirtinta LRV 2012-11-28 nutarimu Nr. 1482;
- Kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo 2015–2020 metų veiksmų planas, patvirtintas LR aplinkos ministro 2015-01-09 įsakymu Nr. D1-12;
- Nacionalinė darnaus vystymosi strategija, patvirtinta LRV 2003-09-11 nutarimu Nr. 1160;
- Nacionalinė aplinkos apsaugos strategija, patvirtinta LRS 2015-04-16 nutarimu Nr. XII-1626;
- Vilniaus miesto 2010-2020 metų strateginio plano atnaujinimas, patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2017-10-25 sprendimu Nr. 1-1204.

Toliau pateikiami svarbiausių teritorijų planavimo dokumentų sprendinių fragmentai, įtakoiantys Vilniaus miesto savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros specialiojo plano sprendinius.

1.5. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas

Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021-09-29 nutarimu Nr. 789. Įregistruotas TPD Registre 2021-11-19, Nr. T00087007

LR teritorijos bendrojo plano II skyriaus „Erdvinių sistemų vystymas“ Penktajame skirsnyje „Inžinerinės sistemos“ numatyta:

„323. Geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas. Plėtoti ir renovuoti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo infrastruktūrą, prioritetą teikiant aglomeracijoms, kuriose gyventojų tankis yra 25 gyventojai / ha ir daugiau.

323.1. Savivaldybių viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose ir aglomeracijose planuoti centralizuotas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo sistemas, išskyrus atvejus, nurodytus Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatyme.

323.2. Teritorijose, kurios nepatenka į savivaldybių viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijas statyti individualias ir (arba) grupines nuotekų tvarkymo ir geriamojo vandens tiekimo sistemas, užtikrinant, kad vietiniuose įrenginiuose tvarkomos nuotekos neterštų aplinkos.

323.3. Naujai urbanizuojamose ir urbanizuotose teritorijose jungtis prie centralizuotų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklų, kai įgyvendinami geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai.

323.4. Sukurti priemones, skatinančias esamus pastatus prijungti prie centralizuotų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklų.

324. Skatinti regioninių vandentvarkos įmonių apjungimą siekiant sumažinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų netolygumą, efektyviau įgyvendinti nacionalinius bei Europos sąjungos įsipareigojimus ir padidinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonių veiklos efektyvumą, teikiamų paslaugų kokybę.

325. Didinti investicijas į paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą ir rekonstravimą, taip pat ir į turimos infrastruktūros teisinę registraciją. Plėtoti paviršinių nuotekų surinkimo, akumuliacinio panaudojimo (želdinių laistymui ir kt.) sistemas regionų miestuose ir miesteliuose. Mažinti nelaidžių dangų kiekį urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose, naudoti inovatyvias paviršinių nuotekų valdymo technologijas, siekiant sumažinti susidarancius didelius paviršinių nuotekų kiekius gausių kritulių metu. Inventurizuoti urbanizuotų teritorijų paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas ir planingai vykdyti jų rekonstrukciją ir / ar naują statybą, siekiant mažinti užtvindymo riziką.

326. *Projektuojant naujas ar rekonstruojant esamas nuotekų valyklas parinkti tokius nuotekų valymo procesus, kurie leistų išvengti stipraus kvapų susidarymo ir sklidimo. Naujus nuotekų valyklos įrenginius statyti kiek galima toliau nuo kvapai jautrių aplinkinių miesto, miestelio ar kaimo dalių, skatinti esamo ir planuojamo nuotekų dumblo tvarkymą ir apdorojimą uždaroje patalpose, diegti kitas kvapų prevencijos ar neutralizavimo priemones.*

327. *Mažinti vandens telkinių taršą iš sutelktosios taršos šaltinių didinant nuotekų išvalymo efektyvumą nuotekų valyklose ir užtikrinant vandensaugos tikslų įgyvendinimą. Vykdyti nuotekų valyklų ir šalia jų esančių vandens telkinių stebėseną, prioritetą teikiant geros būklės rodiklių neatitinkantiems vandens telkiniams. Esant poreikiui didinti nuotekų išvalymo efektyvumą.*

328. *Skatinti, kad individualiuose būstuose, daugiabučiuose namuose, viešuosiuose pastatuose mažai užterštos nuotekos (skalbimui, indų plovimui, prausimuisi ir pan. panaudotas vanduo) ir lietaus vanduo būtų valomas ir, esant galimybei, naudojamas drėkinimui ar laistymui.*

329. *Tęsti potencialių vandens taršos židinių inventorizavimą, numatyti mechanizmą jų likvidavimui / išvalymui.*

330. *Intensyvinti individualiai tvarkomų nuotekų valstybinę aplinkos apsaugos kontrolę. Numatyti atsakomybę už nelegaliai įrengiamus vandens gręžinius. Inventorizuojant nuotekų išleistuvus, kartu inventorizuoti ir vietinius individualius vandens šaltinius.*

331. *Renovuoti ir (ar) rekonstruoti melioracines sistemas, atsižvelgiant į aplinkosauginius reikalavimus bei biologinės įvairovės palaikymą. Diegti drėgmės režimo reguliavimo technologijas, kurios padės kontroliuoti drėgmės išteklius dirvožemyje, azoto ir fosforo patekimą į paviršinius ir požeminius vandenis ir sumažins ŠESD išsiskyrimą.*

332. *Parengti alternatyvius Vilniaus ir Kauno miestų aprūpinimo geriamuoju vandeniu planus, atsižvelgiant į šalia Vilniaus statomą Astravo AE ir riziką avariniam Neries upės vandens užteršimui radionuklidais*.

1.6. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2021-06-02 sprendimu Nr. 1-972) (toliau – BP-2021). T00086338.

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano (toliau – BP-2021) Aiškinamojo rašto IX skyriaus „Inžinerinė infrastruktūra“ Pirmame ir antrame skirsniuose nurodytos vandens tiekimo ir ūkinių nuotekų šalinimo ir valymo plėtros kryptys iki 2030 m.

Vandens tiekimo tinklų plėtros kryptys:

1. *tiesti vandentiekio tinklus į sodų bendrijų teritorijas, virstančias gyvenamaisiais rajonais, pirmenybę teikiant bendrijoms, kur didesnis potencialių vartotojų skaičius;*
2. *aprūpinti centrinės miesto dalies senosios mažaaukštės gyvenamosios statybos namus, įtrauktus į nekilnojamojo kultūros paveldo objektų sąrašą, ir kitus, iki šiol neturinčius geriamojo vandens (Krokuvos ir aplinkinių gatvių kvartalai Šnipiškėse, Elnių g. kvartalas Žvėryne ir pan.);*
3. *planuoti vandentiekio tinklų tiesimą į Padekaniškių, Kriaučiūnų, Platiniškių, Medžiakalnio, šiaurinės Pilaitės, sužiedinant Salotės ir šiaurinės Pilaitės tinklus, o taip pat į Tuputiškių, Daniliškių, Bališkių ir kt. mažaaukštės statybos rajonus;*
4. *nutiesti vandentiekio tinklus nuo Naujininkų Žirnių gatve ir nuo Kirtimų Liepkalnio gatve (arba jai gretima trasa), pastatant kėlimo siurbines, į Kuprioniškių ir Kalnėnų rajonus, bei sujungiant vandentiekio sistemą su Naujosios Vilnios tinklais, esančiais Linksmosios ir Džiaugsmo g.*
5. *nutiesti iš Aukštųjų Panerių (Vokės) vandenvietės tinklus į Trakų Vokę ir Lentvarį, pastatant vandenvietėje vandens ruošyklą, rezervuarus ir vandens kėlimo stotį ir magistralinį tinklą per Daniliškes sujungiant su Greičiūno g. tinklais ir su Pagirių vandenviete.*
6. *Siekiant padidinti vandens tiekimo patikimumą ir poreikį, reikia pastatyti vandentiekio magistralę, sujungiančią Antavilių magistralę su Kairėnuose esančia magistrale (padidėja vandens tiekimo patikimumas Kairėnams, Galgiams, Egliškėms, Pupojams ir Rokantiškėms ir sujungiant su Naujosios Vilnios sistema). Sujungti Kairėnų tinklus su Dvarčionių tinklais. Pastatyti jungiamuosius tinklus nuo Gulbinų vandenvietės iki Riešės gyvenamojo rajono ir toliau iki Ateities g. maitinančių tinklų. Išplėsti Salininkų rajono vandentiekio tinklus.*

Rekonstruoti vandentiekio magistralės iš Kalveliškių ir Nemenčinės vandenviečių į Antavilių vandens ruošyklą.

7. Iš visų vandens šaltinių tiekiamas vanduo privalo atitikti Lietuvos ir Europos Sąjungos normų reikalavimus. Pirmiausiai uždaviniai tam užtikrinti - pastatyti Naujosios Vilnios ir Vingio vandenvietėse vandens ruošimo įrenginius ir didinti Pagirių vandenvietės ir vandens ruošyklos Eišiškių g. pajėgumą, kad, iškilus ekstremaliai dėl AE poveikio situacijai, miestas turėtų kuo padengti poreikius mažinant Antavilių vandens tiekimo pajėgumą.

Nuotekų tinklų plėtros kryptys:

1. Pradėti intensyviai tiesti nuotekų tinklus į sodininkų bendrijų teritorijas, virstančias gyvenamaisiais rajonais. Pirmenybę teikti bendrijoms, kur didesnis potencialių vartotojų skaičius.
2. Aprūpinti centrinės miesto dalies senosios mažaukštės gyvenamosios statybos namus, įtrauktus į nekilnojamojo kultūros paveldo objektų sąrašą, ir kitus, iki šiol neturinčius nuotekų surinkimo (Krokuvos ir aplinkinių gatvių kvartalai Šnipiškėse, Elnių g. kvartalas Žvėryne).
3. Planuoti nuotekų tinklų tiesimą į Padekaniškių, Kriaučiūnų, Platiniškių, Papiškių, Medžiakalnio, šiaurinės Pilaitės, o taip pat į Tuputiškių, Daniliškių, Bališkių ir kitus mažaukštės statybos rajonus.
4. Tiesti nuotekų tinklus Kuprioniškių pramonės ir Kalnėnų gyvenamajame rajone.
5. Tiesti nuotekų tinklus iš Aukštųjų Panerių pro Trakų Vokę į Lentvario pramoninę zoną, iš Bališkių į Aukštuosius Panerius;
6. Rekonstruoti Gulbinų nuotekų siurblinę ir nutiesti antrą slėginę liniją į Santariškes. Taip pat rekonstruoti Didžiosios Riešės nuotekų siurblinę ir nutiesti antrą slėginę liniją į Santariškes;
7. Suprojektuoti ir pastatyti antrą slėginę liniją nuo Jeruzalės siurblinės iki Ateities g.;
8. Suprojektuoti ir pastatyti reikiamo skerspjūvio kolektorių nuo Taurupės g. iki nuotekų valyklos;
9. Rekonstruoti Žirnių g. iki Tūkstantmečio g. kolektorių, slėginio tinklo Dūmų g. iki Minsko pl. ir savitakinius bei slėginius tinklus Nemenčinės pl. ir O. Milašiaus g.;
10. Išplėsti nuotekų tvarkymo infrastruktūrą Vilniaus miesto aglomeracijoje siekiant įgyvendinti Direktyvos dėl miestų nuotekų tvarkymo reikalavimus, užtikrinant, kad Vilniaus miesto aglomeracijoje 98 proc. nuotekų būtų tvarkoma centralizuotai, o individualių nuotekų tvarkymas taikomas ne daugiau kaip 2 % aglomeracijose susidarančių nuotekų ir ne daugiau kaip 2000 gyventojų ekvivalento.

1.7. Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimas

Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimas, patvirtintas Trakų rajono savivaldybės tarybos 2021-03-25 sprendimu Nr. S1E-59. T00086049

Bendrojo plano Aiškinamojo rašto 7.1. p. nurodyta: „Vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas įvertinus Trakų - Lentvario miestų aglomeracijos plėtrą, turi būti didinami riboti Lentvario miesto nuotekų valyklos pajėgumai arba buitinių nuotekų šalinimo sistema turi būti prijungiama prie Vilniaus miesto buitinių nuotekų surinkimo ir tvarkymo sistemos. Buitinių nuotekų transportavimo į Vilniaus miesto nuotekų valyklą sprendinys gali būti įgyvendinamas paklojant slėginį buitinių nuotekų tinklą lygiagrečiai valstybinės reikšmės rajoniniam keliui Nr. 4707 Grigiškės – Lentvaris – Dobrovolė. Tokiu būdu būtų sprendžiama ir nuotekų valymo Lentvario miesto nuotekų valykloje procese susidariusio nuotekų dumblo tvarkymo problema, nes vandenvėlių įrenginiuose susidarantis nuotekų dumblas galutiniam apdorojimui turi būti vežamas į Vilniaus miesto nuotekų valyklą“.

To paties aiškinamojo rašto 7.3. lentelėje „Gyvenviečių, kurių vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo sistemos jungiamos prie Trakų-Lentvario vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo sistemos, sąrašas“, nurodyta (žr. 2 lentelę):

2 lentelė. Gyvenviečių, kurių vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo sistemos jungiamos prie Trakų-Lentvario vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo sistemos, sąrašas

Eil. Nr.	Eil. Nr.	Gyvenvietė	Vandens tiekimo sistema	Nuotekų surinkimo ir tvarkymo sistema
	1	Lentvario seniūnija		
4	2.1	Lentvario m.	Formuojama centralizuoto vandens tiekimo sistema apimanti visą Trakų – Lentvario miestų aglomeraciją. Esama vandenvietė Varnikų k. Perspektyvoje numatoma nauja vandenvietė ties Narezkų k., Senųjų Trakų sen.	Formuojama centralizuoto nuotekų surinkimo ir tvarkymo sistema apimanti visą Trakų – Lentvario miestų aglomeraciją. Nuotekos nukreipiamos į esamą Lentvario miesto nuotekų valyklą, kuri turi būti plečiama atsižvelgiant į urbanizuojamų teritorijų plėtrą, prijungiant naujus Trakų ir Lentvario miestų bei Senųjų Trakų k. ir jų apylinkių gyvenamuosius kvartalus (nuotekų valykloje spręsti buitinių nuotekų debito padidėjimą bei nuotekų dumblo pažangų technologinį apdorojimą, mažinant aplinkos ir oro taršą), arba kaip alternatyvą spręsti buitinių nuotekų surinkimo ir tvarkymo sistemos prijungimą prie Vilniaus miesto buitinių nuotekų surinkimo ir tvarkymo sistemos

Aiškinamojo rašto skyriuje „Svarbiausi tikslai vystant vandentvarkos ūkį Trakų rajono savivaldybės teritorijoje“, nurodytas vienas iš tikslų: „*Perspektyvoje prijungti Trakų – Lentvario miestų nuotekų surinkimo ir tvarkymo sistemą prie Vilniaus miesto nuotekų surinkimo ir tvarkymo sistemos*“.

Aiškinamojo rašto 7.7. p. „Įgyvendinimo prioritetai ir priemonės“ pateiktame priemonių plane nurodyta viena iš priemonių: „*Parengti galimybių studiją buitinių nuotekų iš Lentvario miesto nuotekų valyklos transportavimui į Vilniaus miesto nuotekų surinkimo ir tvarkymo sistemą*“ (laukiamų rezultatų aprašymas: „*Galimybių studijos dokumento parengimas*“; Atsakingi vykdytojai: „*Trakų rajono savivaldybė, UAB „Trakų vandenys*“).

1.8. Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos dalies bendrasis planas

Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos dalies („U“ žemės naudojimo funkcinės zonos Avižienių, Juodšilių, Nemėžio, Paгіrių, Riešės, Rudaminos ir Zujūnų seniūnijoje) bendrasis planas, patvirtintas Vilniaus rajono savivaldybės tarybos 2019-12-18 sprendimu Nr. T3-477. T00084195.

Bendrojo plano Aiškinamojo rašto skyriuje 7.1 „Vandentiekis“ numatyta: „<...>. Pagal Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 12 str. 1 d., Savivaldybės teritorijoje geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros plėtra planuojama remiantis vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiuoju planu, kuriame nustatomos viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos ir vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptys. Šiuo metu centralizuotų vandentiekio tinklų plėtra vykdoma gyvenvietėse, priskirtose prie I prioriteto. Remiantis Specialiuoju planu priemiestinėse teritorijose, pvz.: Avižieniuose, Zujūnuose, Riešėje ir kt., vandens tiekimas numatytas iš Vilniaus miesto. Tikslesnė šių inžinerinių įrenginių vieta nustatoma rengiant kitus teritorijų planavimo dokumentus, techninius projektus.“

Bendrojo plano Aiškinamojo rašto skyriuje 7.2 „Buitinių nuotekų tvarkymas“ numatyta: „<...>. Pagal Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 12 str. 1 d., Savivaldybės teritorijoje nuotekų tvarkymo tinklų plėtra planuojama remiantis vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiuoju planu, kuriame nustatomos viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos ir vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptys. Šiuo metu centralizuotų nuotekų surinkimo tinklų plėtra vykdoma gyvenvietėse, priskirtose prie I prioriteto. Remiantis Specialiuoju planu priemiestinėse teritorijose, pvz.: Avižieniuose, Zujūnuose, Riešėje ir kt., nuotekų tvarkymas numatytas Vilniaus miesto nuotekų valymo įrenginiuose. Tikslesnė šių inžinerinių įrenginių vieta nustatoma rengiant kitus teritorijų planavimo dokumentus, techninius projektus.“

2. ESAMA BŪKLĖ

Specialiojo plano Esamos būklės įvertinimas (aiškinamasis raštas, brėžiniai ir aiškinamojo rašto priedai) pateiktas šio specialiojo plano dalyje „Esamos būklės įvertinimas“.

Su specialiojo plano Esamos būklės įvertinimo dokumentais galima susipažinti Topografijos, inžinerinės infrastruktūros, teritorijų planavimo ir statybos elektroninių vartų informacinėje sistemoje (TPS „Vartai“), Teritorijų planavimo dokumento Nr. S-RJ-13-20-209.

3. KONCEPCIJA

Specialiojo plano koncepcijos sprendiniai (aglomeracijų ir jos ribų nustatymo tvarka, aglomeracijos dydžio nustatymo tvarka) pateikti specialiojo plano „Koncepcija“ stadijoje.

Su specialiojo plano Koncepcijos stadijos dokumentais galima susipažinti Topografijos, inžinerinės infrastruktūros, teritorijų planavimo ir statybos elektroninių vartų informacinėje sistemoje (TPS „Vartai“), Teritorijų planavimo dokumento Nr. S-RJ-13-20-209.

4. SPRENDINIAI

Specialiojo plano sprendiniai konkretizuojami pagal 2025-05-19 Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. 30-1261/25 pritartos specialiojo plano koncepcijos II alternatyvos variantus.

Pagal LR geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 12 straipsnio 2 dalį, savivaldybių institucijos turi siekti, kad pagal infrastruktūros plėtros planus (geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus), visi savivaldybės gyventojai gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas arba turėtų galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas. Aglomeracijose turi būti planuojamos centralizuotosios geriamojo vandens tiekimo ir centralizuotosios nuotekų surinkimo sistemos, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytus atvejus (kai aglomeracijoje centralizuotųjų nuotekų surinkimo sistemų įrengimas neduos naudos aplinkai arba kai centralizuotųjų geriamojo vandens tiekimo sistemų ir (arba) centralizuotųjų nuotekų surinkimo sistemų įrengimo nepateisina argumentuotai pagrįsta didelė tokios sistemos įrengimo kaina ir kai tai ekonomiškai pagrįsta infrastruktūros plėtros plane, parengtame vadovaujantis aplinkos ministro tvirtinamų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių nuostatomis, tokiose infrastruktūros plėtros plane išskirtose teritorijose turi būti numatytas individualus apsirūpinimas geriamuoju vandeniu ir (arba) nuotekų tvarkymas nuotekų valymo ar kaupimo įrenginiais, kurie leidžia užtikrinti nuotekų išvalymą iki toje aglomeracijoje, viešojo vandens tiekėjo taršos leidime arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime nustatytų keliamų reikalavimų).

Sprendiniuose atsižvelgiama į BP-2021 numatytas vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kryptis: tiesti vandentiekio, nuotekų tinklus į sodų bendrijų teritorijas, virstančias gyvenamaisiais rajonais, pirmenybę teikiant bendrijoms, kur didesnis potencialių vartotojų skaičius; centralizuotų tinklų plėtra vakarų kryptimi (Smalinė, Salotė, Zujūnai, Plytinė ir kt.) ir kitomis kryptimis, aprūpinant urbanizuotų ir urbanizuojamų rajonų vartotojus (Kuprijoniškės, Kalnėnai, Gulbinai ir kt.); aprūpinti centrinės miesto dalies senosios mažaaukštės gyvenamosios statybos namus, įtrauktus į nekilnojamojo kultūros paveldo objektų sąrašą, ir kitus, iki šiol neturinčius geriamojo vandens ir nuotekų surinkimo (Krokuvos ir aplinkinių gatvių kvartalai Šnipiškėse, Elnių g. kvartalas Žvėryne ir pan.) ir kt.

BP-2021 sprendinių aiškinamojo rašto IX skyriuje „Inžinerinė infrastruktūra“ (Pirmame skirsnyje „Vandens tiekimas“ ir Antrame skirsnyje „Ūkinių nuotekų šalinimas ir valymas“ numatytos vandens tiekimo ir nuotekų tinklų plėtros kryptys (dalį žemiau pateiktų BP-2021 vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kryptių siūloma tikslinti, numatant BP-2021 korektūrą):

Vandens tiekimo tinklų plėtros kryptys:

1. tiesti vandentiekio tinklus į sodų bendrijų teritorijas, virstančias gyvenamaisiais rajonais, pirmenybę teikiant bendrijoms, kur didesnis potencialių vartotojų skaičius;
2. aprūpinti centrinės miesto dalies senosios mažaaukštės gyvenamosios statybos namus, įtrauktus į nekilnojamojo kultūros paveldo objektų sąrašą, ir kitus, iki šiol neturinčius geriamojo vandens (Krokuvos ir aplinkinių gatvių kvartalai Šnipiškėse, Elnių g. kvartalas Žvėryne ir pan.);
3. planuoti vandentiekio tinklų tiesimą į Padekaniškių, Kriaučiūnų, Platiniškių, Medžiakalnio, šiaurinės Pilaitės, sužiedinant Salotės ir šiaurinės Pilaitės tinklus, o taip pat į Tuputiškių, Daniliškių, Bališkių ir kt. mažaaukštės statybos rajonus;
4. nutiesti vandentiekio tinklus nuo Naujininkų Žirnių gatve ir nuo Kirtimų Liepkalnio gatve (arba jai gretima trasa), pastatant kėlimo siurbines, į Kuprioniškių ir Kalnėnų rajonus, bei sujungiant vandentiekio sistemą su Naujosios Vilnios tinklais, esančiais Linksmosios ir Džiaugsmo g.
5. nutiesti iš Aukštųjų Panerių (Vokės) vandenvietės tinklus į Trakų Vokę ir Lentvarį, pastatant vandenvietėje vandens ruošyklą, rezervuarus ir vandens kėlimo stotį ir magistralinį tinklą per Daniliškes sujungiant su Greičiūno g. tinklais ir su Pagirių vandenviete. Tokių planų UAB „Vilniaus vandenys“ nėra numatę, kadangi teritorija nepatenka į bendrovės licencijos apimtį, todėl tikslinga šį punktą išbraukti, koreguojant BP-2021 sprendinius. *(Siūlymai dėl BP-2021 koregavimo pateikti Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėsenos (monitoringo) ataskaitoje už 2021-2022 metus)*.

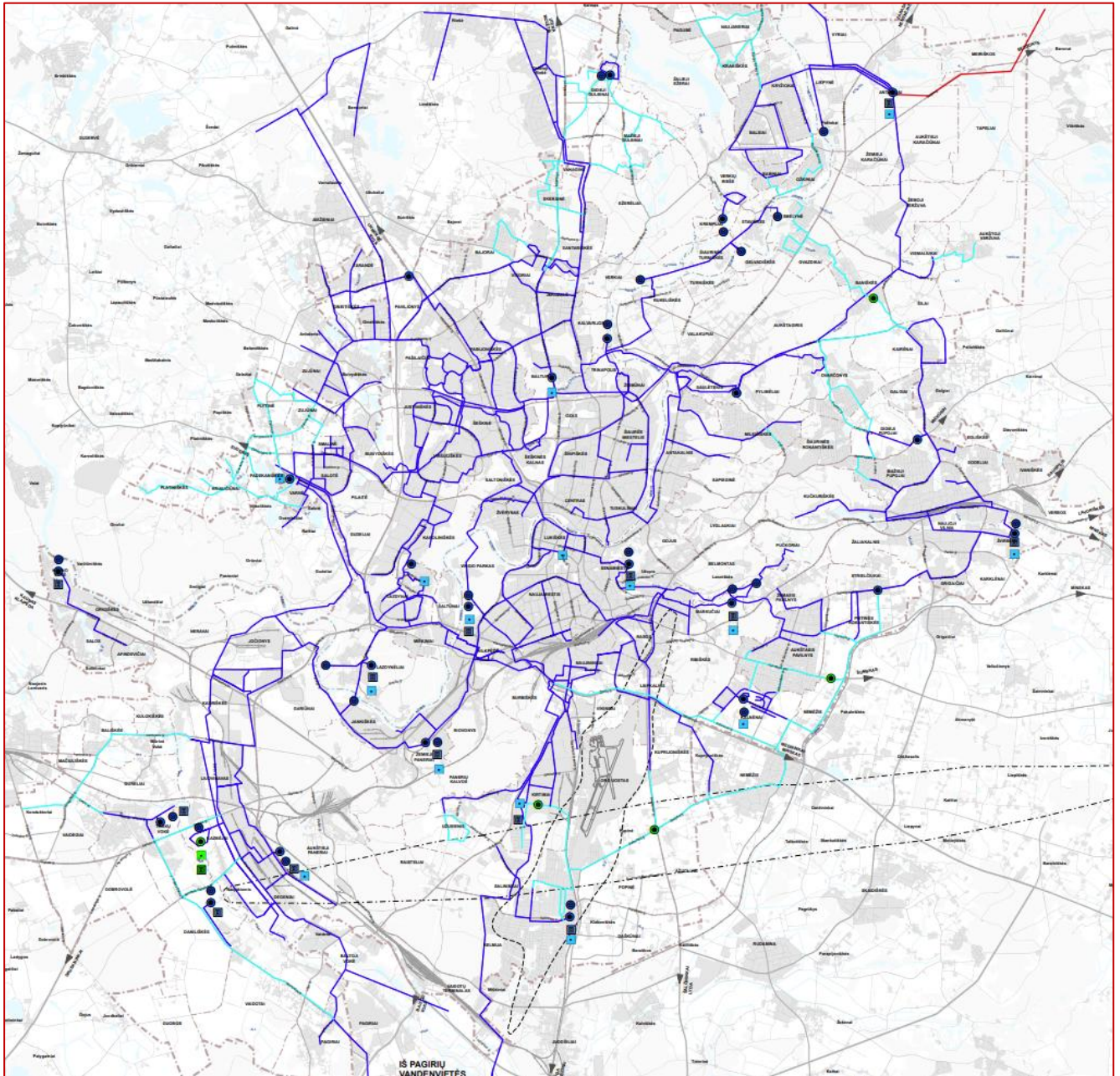
6. Siekiant padidinti vandens tiekimo patikimumą ir poreikį, reikia pastatyti vandentiekio magistralę, sujungiančią Antavilių magistralės su Kairėnuose esančia magistrale (padidėja vandens tiekimo patikimumas Kairėnams, Galgiams, Egliškėms, Pupojams ir Rokantiškėms ir sujungiant su Naujosios Vilnios sistema). Šį sprendinį koreguojant BP-2021 sprendinius siūloma išbraukti. Sujungti Kairėnų tinklus su Dvarčionių tinklais. Pastatyti jungiamuosius tinklus nuo Gulbinų vandenvietės iki Riešės gyvenamojo rajono ir toliau iki Ateities g. maitinančių tinklų. Išplėsti Salininkų rajono vandentiekio tinklus. Rekonstruoti vandentiekio magistralės iš Kalveliškių ir Nemenčinės vandenviečių į Antavilių vandens ruošyklą. *(Siūlymai dėl BP-2021 koregavimo pateikti Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėsenos (monitoringo) ataskaitoje už 2021-2022 metus“).*
7. Iš visų vandens šaltinių tiekiamas vanduo privalo atitikti Lietuvos ir Europos Sąjungos normų reikalavimus. Pirmieji uždaviniai tam užtikrinti - pastatyti Naujosios Vilnios ir Vingio vandenvietėse vandens ruošimo įrenginius ir didinti Pagirių vandenvietės ir vandens ruošyklos Eišiškių g. pajėgumą, kad, iškilus ekstremaliai dėl AE poveikio situacijai, miestas turėtų kuo padengti poreikius mažinant Antavilių vandens tiekimo pajėgumą. Išvardintus pirmieji uždavinius siūloma išbraukti koreguojant BP-2021 sprendinius, nes vandens ruošimo įrenginiai Naujosios Vilnios vandenvietėje jau pastatyti, Vingio vandenvietės tiekimo zona perjungama iš kitų vandens tiekimo zonų, kuriose yra vandens gerinimo įrenginiai, o padidinti Pagirių vandenvietės ir vandens ruošyklos Eišiškių g. pajėgumą nėra poreikio, remiantis „Galimo Baltarusijos atominės elektrinės radiacinės taršos poveikio UAB „Vilniaus vandenys“ vandenvietėms studijos“ (kuria 2022 m. birželio – 2024 m. sausio mėn. parengė UAB „Vilniaus hidrogeologija“ ir Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Fizinių ir technologijos mokslų centro specialistų grupė) išvadomis. *(Siūlymai dėl BP-2021 koregavimo pateikti Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėsenos (monitoringo) ataskaitoje už 2021-2022 metus“).*

Nuotekų tinklų plėtros kryptys:

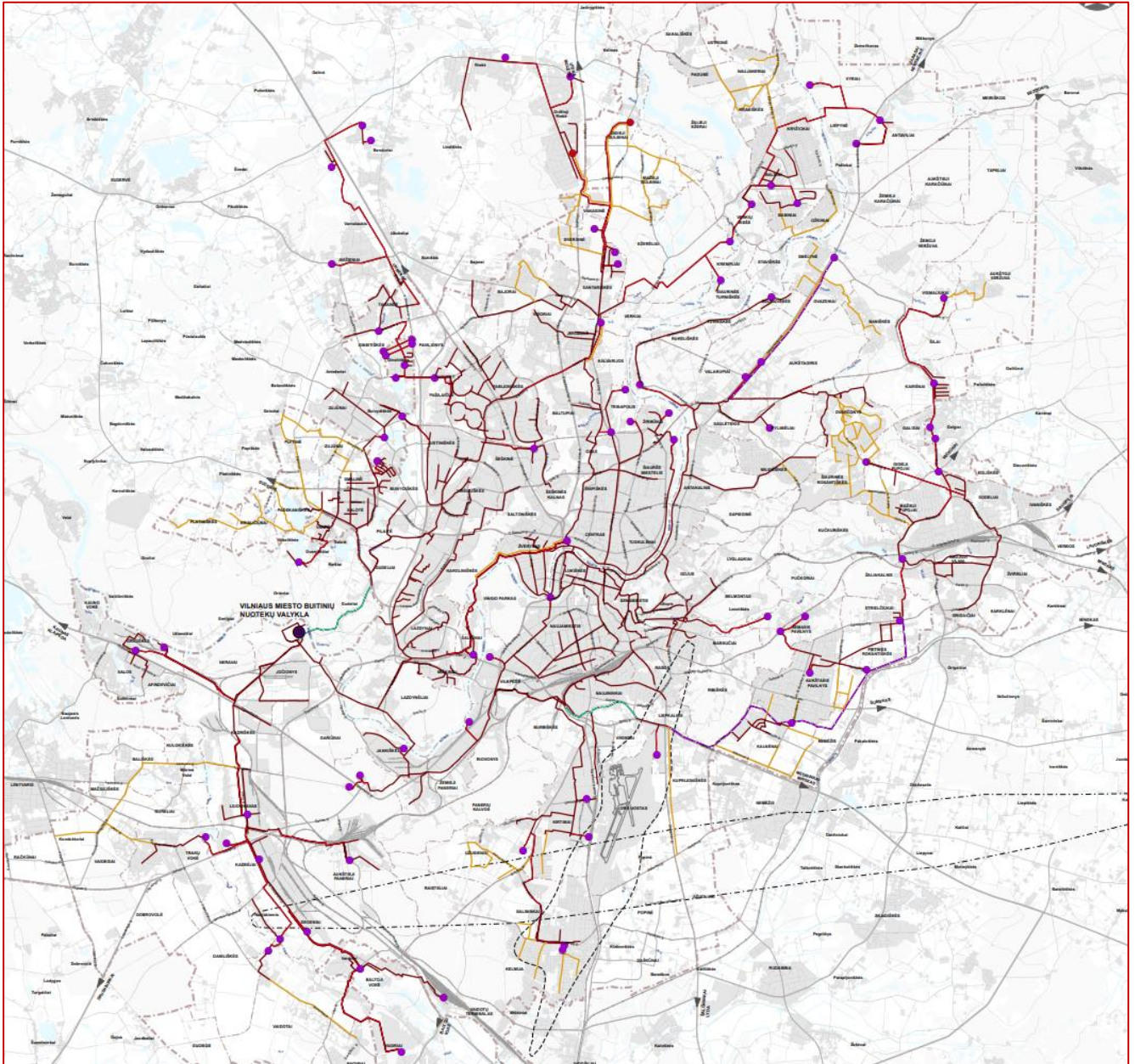
1. Pradėti intensyviai tiesti nuotekų tinklus į sodininkų bendrijų teritorijas, virstančias gyvenamaisiais rajonais. Pirmenybę teikti bendrijoms, kur didesnis potencialių vartotojų skaičius.
2. Aprūpinti centrinės miesto dalies senosios mažaukštės gyvenamosios statybos namus, įtrauktus į nekilnojamojo kultūros paveldo objektų sąrašą, ir kitus, iki šiol neturinčius nuotekų surinkimo (Krokuvos ir aplinkinių gatvių kvartalai Šnipiškėse, Elnių g. kvartalas Žvėryne).
3. Planuoti nuotekų tinklų tiesimą į Padekaniškių, Kriaučiūnų, Platiniškių, Papiškių, Medžiakalnio, šiaurinės Pilaitės, o taip pat į Tuputiškių, Daniliškių, Bališkių ir kitus mažaukštės statybos rajonus.
4. Tiesti nuotekų tinklus Kuprioniškių pramonės ir Kalnėnų gyvenamajame rajone.
5. Tiesti nuotekų tinklus iš Aukštųjų Panerių pro Trakų Vokę į Lentvario pramoninę zoną, iš Bališkių į Aukštuosius Panerius;
6. Rekonstruoti Gulbinų nuotekų siurblinę (šį sprendinį koreguojant BP-2021 sprendinius siūloma išbraukti, nes pagal parengtą projektą bus įrengiamas naujas magistralinis slėginis nuotekų tinklas ir statomos naujos nuotekų siurblinės) ir nutiesti antrą slėginę liniją į Santariškes. Taip pat rekonstruoti Didžiosios Riešės nuotekų siurblinę ir nutiesti antrą slėginę liniją į Santariškes. *(Siūlymai dėl BP-2021 koregavimo pateikti Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėsenos (monitoringo) ataskaitoje už 2021-2022 metus“);*
7. Suprojektuoti ir pastatyti antrą slėginę liniją nuo Jeruzalės siurblinės iki Ateities g.;
8. Suprojektuoti ir pastatyti reikiamo skerspjūvio kolektorių nuo Taurupės g. iki nuotekų valyklos (šį sprendinį koreguojant BP-2021 sprendinius siūloma išbraukti, nes kolektorius pastatytas 2014 m.). *(Siūlymai dėl BP-2021 koregavimo pateikti Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėsenos (monitoringo) ataskaitoje už 2021-2022 metus“);*
9. Rekonstruoti Žirnių g. iki Tūkstantmečio g. kolektorių, slėginio tinklo Dūmų g. iki Minsko pl. ir savitakinius bei slėginius tinklus Nemenčinės pl. ir O. Milašiaus g.;
10. Išplėsti nuotekų tvarkymo infrastruktūrą Vilniaus miesto aglomeracijoje siekiant įgyvendinti Direktyvos dėl miestų nuotekų tvarkymo reikalavimus, užtikrinant, kad Vilniaus miesto

aglomeracijoje 98 proc. nuotekų būtų tvarkoma centralizuotai, o individualių nuotekų tvarkymas taikomas ne daugiau kaip 2 % aglomeracijose susidarantių nuotekų ir ne daugiau kaip 2000 gyventojų ekvivalento.

BP-2021 numatyta vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra schematiškai pavaizduota BP-2021 brėžiniuose „Inžinerinė infrastruktūra. Vandentiekio tinklų schema“ ir „Inžinerinė infrastruktūra. Buitinės nuotekynės schema“, mastelyje 1:50000 (žr. 2 ir 3 pav.).

2 pav. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano (BP-2021) Vandentiekio tinklų schemos fragmentas

3 pav. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano (BP-2021) Buitinės nuotekynės schemos fragmentas

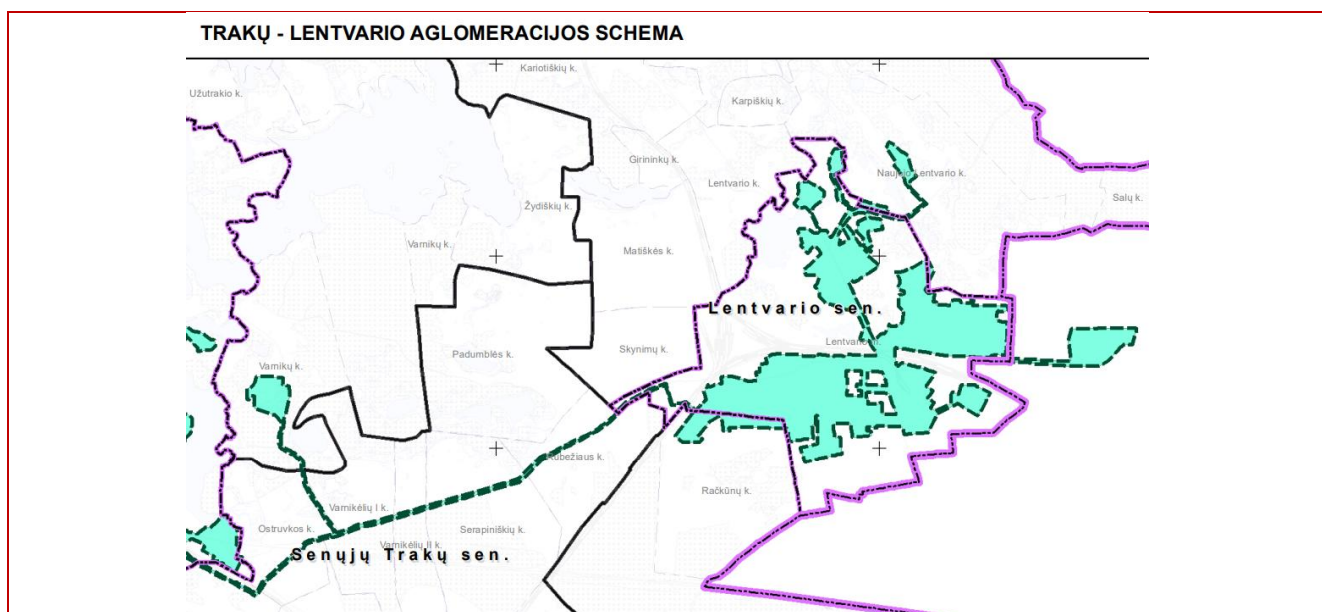
Be to, įvertinant aplinkybę, kad iki 2021 m. birželio 9 d. galiojo Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas (TPD registracijos Nr. T00060570 (000132002808)), patvirtintas 2011-12-14 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-124, kuris iš TPDR išregistruotas po BP-2021 patvirtinimo 2021-06-02 ir įregistravimo TPD Registre 2021-06-08, šio specialiojo plano, kuris yra žymiai detalesnis nei minėtos BP-2021 schemos, sprendiniai įvertino anksčiau galiojusio SP sprendinius tiek, kiek jie neprieštaruoja BP-2021 sprendiniams.

Įvertinus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo Vilniaus miesto savivaldybėje esamą būklę, pastarųjų metų statybos plėtros ir gyventojų skaičiaus augimo tendencijas, BP-2021 sprendinius, teisės aktų reikalavimus, perengta centralizuotų tinklų plėtros etapų schema (žr. 5 pav.). Specialiojo plano sprendiniuose numatoma centralizuotų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros vystymo prioritetai, išskiriant plėtros etapus, kurie yra sutapatinami ir su „aglomeracijos“ plėtros ir įgyvendinimo laikotarpiu.

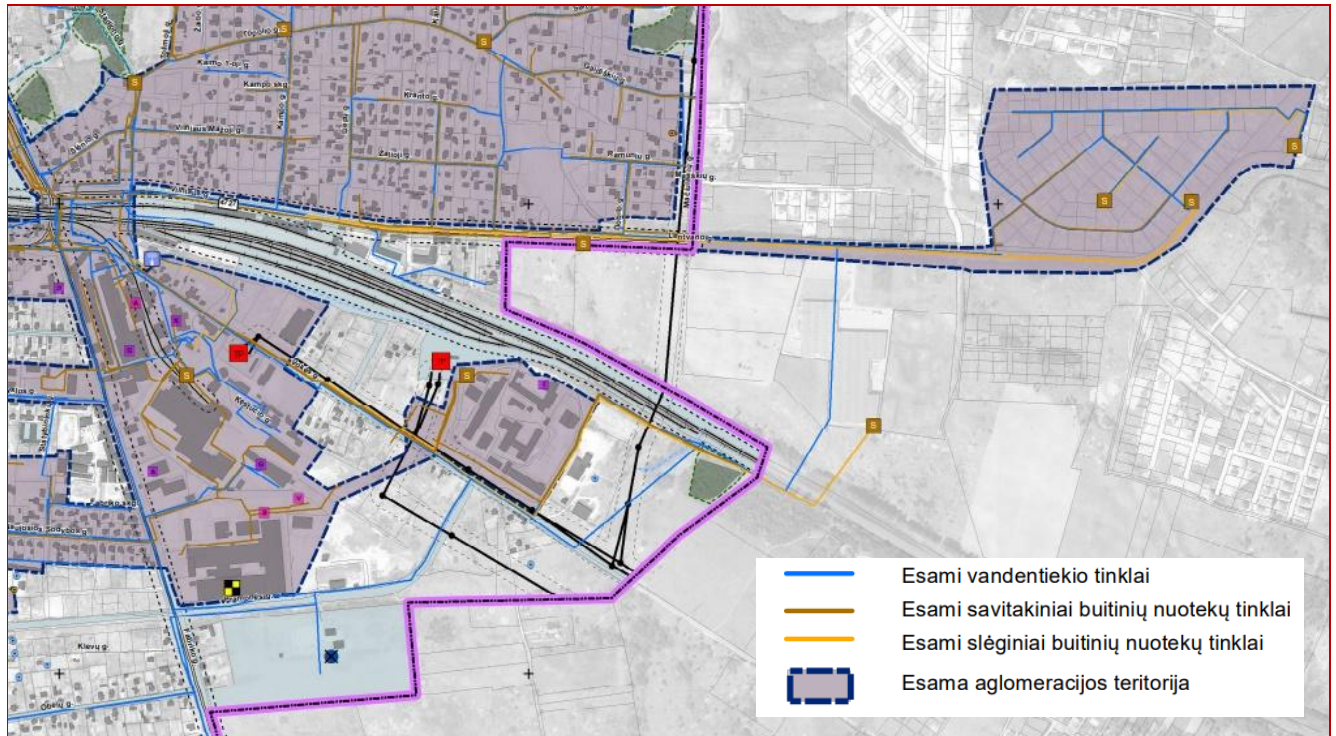
Numatomos plėtros etapų teritorijos, jų dydžiai ir planuojama orientacinė kaina, išskaidant vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą pateikiama 3 lentelėje.

3 lentelė. Centralizuotų inžinerinių tinklų plėtra pagal numatomus etapus

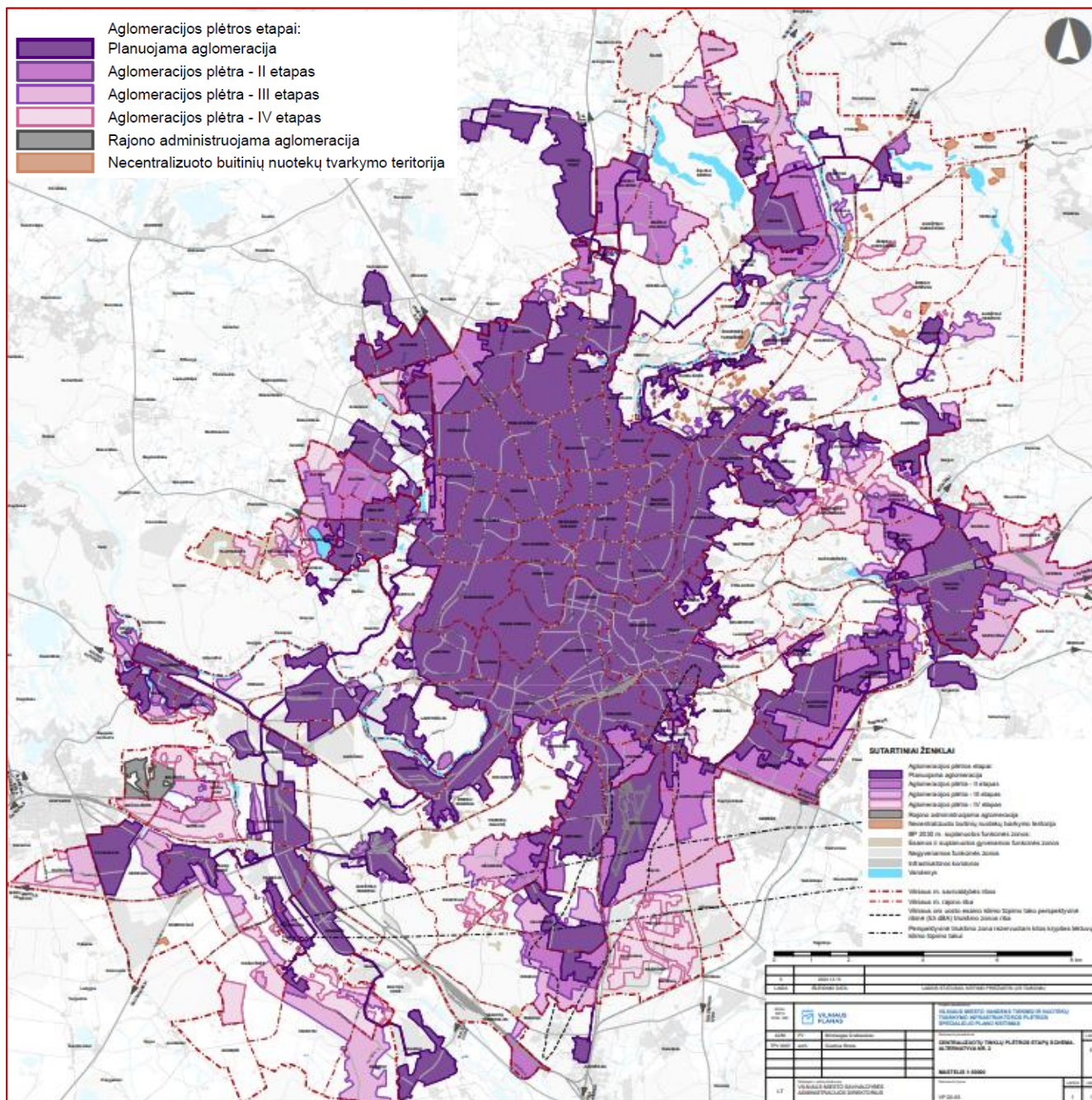
Etapas	Vandens tiekimo infrastruktūra Teritorijos dydis / orientacinė kaina	Nuotekų tvarkymo infrastruktūra Teritorijos dydis / orientacinė kaina
Esama išvystyta teritorija	12525 ha	12525 ha
I (2035 m.)	2968 ha / 47,94 mln. Eur	3409 ha / 58,02 mln. Eur
II (2044 m.)	3085 ha / 54,60 mln. Eur	3140 ha / 53,01 mln. Eur
III (2051 m.)	1708 ha / 37,53 mln. Eur	1727 ha / 33,78 mln. Eur
Necentralizuotas tvarkymas	77,5 ha	77,5 ha
Lentvario aglomeracijos dalis, apimanti dalį Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos ³	96 ha	96 ha
Vilniaus rajono savivaldybės teritorija, patenkanti į Vilniaus miesto aglomeraciją	1033 ha	1033 ha

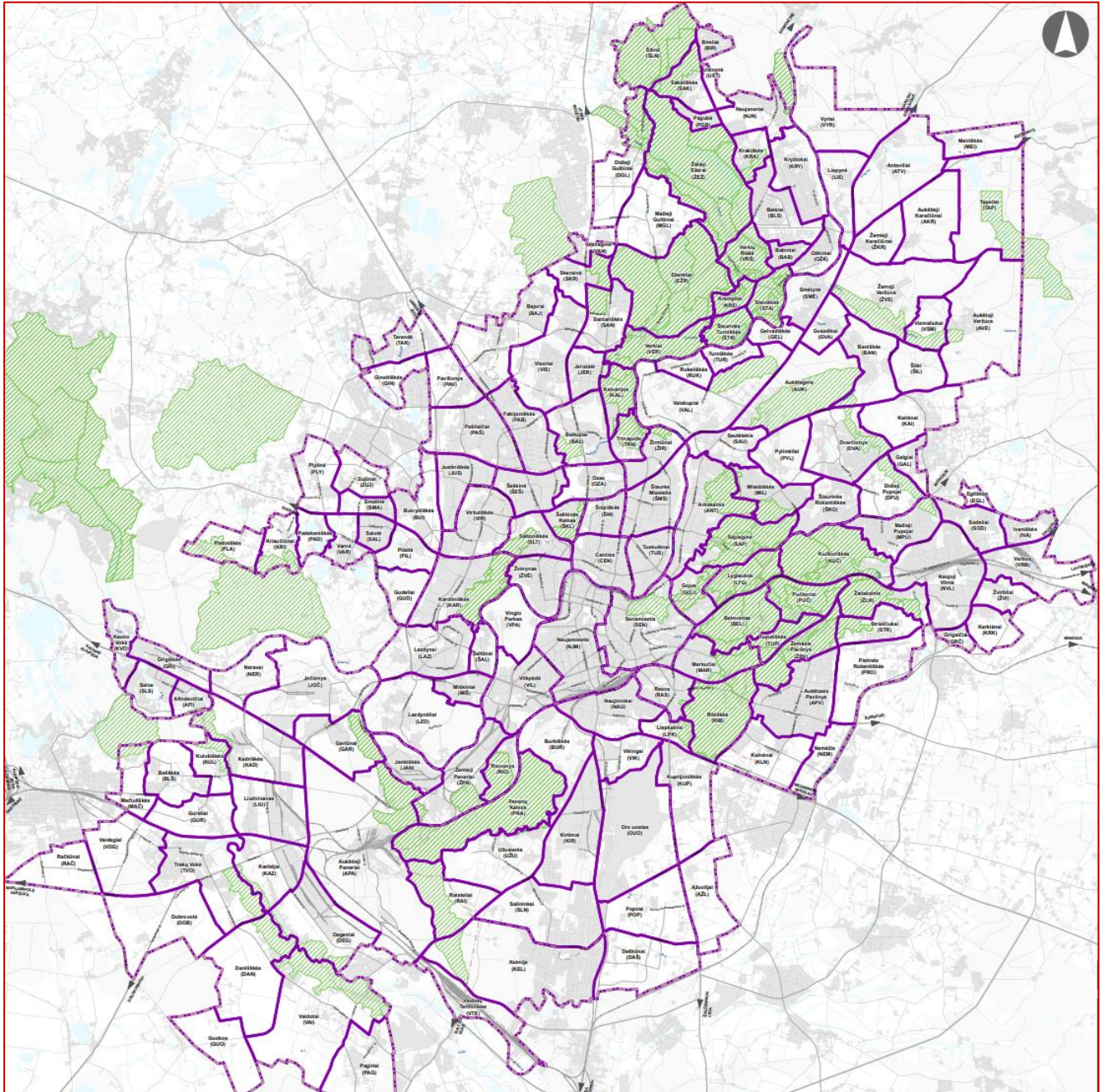
³ Vadovaujantis Trakų rajono savivaldybės teritorijos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano keitimo brėžiniu „Trakų rajono savivaldybės teritorijos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano keitimas. Rengimo etapas. Trakų-Lentvario aglomeracijos ribų brėžinys. M 1:7000“ bei Trakų-Lentvario aglomeracijos schema, Trakų-Lentvario aglomeracija apima nedidelę dalį Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos Bališkėse, kurioje centralizuotas vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo komunikacijas įgyvendina UAB „Trakų vandenys“ (žr. 4 pav.). Todėl šioje Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos dalyje numatoma esamus ir vystomus kvartalus priskirti Trakų-Lentvario aglomeracijai (viso apie 96 ha teritorija).

4 pav. Brėžinio „Trakų rajono savivaldybės teritorijos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano keitimas. Rengimo etapas. Trakų-Lentvario aglomeracijos ribų brėžinys. M1:7000“ fragmentas (su Trakų-Lentvario aglomeracijos schema)

5 pav. Centralizuotų tinklų plėtros etapų schema.

6 pav. Vilniaus miesto rajonų schema („Bendrojo plano rajonų schema“)

I etape numatoma, kad bus įrengta ~162,6 km geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros ir ~194,6 km nuotekų tvarkymo infrastruktūros. Į šį etapą patenka 55 Vilniaus miesto rajonai, detalius į kiekvieną rajoną patenkančios infrastruktūros ilgius žr. 3.3 skyriaus 9 ir 10 lentelėse.

II etape numatoma, kad bus įrengta 184,5 km geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros ir 179,2 km nuotekų tvarkymo infrastruktūros. Į šį etapą patenka 58 Vilniaus miesto rajonai, detalius į kiekvieną rajoną patenkančios infrastruktūros ilgius žr. 3.3 skyriaus 9 ir 10 lentelėse.

III etape numatoma, kad bus įrengta 125,1 km geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros ir 112,6 km nuotekų tvarkymo infrastruktūros. Į šį etapą patenka 31 Vilniaus miesto rajonas, detalius į kiekvieną rajoną patenkančios infrastruktūros ilgius žr. 3.3 skyriaus 9 ir 10 lentelėse. Šioje alternatyvoje nutolusių ar izoliuotų teritorijų aprūpinimas geriamojo vandens tiekimu ir nuotekų tvarkymu didžiąja dalimi sprendžiamas centralizuotai.

4 lentelė. Planuojamos vandens tiekimo infrastruktūros etapų plėtros palyginimas

I etapas, km	II etapas, km	III etapas, km	Suma, km
164,1	184,5	125,1	473,7

5 lentelė. Planuojamos nuotekų šalinimo infrastruktūros etapų plėtros palyginimas

I etapas, km	II etapas, km	III etapas, km	Suma, km
198,8	179,4	112,6	490,8

6 lentelė. Suminis planuojamos vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo infrastruktūros etapų plėtros palyginimas

I etapas, km	II etapas, km	III etapas, km	Suma, km
362,9	363,9	237,7	964,5

4.1. Necentralizuoto vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos

Siekiant nustatyti necentralizuoto vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijas, buvo remiamasi šiais kriterijais:

- teritorijos, kuriose geriamuoju vandeniu aprūpinama ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugos teikiamos mažiau kaip 50 asmenų, deklaruosiu gyvenamą vietą, analizėje nevertinamos;
- teritorijose, kuriose gyventojų skaičius yra 15-25 gyv./ha, taikomas 3000 eurų vieno gyventojų prijungimo kriterijus.

Pagal bendruosius požymius Vilniaus mieste buvo išskirta 11 necentralizuoto vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo zonų (žr. pav. Nr. 7 ir 8), kurios neatitiko taikomo 3000 eurų vienam gyventojui prijungimo kriterijaus.

1-oji zona analizuojama kaip viena dėl visų ją sudarančių teritorijų panašaus dydžio (7 teritorijos), tai pat panašaus atstumo iki artimiausių centralizuotų tinklų.

10-oji zona analizuojama kaip viena dėl visų ją sudarančių teritorijų panašaus dydžio (54 teritorijos), tai pat panašaus atstumo iki artimiausių centralizuotų tinklų. Teritorija pasižymi pavieniais sklypais, dispersiškai išsiskaidžiusiais po miškingą vietovę, dėl šios priežasties mažiausi atstumai iki centralizuotų tinklų padidėja.

Nustatant gyventojų skaičius minėtose zonose buvo remtasi 15 gyv./ha rodikliu, siekiant nustatyti galimą gyventojų skaičių teritorijoje. Gauti rezultatai pateikiami 7 lentelėje, detalesnis zonų skaidymas pateiktas 8 lentelėje.

7 lentelė. Viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos ir jose numatomos geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros plėtra

Zonos numeris	Reikalingos vandentiekio infrastruktūros ilgis, km	Reikalingos nuotekų infrastruktūros ilgis, km	Zoną sudarančių teritorijų plotas, ha	Gyventojų skaičius, vnt.	Vandentiekio infrastruktūros pajungimo kaina vienam gyventojui, Eur	Nuotekų infrastruktūros pajungimo kaina vienam gyventojui, Eur
1	5.1	8.1	23.66	354.9	4311	6847
2	0.5	0.5	1.3	19.5	7692	7692
3	0.3	0.3	0.44	6.6	13636	13636
4	1	1	4.2	63	4762	4762
5	0.67	0.67	3.47	52.05	3862	3862
6	0.87	1.13	3.3	49.5	5273	6848
7	0.9	0.9	4.73	70.95	3805	3805
8	0*	1.1	5.28	79.2	0	4167
9	0.66	1.4	8.6	129	1535**	3256
10***	0.1	0.3	0.32*** (viso 19,4 ha)	4.8	6250	18750
11	1.5	2.6	3.1	46.5	9677	16774

Paaiškinimai:

* - Teritorijoje yra vandens tiekimo infrastruktūra;

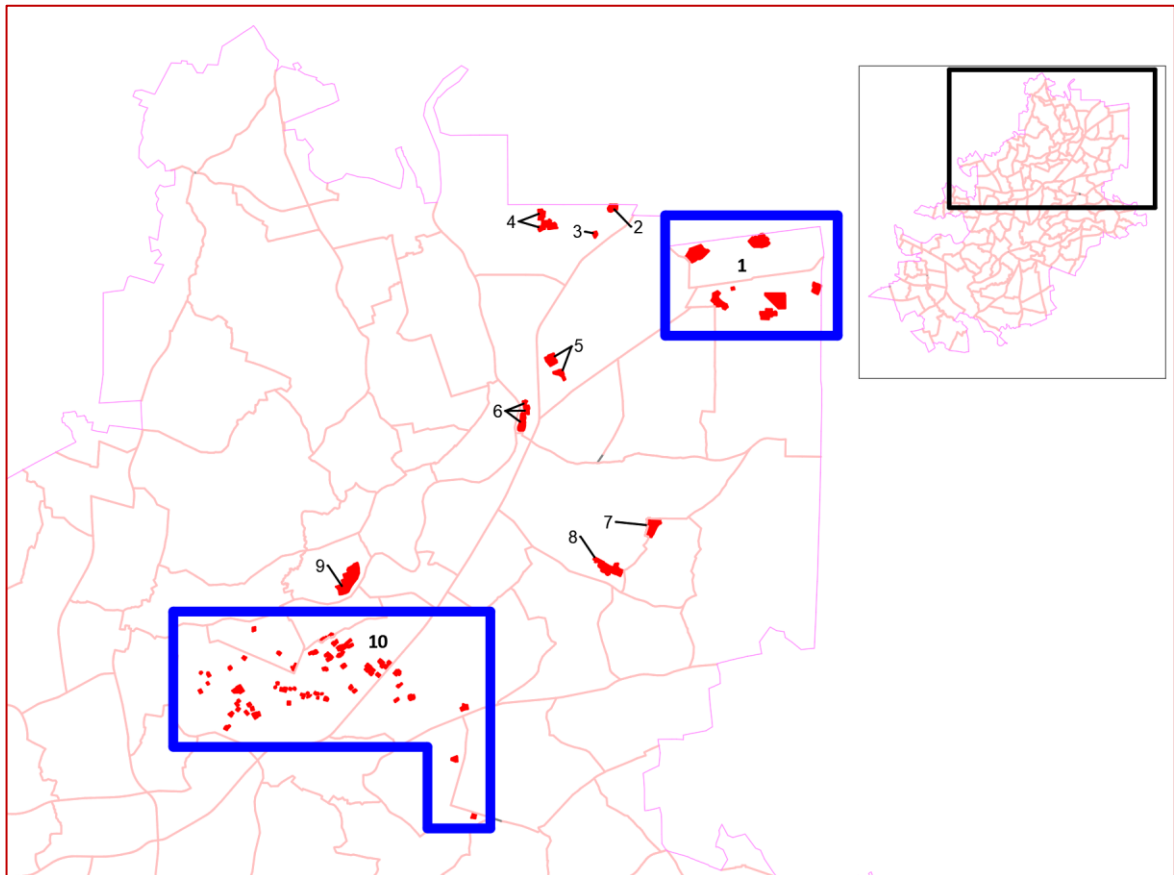
** - Skaičiuotas tik vandens tiekimo infrastruktūros ilgis iki artimiausio vandentiekio tinklo, tačiau zoną atsisakyta traukti į plėtojamas teritorijas, kadangi artimiausias vandentiekis yra magistralinis vandentiekis, prie kurio pasijungimas įprastiniu atveju nėra galimas arba leidus prisijungti, reikėtų papildomų investicijų, pavyzdžiui, antrinio pakėlimo siurblinės, kas stipriai padidintų reikalingas investicinius kaštus;

*** - pateiktas vienos iš zoną sudarančios teritorijos analizės variantas (artimiausios centralizuotiems tinklams).

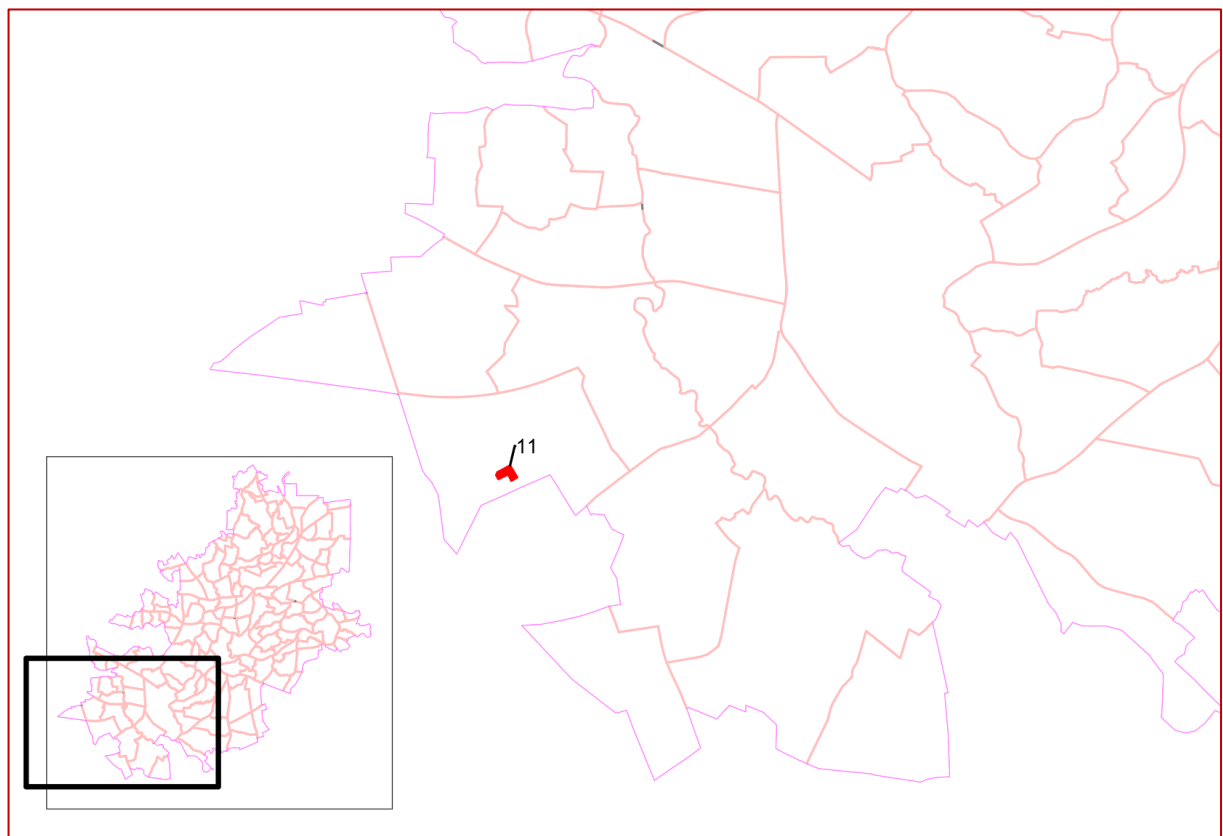

8 lentelė. Nagrinėjamų necentralizuotų zonų teritorijų sudėtis

Zonos Nr.	Sodininkų bendrijos	Į zoną patenkančios teritorijos (gatvės, sklypai)
1	Ind. Nr. 180 S/B „Girios Aidas“	Meiriškių g., Balžio g. 21 – 27, 31, 37 – 39D, 41 – 41A
2	Nėra	Nemenčinės pl. 222, 222A, 222B, 224, 238, 238A
3	Nėra	Nemenčinės pl. 220
4	Ind. Nr. 182 S/B „Pušėlė“ (Mikalojaus Husoviano g. dalyje)	Laurų g. 21, Mikalojaus Husoviano g. 11, 40, 42
5	Nėra	Nemenčinės pl. 123, 123A, 125 Balžio g. 6, 8, 10
6	Ind. Nr. 12 S/B „Neris“ (Miškininkų g. dalyje)	Nemenčinės pl. 164, 166, 166A, 168, 170
7	Nėra	Miškadvario g. 10 – 16A, 22 - 42
8	Nėra	Veržuvos g.
9	Nėra	Verkių g. 117 - 195
10	Nėra	Meškeriojų g. 13; Svajonių g. 20, 34A, 56; Valakupių g. 33, 35, 39; Rukeliškių g. 13, 14, 15A-15E, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 23C, 24, 29, 29A; Maudyklos g. 60, 68; Lizdeikos g. 17, 19, 28; Vaidilutės g. 3; Grybautojų g. 17, 17A, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 30, 31, 33, 35; Mėlynių g. 2, 15; Rato g. 9; Gervuogių g. 25, 28; Žuvėdrų g. 32, 34, 54, 71, 73, 79, 81; Latežerio g. 7, 9, 15, 17, 20, 22; Kopūstų g. 1, 1A, 2, 2A, 5, 6, 7, 9, 9A, 11, 13, 13A, 15; Kiškių g. 5, 7A, 18; Nemenčinės pl. 76, 82; Antano Terlecko g. 15, 21, 23; Nugalėtojų g. 35, 36, 38; Lauksargio g. 95, 95A, 111 Plytinės g. 54 – 60; Moliakalnio g. 14, 16, 16A, 73, 75;
11	Nėra	Abiejų Tautų Respublikos pl. 32 - 58

7 pav. Ncentralizuotų vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo zonų analizės schema, šiaurinė Vilniaus miesto dalis

8 pav. Ncentralizuotų vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo zonų analizės schema, pietinė Vilniaus miesto dalis

4.2. Viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijų nustatymo alternatyvos

Šiame specialiajame plane nėra nagrinėjamos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros alternatyvos, kaip to reikalauja *Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių 1 priedas* (2006-12-29 LR Aplinkos ministro įsakymo Nr. D1-636, redakcija, galiojusi iki Taisyklių naujos redakcijos patvirtinimo 2024-08-10). Toks sprendimas priimtas remiantis šiomis prielaidomis:

- UAB „Vilniaus vandenys“ ir Vilniaus miesto savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo strategija yra turėti maksimaliai centralizuotą vandenviečių ir nuotekų valyklų tinklą.
- Esamų vandenviečių skaičius yra pakankamas norint prijungti naujus vartotojus, kai kuriose vandenvietėse ar antro kėlimo siurblinėse numatoma rekonstrukcija.
- 2024 m. Vilniaus miesto nuotekų valykloje buvo atlikta rekonstrukcija, po kurios padidintas valyklos našumas ir pagerinti išvalomų nuotekų rodikliai.
- Šis planas detalizuoja Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius ir tikslina anksčiau galiojusį vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo specialųjį planą, šiuose dokumentuose taip pat nebuvo numatyta naujų vandenviečių ir/ar nuotekų valyklų įrengimo.

4.3. Viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos

Pagal LR Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 12 straipsnio 2 p. reikalavimus, savivaldybių institucijos turi siekti, kad pagal infrastruktūros plėtros planus visi savivaldybės gyventojai gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas arba turėtų galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas. Aglomeracijose turi būti planuojamos centralizuotosios geriamojo vandens tiekimo ir centralizuotosios nuotekų surinkimo sistemos, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytus atvejus.

Įvertinant aplinkybę, jog Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje urbanizacijos sklaida yra labai nevienalytė – daug urbanizuotų sklypų, įsiterpusių tarp miškų ir kitų gamtinių vietovių, pastatų statyba vyko dispersiškai ne vieną dešimtmetį, todėl tokie sklypai ir pavieniai kvartalai yra atitolę nuo centralizuotųjų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo sistemų (ypač periferinėje miesto savivaldybės dalyje), nėra ekonomiškai tikslinga vystyti centralizuotojo geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo sistemas. Siekiant įgyvendinti Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 12 straipsnio 2 punkto nuostatas, viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose (toliau – viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose), kuriose nėra centralizuotosios geriamojo vandens tiekimo ir (ar) nuotekų tvarkymo infrastruktūros ir nenumatoma jų plėtra, gyventojai apsirūpina geriamuoju vandeniu ir tvarko nuotekas individualiai.

Pagal minėto įstatymo 12 straipsnio 3 p., kai aglomeracijoje centralizuotųjų nuotekų surinkimo sistemų įrengimas neduos naudos aplinkai arba centralizuotųjų geriamojo vandens tiekimo sistemų ir (arba) centralizuotųjų nuotekų surinkimo sistemų įrengimo nepateisina argumentuotai pagrįsta didelė tokios sistemos įrengimo kaina ir tai ekonomiškai pagrįsta geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plane, tokiose planu išskirtose teritorijose turi būti numatytas individualus geriamojo vandens išgavimas ir naudojimas ir (arba) nuotekų tvarkymas nuotekų valymo ar kaupimo įrenginiais, kurie leidžia užtikrinti nuotekų išvalymą iki toje aglomeracijoje, viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo taršos leidimuose arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimuose nustatytų keliamų reikalavimų. Reikalavimas individualiuose nuotekų tvarkymo įrenginiuose užtikrinti nuotekų išvalymą iki toje aglomeracijoje, viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo taršos leidimuose arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimuose nustatytų keliamų reikalavimų netaikomas, jei nustatoma, kad į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius miestų nuotekų valymo įrenginius patenkančiose nuotekose bendras fosforo kiekis ir bendras azoto kiekis sumažinamas bent po 75 procentus.

Vadovaujantis LR Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 12 straipsnio 5 p., į savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją įtraukiama savivaldybės teritorija, atitinkanti nors vieną iš šių kriterijų:

- geriamuoju vandeniu aprūpinama ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugos teikiamos ne mažiau kaip 50 asmenų, deklaravusių gyvenamąją vietą šioje vietovėje;

- yra savivaldybei arba savivaldybės valdomai įmonei priklausanti naudoti tinkama geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra;
- teritorijų planavimo dokumentuose nustatytos urbanizuotos ir (arba) urbanizuojamos teritorijos.

Vadovaujantis šiuo įstatymu, į savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją įtraukiama savivaldybės teritorija, kuri Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrajame plane nustatyta kaip urbanizuota ir (arba) urbanizuojama teritorija (žr. *Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano, patvirtinto Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2021-06-02 sprendimu Nr. 1-972, Pagrindinį brėžinį. Šaltinis: <https://www.planuojatau.lt/>, registruoto teritorijų planavimo dokumento Nr. T00086338*).

Toliau nagrinėjamos viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos, kuriose numatomas centralizuotas vandens tiekimas ir nuotekų šalinimas. Siekiant didesnio aiškumo, jų analizei ribos priimamos ir skirstomos pagal Vilniaus miesto rajonų pavadinimus, į kuriuos patenka planuojama infrastruktūra.

Kiekvienai iš šių vietovių buvo nustatytos minimalios ir ekonomiškai priimtinausios centralizuotojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų plėtros priemonės, kurias įgyvendinus būtų pasiekti LR teisės aktuose nurodyti viešojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ūkio būklės gerinimo (plėtros) tikslai. Išnagrinėjus centralizuotojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų plėtros galimybes, viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose buvo nustatytas reikalingas vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros ilgis siekiant aptarnauti šias teritorijas, rezultatai pateikti 9 ir 10 lentelėse.

9 lentelė. Viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos ir jose numatomos geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros plėtra

Eil. Nr.	Vilniaus miesto rajono, įtraukto į viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją, pavadinimas	I etapas	II etapas	III etapas
1	Afindevičiai (AFI)	-	1	0.5
2	Antaviliai (ATV)	-	-	-
3	Aukštajiris (AUK)	-	-	-
4	Aukštasis Pavilnys (APV)	5.3	-	-
5	Aukštieji Karačiūnai (AKR)	-	-	1.4
6	Aukštoji Veržuva (AVE)	-	9.0	-
7	Babiniai (BAB)	5.2	-	-
8	Bajorai (BAJ)	3.6	-	-
9	Bališkės (BLŠ)	-	3.7	3.4
10	Balsiai (BLS)	-	-	-
11	Baniškės (BAN)	-	5.5	0.4
12	Bireliai (BIR)	-	9.8	-
13	Buivydiškės (BUI)	1.2	-	-
14	Daniliškės (DAN)	-	0.9	5.5
15	Daškūnai (DAŠ)	-	-	7.5
16	Didieji Gulbinai (DGL)	7.2	-	-
17	Didieji Pujotai (DPU)	2.2	-	1.8
18	Dobrovolė (DOB)	2.1	-	-
19	Dvarčionys (DVA)	1.4	4.7	7.8
20	Egliškės (EGL)	-	0.6	1.4
21	Galgiai (GAL)	0.4	0.6	1
22	Gineitiškės (GIN)	-	-	3.5
23	Gureliai (GUR)	-	2.6	6.4
24	Gudeliai (GUD)	2.1	0.2	-
25	Gvazdikai (GVA)	-	2.7	-
26	Ivaniškės (IVA)	-	-	6.7
27	Kairėnai (KAI)	4.1	1.2	-
28	Kalnėnai (KLN)	3.8	-	-
29	Karklėnai (KRK)	-	4.1	-

30	Kauno Vokė (KVO)	1.9	3.2	-
31	Kelmija (KEL)	18.2	12.5	-
32	Kirtimai (KIR)	5.2	2.8	-
33	Krakiškės (KRA)	1.6	-	-
34	Kriaučiūnai (KRI)	-	0.5	3.2
35	Kryžiokai (KRY)	0.2	0.7	-
36	Kučkuriškės (KUČ)	-	-	-
37	Kulokiškės (KUL)	-	-	5.0
38	Kuprijoniškės (KUP)	4.7	4.5	-
39	Liepynė (LIE)	4.9	2.8	0.6
40	Liepkalnis (LPK)	-	1.3	-
41	Mačiuliškės (MAČ)	-	-	2.7
42	Mažieji Gulbinai (MGL)	12.3	2.0	-
43	Mažieji Pupojai (MPU)	8.5	4.2	1.8
44	Mileišiškės (MIL)	-	0.8	-
45	Naujaneriai (NJJN)	-	10.9	-
46	Naujoji Vilnia (NVL)	-	-	-
47	Nemėžis (NEM)	2.4	3.3	-
48	Oro uostas (OUO)	4.2	6.3	-
49	Ožkiniai (OŽK)	5.5	-	-
50	Padekantiškės (PAD)	-	2.2	-
51	Pagiriai (PAG)	-	7.4	-
52	Pagubė (PGB)	4.2	1.6	-
53	Pavilionys (PAV)	4	-	-
54	Piet. Rokantiškės (PRO)	7.4	0.6	-
55	Platiniškės (PLA)	-	-	2.5
56	Plytinė (PLY)	4.3	2.9	2.9
57	Popinė (POP)	-	2.7	15.9
58	Račkūnai (RAČ)	-	1.6	4
59	Raisteliai (RAI)	-	-	2.0
60	Sakališkės (SAK)	-	4.5	-
61	Salininkai (SLN)	2.3	9.4	3.1
62	Salos (SLS)	-	2.2	0.7
63	Skersinė (SKR)	5.9	0.6	-
64	Smėlynė (SMĖ)	-	10.2	-
65	Sodeliai (SOD)	1.6	3.8	-
66	Staviškės (STA)	-	-	2.1
67	Strielčiukai (STR)	2.2	1.5	-
68	Šiaur. Rokantiškės (ŠRO)	-	-	8.7
69	Šilai (ŠIL)	-	1.1	-
70	Trakų vokė (TVO)	2.4	2.7	2.9
71	Tuputiškės (TUP)	-	-	1.2
72	Ustronė (UST)	-	0.6	-
73	Užusienis (UŽU)	3.7	6.3	-
74	Vaidegiai (VDG)	-	5.6	-
75	Vaidotai (VAI)	-	6.1	10.8
76	Vaidotų Terminalas (VTE)	1.1	-	-
77	Valakupiai (VAL)	-	-	-
78	Vanaginė (VAN)	2.0	-	-
79	Varnė (VAR)	0.5	1.1	-
80	Verbos (VRB)	1.1	1.4	2.1
81	Verkių Riešė (VRŠ)	0.4	-	-
82	Vyriai (VYR)	-	0.7	-
83	Vismaliukai (VSM)	0.3	0.3	-
84	Zujūnai (ZUJ)	10.8	-	-
85	Žemieji Karačiūnai (ŽKR)	1.7	-	1.9
86	Žemoji Veržuva (ŽVE)	-	-	3.7
87	Žvirbliai (ŽVI)	-	3.0	-
Suma (km)		164.1	184.5	125.1

10 lentelė. Viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos ir jose numatomos nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra

Eil. Nr.	Vilniaus miesto rajono, įtraukto į viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją, pavadinimas	I etapas	II etapas	III etapas
1	Afindevičiai (AFI)	-	1.6	0.8
2	Antaviliai (ATV)	3.3	-	-
3	Aukštagiris (AUK)	0.4	1.2	-
4	Aukštasis Pavilnys (APV)	4.2	-	-
5	Aukštieji Karačiūnai (AKR)	-	-	2.4
6	Aukštoji Veržuva (AVE)	-	7.7	-
7	Babiniai (BAB)	6.6	-	-
8	Bajorai (BAJ)	3.1	0.6	-
9	Bališkės (BLŠ)	-	3.6	3.0
10	Balsiai (BLS)	1.5	-	-
11	Baniškės (BAN)	-	4.8	0.4
12	Bireliai (BIR)	-	8.0	-
13	Buivydiškės (BUI)	-	-	-
14	Daniliškės (DAN)	-	1.0	2.3
15	Daškūnai (DAŠ)	-	-	8.3
16	Didieji Gulbinai (DGL)	5.2	-	-
17	Didieji Pujotai (DPU)	-	0.6	0.6
18	Dobrovolė (DOB)	2.1	-	-
19	Dvarčionys (DVA)	1.7	6.3	6.1
20	Egliškės (EGL)	-	0.2	1.9
21	Galgiai (GAL)	1.0	-	-
22	Gineitiškės (GIN)	-	1.1	2.5
23	Gureliai (GUR)	-	2.4	4.3
24	Gudeliai (GUD)	1.6	-	-
25	Gvazdikai (GVA)	-	2.6	-
26	Ivaniškės (IVA)	-	-	6.2
27	Kairėnai (KAI)	4	1.3	-
28	Kalnėnai (KLN)	6.9	-	-
29	Karklėnai (KRK)	-	1.1	-
30	Kauno Vokė (KVO)	2.0	3.3	-
31	Kelmija (KEL)	15.7	11.9	-
32	Kirtimai (KIR)	4.8	-	-
33	Krakiškės (KRA)	1.9	-	-
34	Kriaučiūnai (KRI)	-	0.5	2.0
35	Kryžiokai (KRY)	21.6	-	-
36	Kučkuriškės (KUČ)	1.7	-	-
37	Kulokiškės (KUL)	-	-	2.1
38	Kuprijoniškės (KUP)	4.9	3.1	-
39	Liepynė (LIE)	3.9	4.9	0.8
40	Liepkalnis (LPK)	-	2.00	-
41	Mačiuliškės (MAČ)	-	-	3.8
42	Mažieji Gulbinai (MGL)	11.8	1.9	-
43	Mažieji Pujotai (MPU)	9.8	6.1	1.8
44	Mileišiškės (MIL)	1.7	1.2	-
45	Naujaneriai (NJN)	-	9.8	-
46	Naujoji Vilnia (NVL)	4.1	-	-
47	Nemėžis (NEM)	5.6	-	-
48	Oro uostas (OUO)	6.7	7.7	-
49	Ožkiniai (OŽK)	8.2	-	-
50	Padekantiškės (PAD)	-	1.7	-
51	Pagiriai (PAG)	-	6.9	-
52	Pagubė (PGB)	4.5	1.7	-

53	Pavilionys (PAV)	3.2	-	-
54	Piet. Rokantiškės (PRO)	2.2	-	-
55	Platiniškės (PLA)	-	-	0.8
56	Plytinė (PLY)	3.6	1.2	1.1
57	Popinė (POP)	-	1.7	9.3
58	Račkūnai (RAČ)	-	3.6	4
59	Raisteliai (RAI)	-	-	2.3
60	Sakališkės (SAK)	-	5.3	-
61	Salininkai (SLN)	3.2	7.8	3.0
62	Salos (SLS)	1.4	0.6	-
63	Skersinė (SKR)	4.8	-	-
64	Smėlynė (SMĖ)	-	10.1	-
65	Sodeliai (SOD)	1.3	6.0	-
66	Staviškės (STA)	0.5	-	4.5
67	Strielčiukai (STR)	2.1	1.5	-
68	Šiaur. Rokantiškės (ŠRO)	-	-	10.2
69	Šilai (ŠIL)	-	2.1	-
70	Trakų vokė (TVO)	2.6	2.5	2.0
71	Tuputiškės (TUP)	-	-	-
72	Ustronė (UST)	-	0.6	-
73	Užusienis (UŽU)	2.5	7.3	-
74	Vaidegiai (VDG)	-	5.3	-
75	Vaidotai (VAI)	1.8	5.2	9.6
76	Vaidotų Terminalas (VTE)	1.1	0.9	-
77	Valakupiai (VAL)	0.6	0.7	-
78	Vanaginė (VAN)	2.2	-	-
79	Varnė (VAR)	0.7	0.8	-
80	Verbos (VRB)	1.4	3.0	2.3
81	Verkių Riešė (VRŠ)	-	-	-
82	Vyriai (VYR)	-	2.3	-
83	Vismaliukai (VSM)	0.7	-	-
84	Zujūnai (ZUJ)	8.8	-	-
85	Žemieji Karačiūnai (ŽKR)	-	-	4.2
86	Žemoji Veržuva (ŽVE)	-	-	10
87	Žvirbliai (ŽVI)	2.0	2.1	-
Suma (km)		198.8	179.4	112.6

4.4. Paviršinių nuotekų tinklų atskyrimas nuo buitinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros

Atsižvelgiant į esamą situaciją, centrinėje miesto dalyje vyrauja mišrių nuotekų surinkimo ir tvarkymo sistema. Paviršinės nuotekos patenkančios į šią sistemą apsunkina Vilniaus miesto nuotekų valyklos darbą liūčių metu, todėl pagal galimybes būtina siekti paviršinių nuotekų sistemos atskyrimo nuo buitinių nuotekų tvarkymo sistemos. Konkretūs sprendiniai šiai problemai spręsti numatomi *Vilniaus miesto paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo sprendiniuose*:

Mišrių nuotekų baseinuose ir pabaseiniuose planuojamas paviršinių ir buitinių nuotekų atskyrimas. Kadangi šios zonos seniai ir tankiai užstatytos, turi didelius nelaidžių dangų plotus ir patenka į saugomas ir kultūros paveldo teritorijas, reikėtų paviršinių ir mišrių nuotekų atskyrimą sieti su teritorijų, gatvių vystymo, rekonstravimo projektais. Tankiai užstatytose pagrindinio centro teritorijose paviršinių nuotekų tvarkymui būtina ieškoti galimybių paviršinių nuotekų susidarymo, surinkimo, užterštumo mažinimui (pvz. Nuvedant paviršiaus nuolydžiais, latakais link žaliosios infrastruktūros (šlapbalių, medžių, želdynų), atskiriant/ kaupiant ir panaudojant švarias paviršines nuotekas želdynų laistymui, gatvių plovimui ir pan., panaudojant viešąsias erdves laikinam paviršinių nuotekų sukaupimui ar kitomis numatytomis priemonėmis ar jų sistemomis) ir planuoti sprendinius, užtikrinant, kad nebus pakenkta kultūros paveldo objektams. Vystant mišrių nuotekų atskyrimą, būtina rekonstruoti esamus paviršinių nuotekų tinklus ir esamus buitinių nuotekų įvadus/atšakas perjungti prie buitinių nuotekų kolektorių, taip palaipsniui mažinant mišrių nuotekų baseinų plotus. Mišriose nuotekų sistemose įrengti persipylimo slenksčiai turi būti panaikinti, įdiegus paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūrą (atskyrus buitines ir paviršines nuotekas) ir įsitikinus, jog liūčių metu nebus užtvindytos miesto teritorijos ir pastatai. Dėl

prastų inžinerinių geologinių sąlygų ir aukšto gruntinio vandens lygio daugumoje mišrių baseinų infiltraciniai įrenginiai nerekomenduojami.

Bendrai paviršinių nuotekų specialiajame plane planuojamas paviršinių ir buitinių nuotekų sistemų atskyrimas 16-oje mišrių nuotekų surinkimo baseinų.

4.5. Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros finansavimo šaltiniai

Pagrindinis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo finansavimo šaltinis – abonentų ir vartotojų lėšos, sumokėtos už suteiktas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas, paslaugos tiekėjui UAB „Vilniaus vandenys“, taip pat Vilniaus miesto savivaldybės biudžeto lėšos.

Papildomi geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo finansavimo šaltiniai gali būti:

1. kreditai geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui finansuoti;
2. Europos Sąjungos fondų lėšos – geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai;
3. valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšos;
4. užsienio šalių, tarptautinių organizacijų, finansinių institucijų ir Lietuvos Respublikos asmenų tiksliniai įnašai ir kitos teisės aktų nustatyta tvarka gautos lėšos;
5. infrastruktūros plėtra finansuojama iš privačių savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus (iniciatorių), įgyvendinančio (įgyvendinančių) savivaldybės infrastruktūros plėtrą pagal savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį, lėšų, kompensuojamų LR savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo nustatyta tvarka.

Prieš plečiant ir (ar) diegiant inžinerinę infrastruktūrą, rengiant statybos (techninius) projektus, turi būti pakartotinai įvertinta, ar geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra yra ekonomiškai pagrįsta, t. y. turi būti sudarytos preliminarios sutartys su gyventojais ar jų interesus atstovaujančiais subjektais dėl įsipareigojimo jungtis prie nutiestų naujų geriamojo vandens tiekimo ir (ar) nuotekų surinkimo tinklų.

Vadovaujantis UAB „Vilniaus vandenys“ veiklos strategija 2020-2030 m., numatyti darnios plėtros ir modernizavimo rodikliai⁴:

Vandens tiekimo srityje:

- Vandentiekio tinklų ilgis 2030 m. - 1850 km (2020 m. – 1697,93 km). Padidėjimas – 152 km (9%).

Šį padidėjimą būtų galima lyginti su šiame plane numatytu I plėtros etapu, kurio metu numatyta pakloti 164,1 km vandens tiekimo infrastruktūros.

Nuotekų tvarkymo srityje:

- Nuotekų tinklų ilgis 2030 m. – 1500 km (2020 m. – 1346,24 km). Padidėjimas – 153,8 km (11,4%).

Šį padidėjimą būtų galima lyginti su šiame plane numatytu I plėtros etapu, kurio metu numatyta pakloti – 198,8 km nuotekų tvarkymo infrastruktūros.

Investicijų poreikis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų plėtrai viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose buvo skaičiuojamas pagal UAB „Vilniaus vandenys“ parengtą preliminarią tinklų vertės skaičiuoklę, kuri remiasi AB „SISTELA“ parengtu kainynu „Sustambinti statybos darbų kainų apskaičiavimai“. Infrastruktūros įrengimo kainoje įvertinti žemės darbai, vamzdynai, armatūra, šuliniai ir kameros, nuotekų siurblynės, skaičiuojamoji kaina 1 m vamzdyno – 300 Eur. Investicijų poreikio rezultatai pateikti 11 lentelėje.

⁴ Šaltinis: <https://www.vv.lt/upload/medialibrary/06e/06ee06c172466efdbda6eff0f6aec291.pdf>

Rengiant žemesnio lygmens dokumentus, investicinius projektus ar statybos projektus ir nustačius tikslas darbų apimtis (infrastruktūros vietas, įrengimo gylius, techninius parametrus ir pan.) lėšų poreikis turi būti tikslinamas pagal tuo metu galiojančias kainas.

Detalesnis investicijų pasiskirstymas etapais pateiktas šio specialiojo plano Ekonominio skaičiavimo ir aplinkosaugos vertinimo ataskaitoje.

Plėtros etapai nustatyti remiantis bendriniais principais ir yra rekomendacinio pobūdžio, jie gali būti tikslinami nekeičiant specialiojo plano. Plėtros etapai gali būti tikslinami pasikeitus Vilniaus miesto prioritetams ir/ar prioritetinėms teritorijoms, kylant esamos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros esminėms eksploatacinėms problemoms ar pan. Vertinant vandens tiekimo ir nuotekų sprendinių įgyvendinimo eilę reikėtų atsižvelgti į urbanizacijos intensyvumą, aplinkosaugines problemas bei Vilniaus miesto planuojamus susiekimo infrastruktūros ir/ar teritorijų vystymo/ modernizavimo/ konversijos projektus.

11 lentelė. Investicijų poreikis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų plėtrai viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose

Eil. Nr.	Vilniaus miesto rajono, įtraukto į viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją, pavadinimas	Investicijų poreikis, mln. Eur	
		Geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra	Nuotekų tvarkymo infrastruktūra
1	Afindevičiai (AFI)	0.45	0.72
2	Antaviliai (ATV)	0	0.99
3	Aukštagiris (AUK)	0	0.48
4	Aukštasis Pavilnys (APV)	1.59	1.26
5	Aukštieji Karačiūnai (AKR)	0.42	0.72
6	Aukštoji Veržuva (AVE)	2.7	2.31
7	Babiniai (BAB)	1.56	1.98
8	Bajorai (BAJ)	1.08	1.11
9	Bališkės (BLŠ)	2.13	1.98
10	Balsiai (BLS)	0	0.45
11	Baniškės (BAN)	1.77	1.56
12	Bireliai (BIR)	2.94	2.4
13	Buivydiškės (BUI)	0.36	0
14	Daniliškės (DAN)	1.92	0.99
15	Daškūnai (DAŠ)	2.25	2.49
16	Didieji Gulbinai (DGL)	2.16	1.56
17	Didieji Pupojai (DPU)	1.2	0.36
18	Dobrovolė (DOB)	0.63	0.63
19	Dvarčionys (DVA)	4.17	4.23
20	Egliškės (EGL)	0.6	0.63
21	Galgiai (GAL)	0.6	0.3
22	Gineitiškės (GIN)	1.05	1.08
23	Gureliai (GUR)	2.7	2.01
24	Gudeliai (GUD)	0.69	0.48
25	Gvazdikai (GVA)	0.81	0.78
26	Ivaniškės (IVA)	2.01	1.86
27	Kairėnai (KAI)	1.59	1.59
28	Kalnėnai (KLN)	1.14	2.07
29	Karklėnai (KRK)	1.23	0.84
30	Kauno Vokė (KVO)	1.53	1.59
31	Kelmija (KEL)	9.21	8.28
32	Kirtimai (KIR)	2.4	1.44
33	Krakiškės (KRA)	0.48	0.57
34	Kriaučiūnai (KRI)	1.11	0.75
35	Kryžiokai (KRY)	0.27	6.48
36	Kučkuriškės (KUČ)	0	0.51
37	Kulokiškės (KUL)	1.5	0.63
38	Kuprijoniškės (KUP)	2.76	2.4

39	Liepynė (LIE)	2.49	2.88
40	Liepkalnis (LPK)	0.39	0.6
41	Mačiuliškės (MAČ)	0.81	1.14
42	Mažieji Gulbinai (MGL)	4.29	4.11
43	Mažieji Pujotai (MPU)	4.35	5.31
44	Mileišiškės (MIL)		
45	Naujaneriai (NJJ)	3.27	2.94
46	Naujoji Vilnia (NVL)	0	1.23
47	Nemėžis (NEM)	1.71	1.68
48	Oro uostas (OUO)	3.15	4.32
49	Ožkiniai (OŽK)	1.65	2.46
50	Padekantiškės (PAD)	0.66	0.51
51	Pagiriai (PAG)	2.22	2.07
52	Pagubė (PGB)	1.74	1.86
53	Pavilionys (PAV)	1.2	0.96
54	Piet. Rokantiškės (PRO)	2.4	1.23
55	Platiniškės (PLA)	0.75	0.24
56	Plytinė (PLY)	3.03	1.77
57	Popinė (POP)	5.58	3.3
58	Račkūnai (RAČ)	2.28	2.28
59	Raisteliai (RAI)	0.6	0.69
60	Sakališkės (SAK)	1.35	1.59
61	Salininkai (SLN)	4.44	4.2
62	Salos (SLS)	0.87	0.6
63	Skersinė (SKR)	1.95	1.44
64	Smėlynė (SMĖ)	3.06	3.03
65	Sodeliai (SOD)	1.62	2.19
66	Staviškės (STA)	0.63	1.5
67	Strielčiukai (STR)	1.11	1.08
68	Šiaur. Rokantiškės (ŠRO)	2.61	3.06
69	Šilai (ŠIL)	0.33	0.63
70	Trakų vokė (TVO)	2.4	2.13
71	Tuputiškės (TUP)	0.36	0
72	Ustronė (UST)	0.18	0.18
73	Užusienis (UŽU)	3	2.94
74	Vaidegiai (VDG)	1.68	1.59
75	Vaidotai (VAI)	5.07	4.98
76	Vaidotų Terminalas (VTE)	0.33	0.6
77	Valakupiai (VAL)	0	0.39
78	Vanaginė (VAN)	0.6	0.66
79	Varnė (VAR)	0.48	0.45
80	Verbos (VRB)	1.38	2.01
81	Verkių Riešė (VRŠ)	0.12	0
82	Vikingai (VIK)	0	0
83	Vyriai (VYR)	0.21	0.69
84	Vismaliukai (VSM)	0.18	0.21
85	Zujūnai (ZUJ)	3.24	2.64
86	Žemieji Karačiūnai (ŽKR)	1.08	1.26
87	Žemoji Veržuva (ŽVE)	1.11	3
88	Žvirbliai (ŽVI)	0.9	1.23
Suma		140.07	144.81

4.6. Apsaugos zonų nustatymas ir reglamentavimas

4.6.1. Vandenviečių apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos

Šiuo specialiuoju planu naujos vandenviečių apsaugos zonos nėra įteisinamos, kadangi specialiajame plano teritorijoje nenumatomos naujos vandenvietės.

Esamų vandenviečių apsaugos zonose draudžiama veikla aprašoma „Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo“ VI skirsnyje „Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos“.

4.6.2. Komunalinių objektų sanitarinės apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos

Šiuo specialiuoju planu naujos miesto buitinių nuotekų valyklos (komunaliniai objektai) nėra numatomi.

Komunalinių objektų sanitarinių apsaugos zonų dydžiai yra nustatomi vadovaujantis „Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo“ 3 priedo „Komunalinių objektų sanitarinės apsaugos zonų dydis“ nuostatomis.

4.6.3. Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos

Vadovaujantis „Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo“ X skirsnyje „Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos“ nuostatomis, numatomi vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrai nustatomos apsaugos zonos ir jų dydžiai:

- Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo vamzdynų, įrengiamų iki 2,5 metro gylyje, apsaugos zona – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 2 metrus į abi puses nuo vamzdyno ašies, po šia juosta esanti žemė ir vanduo virš šios juostos.
- Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo vamzdynų, įrengiamų didesniame kaip 2,5 metro gylyje, apsaugos zona – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 3 metrus į abi puses nuo vamzdyno ašies, po šia juosta esanti žemė ir vanduo virš šios juostos.
- Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo vamzdynų, kurių skersmuo yra nuo 400 milimetrų iki 1 000 mm, apsaugos zona – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 5 metrus į abi puses nuo vamzdyno ašies, po šia juosta esanti žemė ir vanduo virš šios juostos.
- Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo vamzdynų, kurių skersmuo yra 1 000 mm ir didesnis, apsaugos zona – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 7 metrus į abi puses nuo vamzdyno ašies, po šia juosta esanti žemė ir vanduo virš šios juostos.
- Vandens rezervuarų, skaidrintuvų apsaugos zona – 30 metrų pločio žemės juosta aplink šių įrenginių išorines ribas.
- Vandens tiekimo bokštų, vandens ir nuotekų siurblių, nuotekų rezervuarų apsaugos zona – 5 metrų pločio žemės juosta aplink šių statinių ar įrenginių išorines ribas.

Numatomos infrastruktūros apsaugos zonos šiuo specialiuoju planu nėra įteisinamos, zonos privalo būti nustatomos planuojant/projektuojant vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros sprendinius žemesnio - vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir (ar) statybos techniniuose/darbo projektuose.

Ūkinės veiklos apribojimai vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonoje

Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonoje draudžiama:

- pilti druskas (išskyrus atvejus, kai druska barstomi keliai);
- sandėliuoti tręšiamuosius produktus ir kitas tręšimui naudojamas medžiagas, chemines medžiagas, išskyrus šio straipsnio 2 dalies 8 punkte nurodytus atvejus;

- statyti ir (ar) įrengti sąvartynus, didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles;
- pilti chemines medžiagas ir jų tirpalus, naftą ir jos produktus;
- vykdyti grunto sprogdinimo darbus;
- vandens telkiniuose nuleisti inkarus, plaukti su nuleistais inkarais ir kitais vandens telkinių dugną siekiančiais įrankiais. Šis reikalavimas negalioja vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo vamzdynų, kurių skersmuo yra 400 mm ir didesnis, įgilintų ne mažiau kaip 10 metrų nuo vandens telkinio dugno, apsaugos zonose, įvertinant galimą vandens telkinio dugno išplovimą ir pasikeitimą;
- vandens telkiniuose cheminėmis medžiagomis naikinti augaliją;
- gadinti, užtvirti ar užversti kelius, skirtus privažiuoti prie vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros.

Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme ar aplinkos ministro nustatyta tvarka negavus šios infrastruktūros savininko ar valdytojo pritarimo (derinimo) projektui ar numatomi veiksmai, draudžiama:

- statyti, rekonstruoti, griauti statinius ir įrengti, išardyti įrenginius, išskyrus statinius ir įrenginius, kurių statyba (įrengimas) draudžiama pagal šio straipsnio 1 dalį;
- sodinti želdinius;
- melioruoti, drėkinti ir sausinti žemę;
- keisti žemės paviršiaus altitudes daugiau kaip 0,3 metro (kasti gruntą arba užpilti papildomą grunto sluoksnį) ar vykdyti požeminius darbus;
- gilinti vandens telkinius, kasti bei siurbti jų dugną;
- vykdyti tiesioginius žemės gelmių geologinius tyrimus ir kitus darbus, susijusius su gręžinių įrengimu ir grunto (išskyrus dirvą) bandinių ėmimu;
- sandėliuoti bet kokias medžiagas, išskyrus medžiagas, skirtas vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros statybos ir remonto darbams, ir medžiagas, nurodytas šio straipsnio 1 dalies 1 punkte;
- uosto teritorijoje – sandėliuoti tręšiamuosius produktus ir kitas tręšimui naudojamas medžiagas, chemines medžiagas.

Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros savininkas ar valdytojas nepritaria projektui ar numatomi veiksmai, jeigu šio straipsnio 2 dalyje nurodyti darbai pažeis vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros techninės saugos reikalavimus ir (ar) kels pavojų aplinkai, žmonių turtui, jų gyvybei ar sveikatai.

4.6.4. Kitos inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos

Inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros statinių apsaugos zonų dydžius ir specialiąsias žemės naudojimosą sąlygas apsaugos zonose nustato Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatos. Įgyvendinant Specialiojo plano sprendinius, klojant naujus vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklus ir statant atitinkamus infrastruktūros objektus, būtina užtikrinti esamų inžinerinių tinklų (elektros, telekomunikacijų, šilumos, dujų, vandentiekio, nuotekų ir pan.) ir kelių/gatvių dangų išsaugojimą, įvertinti ir atsižvelgti į trečiųjų šalių išduodamas projektavimo sąlygas, esamos inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros apsaugos zonos, jose taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, bei galiojančių atitinkamą ūkinę veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

Valstybinės ir vietinės reikšmės keliai

Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros sprendiniai numatyti teritorijų planavimo dokumentų rengimo, techninės dokumentacijos rengimo, statybos darbai valstybinės reikšmės kelių ir gatvių, kurios yra valstybinės reikšmės automobilių kelių tąsa, Lietuvos Respublikos kelių įstatymu (toliau – Kelių įstatymas), Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu nustatytose kelių juostose ir kelių apsaugos zonose turi būti derinami su valstybinės reikšmės kelius ir jų įrenginius eksploatuojančia organizacija.

Igyvendinant Specialiojo plano sprendinius rengiant žemesnio – vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentus (detalesnius ir (ar) specialiuosius planus) ir (ar) statybos (techninius) projektus vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra turi būti planuojama/projektuojama už valstybinės reikšmės kelių juostų ribų. Planuojamos inžinerinės infrastruktūros (inžinerinių tinklų) sankirtų su valstybinės reikšmės keliais įrengimą planuoti tik uždaru būdu; įvažiavimą ir išvažiavimą iš planuojamų objektų numatyti tik iš vietinės reikšmės kelių (gatvių), naudojant valstybinės reikšmės keliuose jau esamas sankryžas/nuovažas; naujų nuovažų neplanuoti; neplanuoti pastatų, atvirų vandens telkinių valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonose; numatant priemones ir apribojimus vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrai negali būti apsunkintos kelių priežiūros sąlygos. Esant poreikiui šalia valstybinės reikšmės ir kitų kelių kloti planuojamus inžinerinius tinklus, turi būti numatyti inžinerinės infrastruktūros koridoriai ar nustatyti servitutai, rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ir (ar) statybos (techninius) projektus.

Planuojant/projektuojant vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą šalia valstybinės reikšmės kelių būtina vadovautis Kelių įstatymo nuostatomis, kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“, Automobilių kelių juostos naudojimo inžineriniams tinklams kloti bendrųjų taisyklių BT ITK 09. Planuojant/projektuojant vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą gatvėse vadovautis statybos techniniu reglamentu STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ ir kitais teisės aktais.

Geležinkeliai

Visi vandentvarkos plėtros teritorijų planavimo dokumentų rengimo, techninės dokumentacijos rengimo, statybos darbai Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu nustatytose geležinkelio kelių ir jų įrenginių, želdinių apsaugos zonose turi būti derinami su geležinkelių infrastruktūros savininku ar valdytoju.

Specialiajame plane, atsižvelgiant į teritorijų planavimo dokumento savivaldybės lygmenį, planuojama principinė vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir preliminarios jos vietos. Sprendiniai turi būti tikslinami rengiant žemesnio - vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentus ir (arba) statybos techninius/darbo projektus atsižvelgiant į apribojimus ir vadovautis žemiau nurodytais reikalavimais:

- šalia geležinkelio neplanuoti objektų, kurie apsunkintų geležinkelio ar jo infrastruktūros objektų veiklą;
- neplanuoti inžinerinių tinklų ir privažiavimų prie jų Geležinkelio kelių ir jų įrenginių zonose lygiagrečiai geležinkelio keliams, o būtinus inžinerinių tinklų susikirtimus su geležinkelio keliais planuoti kuo statesniu kampu, norminiuose aktuose nustatytais atstumais nuo geležinkelio infrastruktūros objektų;

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 22 str. 2 d. nustatyto reglamentavimu, Geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme ar susisiekimo ministro nustatyta tvarka privalomas geležinkelių infrastruktūros savininko ar valdytojo pritarimas (derinimas) projektui ar numatomai veiklai. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 4 straipsnio 4 dalimi, taikant valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentų sprendinius (tarp jų LR Vyriausybės 2010 m. balandžio 7 d. nutarimu Nr. 371 projektas „Rail Baltica“ pripažintas valstybei svarbiu ekonominiu projektu. Vadovaujantis LR Vyriausybės 2018 m. gruodžio 27 d. nutarimu Nr. 1399 „Dėl projekto „Rail Baltica“ geležinkelio linijos Kaunas–Vilnius susisiekimo komunikacijų inžinerinės infrastruktūros vystymo plano rengimo pradžios“ buvo parengtas valstybei svarbaus projekto teritorijų planavimo dokumentas – specialusis planas – Projekto „Rail Baltica“ geležinkelio linijos Kaunas–Vilnius susisiekimo komunikacijų inžinerinės infrastruktūros vystymo planas) šio savivaldybės lygmens teritorijų planavimo dokumento sprendiniai galioja tiek, kiek jie neprieštaruoja valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams.

Aerodromo apsaugos zona

Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra Vilniaus aerodromo apsaugos zonoje turi būti vystoma atsižvelgiant į Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo III skyriaus pirmojo skirsnio, LR Vyriausybės 2012-05-29 nutarimo Nr. 625 "Dėl Aviacijai galinčių kliudyti statinių, įrenginių ir želdinių sodinimo (įveisimo) derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo" ir kitų atitinkamų teisės aktų reikalavimais.

Elektros tinklai ir objektai

Elektros tinklų ir objektų apsaugos zonų atstumus, juose galiojančias specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, apsaugos zonose ribojamus darbus ir veiksmus, mažiausius leistinus atstumus nuo elektros energetikos objektų iki statinių, žemės ir vandens paviršiaus, trukdančių statybai veikiančių elektros tinkle iškėlimą nustato Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatos, Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 20 d. įsakymo Nr. 1-309 „Dėl elektros tinklų apsaugos taisyklių patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2019 m. lapkričio 20 d. įsakymo Nr. 1-300 redakcija), Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 20 d. įsakymo Nr. 1-309 „Dėl elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimai, kiti galiojantys teisės aktai. Elektros tinklų apsaugos zonose (taip pat ir apšvietimo elektros tinklų) be raštiško tuos elektros tinklus eksploatuojančių asmenų sutikimo draudžiama statyti, remontuoti, rekonstruoti arba griauti bet kokius statinius.

Įgyvendinant Specialiojo plano sprendinius rengiant žemesnio - vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentus ir (ar) statybos (techninius) projektus naujai statomiems objektams numatyti inžinerinius komunikacinius koridorius statinių prijungimui prie veikiančių elektros skirstomųjų įrenginių. Elektros skirstomieji tinklai neturi patekti po planuojamais statiniais bei po gatvės važiuojamąja dalimi. Norint prijungti konkrečius vandentvarkos infrastruktūros objektus prie elektros skirstomųjų tinklų būtina gauti konkretaus objekto prijungimo sąlygas.

Magistralinis dujotiekis

Magistralinis dujotiekis priskiriamas potencialiai pavojingiems įrenginiams, kurių bendruosius eksploatavimo priežiūros principus nustato Lietuvos Respublikos pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo (toliau – Energetikos įstatymas), Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatos, Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. liepos 16 d. įsakymo Nr. 1-213 „Dėl magistralinių dujotiekių apsaugos zonos taisyklių patvirtinimo“ (2019 m. gruodžio 18 d. įsakymo Nr. 1-332 redakcija), Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. sausio 28 d. įsakymo Nr. 1-12 „Dėl magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklių patvirtinimo“ (2017 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. 1-169 redakcija) reikalavimai. Planuojant vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros statinius šalia dujotiekio objektų, ar susikirtimus su jais būtina vadovautis minėtais ir kitais galiojančiais teisės aktais.

Magistralinių dujotiekių bei gretimos aplinkos ir greta būnančių žmonių saugą užtikrina:

- magistralinių dujotiekių AZ ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos,
- vietovės klasių teritorijos ir jose taikomi užstatymo normatyvai,
- mažiausi leistini atstumai nuo magistralinio dujotiekio iki statinių bei kitų objektų.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 27 straipsnyje nustatytas MD apsaugos zonos dydis:

- magistralinių dujotiekių vamzdyno apsaugos zona – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 25 metrus į abi puses nuo vamzdyno ašies, virš šios juostos esanti oro erdvė, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šio juostos ir po ją;
- apsaugos zona talpyklos kondensatui laikyti ir dujoms iš jo pašalinti – 50 metrų pločio žemės juosta aplink talpyklą, virš šios juostos esanti oro erdvė ir žemė po šia juosta;
- kitų magistralinių dujotiekių įrenginių ir statinių (stočių, uždarymo įtaisų, valymo ir diagnostavimo įtaisų paleidimo ir priėmimo kamerų, slėgio ribojimo mazgų) apsaugos zona – žemės juosta, kurios ribos yra 25 metrų atstumu aplink teritorijos, kurioje yra šie įrenginiai

ar statiniai, aptvėrimą, virš šios juostos esanti oro erdvė ir žemė po šia juosta išilgai vamzdinių trasos – žemės juosta, kurios plotis – po 25 m abipus vamzdinio ašies.

Magistralinio dujotiekio apsaugos zonose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatytos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 28 straipsnyje.

Vilniaus savivaldybės teritorijos, esančios po 200 metrų į abi puses nuo šio vamzdinio ašies, yra priskirtos pirmai magistralinio dujotiekio vietovės klasei, kurios teritorijoje yra taikomi užstatymo normatyvai: didžiausias leistinas žmonėms būti skirtų pastatų skaičius vietovės klasės vienetė – ne daugiau kaip 10 pastatų, pastatų aukštų skaičius – ne daugiau negu 3 aukštai, įskaitant pastogę/mansardą bei mažiausias leistinas atstumas nuo magistralinio dujotiekio vamzdinio iki viešam žmonių susibūrimui skirtų statinių ir įrenginių – ne mažiau negu 90 metrų. Įgyvendinant specialiojo plano sprendinius taip pat turi būti laikomasi mažiausių atstumų nuo magistralinio dujotiekio vamzdinių iki inžinerinių tinklų ir kitų objektų. Mažiausias atstumas nuo dujų išleidimo (prapūtimo) vamzdžių, taip pat nuo teritorijos, kurioje yra dujų skirstymo stotis (DSS), dujų apskaitos stotis (DAS) ir (ar) dujų slėgio reguliavimo punktas (DSRM), aptvėrimo iki pastatų turi būti ne mažesnis kaip 100 m.

Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros statinių susikirtimai (prasilenkimai) bei gretimybė su magistraliniu dujotiekiu bus sprendžiami žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir (ar) statybos (techniniuose) projektuose. Iki teritorijų planavimo dokumentų rengimo pradžios būtina kreiptis į magistralinį dujotiekį eksploatuojančią įmonę dėl planavimo sąlygų išdavimo, taip pat, prieš pradėdant rengti statinių projektus ir (ar) kitą projektinę dokumentaciją, rekomenduojama kreiptis į magistralinį dujotiekį eksploatuojančią įmonę dėl techninių reikalavimų projektavimui išdavimo. Negavus MD savininko rašytinio pritarimo projektinei dokumentacijai, o tais atvejais, kai pagal teisės aktus tokia dokumentacija Magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklių 18 p. nurodytai veiklai (veiksmams) nėra privaloma ir nėra rengiama, – MD savininko rašytinio sutikimo, MD vietovės klasių teritorijose yra draudžiama projektuoti ir statyti bet kokius naujus statinius ir įrengti įrenginius, juos rekonstruoti, taip pat projektuoti ir atlikti statinių bei įrenginių remonto arba griovimo darbus (išskyrus tuos remonto, griovimo darbus, kurie numatomi už magistralinio dujotiekio apsaugos zonos ribų), nustatyti ar keisti žemės sklypų pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir/ ar būdą, formuoti naujus ar pertvarkyti esamus žemės sklypus, planuoti teritorijas bei vykdyti kitą, šiame punkte nurodytą veiklą (veiksmus).

Planuojamoje teritorijoje MD vamzdynai bei teritorijos, esančios po 200 metrų į abi puses nuo šių vamzdinių ašių bei besitęsiančios per visą jų ilgį ir 200 m nuo kraštinių vamzdinių taškų, yra priskirti pirmai vietovės klasei. Vietovės klasių teritorijose yra taikomi užstatymo normatyvai, nurodyti Magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklių 17 p.

Teritorijose, kuriose yra pasiekti atitinkamai magistralinio dujotiekio vietovės klasei taikomi užstatymo normatyvai (nurodyti Magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklėse), naujų vartotojų (skaičiuotinių pastatų, apibrėžtais Magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklėse atvejais) prijungimas prie esamų ar planuojamų inžinerinių tinklų galimas tik rekonstravus magistralinio dujotiekio vamzdyną į aukštesnę vietovės klasę. Vamzdynas gali būti rekonstruojamas suinteresuoto asmens (iniciatoriaus) prašymu, jei pagal sutartį su magistralinius dujotiekis eksploatuojančia įmone suinteresuotas asmuo užtikrins išankstinį visų su šiais rekonstravimo darbais susijusių išlaidų apmokėjimą.

Vietovės klasių teritorijose (ribos – po 200 m į abi puses nuo magistralinio dujotiekio vamzdinio ašies ir nuo kraštinių vamzdinių taškų) negavus magistralinio dujotiekio savininko rašytinio pritarimo, yra draudžiama projektuoti ir statyti bet kokius naujus statinius ar įrenginius, juos rekonstruoti, projektuoti ir atlikti statinių bei įrenginių remonto arba griovimo darbus, planuoti teritorijas, nustatyti ar keisti žemės sklypų pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir/ar būdą, formuoti naujus ar pertvarkyti esamus žemės sklypus ir vykdyti kitą Magistralinių dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklėse nurodytą veiklą.

Nuo 2023 m. rugpjūčio 1 d. įsigaliojo magistralinio dujotiekio vietovės klasių teritorijų dydis nustatytas Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 33 straipsnyje bei magistralinio dujotiekio vietovės klasių teritorijose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatytos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 34 straipsnyje.

Skirstomieji dujotiekiai

Skirstomųjų dujotiekio vamzdynų ir įrenginių apsaugos zonų atstumus, juose galiojančias specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, apsaugos zonose ribojamus darbus ir veiksmus, mažiausius leistinus atstumus nuo skirstomųjų dujotiekio vamzdynų ir įrenginių iki statinių, žemės ir vandens paviršiaus, trukdančių statybai veikiančių dujotiekio tinklų iškėlimą nustato Energetikos įstatymo, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatos, Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 23 d. įsakymo Nr. 1-228 „Dėl gamtinių dujų skirstomųjų dujotiekų apsaugos taisyklių patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2019 m. 2019 m. rugsėjo 24 d. įsakymo Nr. 1-255 redakcija) reikalavimai, kiti galiojantys teisės aktai.

Viešųjų ryšių tinklai

Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas neturi trikdyti viešojo ryšių tinklo ir (ar) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų veikimui, pažeisti viešojo ryšių tinklo ir (ar) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų saugumo, viešojo ryšių tinklų vientisumo. Planuojant vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo objektus atsižvelgti į specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, kurių pagrindu taikomi ūkinės veiklos apribojimai elektroninių ryšių tinklų apsaugos zonose, neplanuoti tinklų išilgai po esamais elektroninių ryšių kabeliais, išlaikyti teisiniuose aktuose numatytus atstumus, esant poreikiui perkloti ryšių tinklus pagal tinklų eksploatuotojų išduotas technines sąlygas, teikti parengtus projektus ryšių tinklus eksploatuojančių organizacijų derinimui, taip pat vadovautis Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo nuostatomis, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2011 m. spalio 14 d. įsakymo Nr. 1V-978 „Dėl elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo, žymėjimo, priežiūros ir naudojimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimais ir kitais galiojančiais teisės aktais.

Šilumos tinklai

Šilumos tinklų apsaugai ir eksploatavimui užtikrinti vadovautis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nustatytais šilumos tinklų infrastruktūros apsaugos zonomis ir jų reikalavimais, taip pat Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo ir kitų atitinkamų galiojančių teisės aktų reikalavimais. Šilumos tiekimo tinklams patenkantiems po užstatymo zona, ar neišlaikant norminių atstumų tarp šilumos tiekimo tinklų ir planuojamos užstatyti teritorijos, šilumos tiekimo tinklus iškelti iš užstatymo zonos arba šilumos tiekimo tinklams numatyti pereinamąjį kanalą (kolektorių). Planuojant/projektuojant vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sprendinius žemesnio – vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir (ar) statybos (techniniuose) projektuose gauti šilumos perdavimo tinklų savininko ar valdytojo sąlygas bei pritarimą (derinimą) projektui ar numatomai veiklai.

Melioruota žemė ir melioracijos statiniai

Nors skaitoma jog Vilniaus miesto teritorijoje melioruotos žemės nėra ir Vilniaus miesto melioracijos statiniai buvo nurašyti/ išregistruoti 2014 m., tačiau prastų hidrogeologinių sąlygų teritorijos turi būti tvarkomos pagal miesto poreikius ir/ar pritaikomos urbanizavimui. Specialiąsias žemės naudojimo sąlygas melioruotoje žemėje reglamentuoja Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 92 straipsnis, melioracijos statinių apsaugos zonose - 94 straipsnis. Melioruotoje žemėje ūkinė veikla turi būti vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymu, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. balandžio 16 d. įsakymu Nr. 3D-218 „Dėl melioracijos techninio reglamento MTR 1.12.01:2008 „Melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklės“ patvirtinimo“, melioracijos statiniai remontuojami ir rekonstruojami Statybos įstatymo bei kitų galiojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

4.7. Lauko gaisrinio vandentiekio, skirto pastatams gesinti, tinklų ir statinių esama būklė

Vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių 22.7 punktu, turi būti įvertinta lauko gaisrinio vandentiekio, skirto pastatams gesinti, tinklų ir statinių esama būklė.

Vilniaus mieste yra įrengta gaisrinio vandens tiekimo sistema, kuri garantuoja vandens tiekimą gaisrams gesinti. Vilniaus mieste yra įrengti 6524 gaisriniai hidrantai (2024-11 duomenimis), kurių būklė yra gera, o jų įrengimas atitinka galiojančių teisės aktų reikalavimus.

Atitolusiuose gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena mažiau kaip 5 tūkst. gyventojų, gaisrinio vandens tiekimo sistemų gali nebūti, tačiau tokiu atveju naudojami natūralūs ar dirbtinių vandens telkiniai, kurie yra nutolę ne daugiau kaip 1000 m nuo su gaisrine sauga susijusių objektų

Rengiant techninius darbo projektus vadovautis Lauko gaisrinio vandentiekio tinklų ir statinių projektavimo ir įrengimo taisyklėmis, statybos techniniu reglamentu STR 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvas. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“ bei kitais teisės aktais, nustatančiais esminius statinio reikalavimus ir statinio techninius parametrus pagal statinių ar statybos produktų charakteristikų lygius ir klases, normatyvinių statybos techninių, statinio saugos ir paskirties dokumentų reikalavimais bei lauko gaisrinio vandentiekio tinklų ir statinių įrenginių gamintojo pateikta technine informacija.

Rekonstruojant inžinerinius tinklus užtikrinti statybos techninio reglamento STR 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvas. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“ 374 ir 382 punktų reikalavimus, t. y. pirmai kategorijai priskiriami komunaliniai vandentiekiai, tiekiantieji vandenį ir gaisrams gesinti ir jie turi būti įrengti taip patikimai, kad vandens tiekimas dėl avarijos sustotų ne ilgiau kaip 10 min., o siurblinės turi turėti I kategorijos energijos tiekimo šaltinį (kai neįmanoma garantuoti I patikimumo kategorijos elektros tiekimą, reikia įrengti atsarginį, vidaus degimo variklio sukamą elektros generatorių), mažiausiai du darbo ir vieną atsarginį (dar 1 sandėlyje) siurblius, įrengtus žemiau vandens lygio rezervuare paleidimo metu, dvi siurbimo ir dvi slėgines susietas linijas, kiekviena 100 % pralaidumo, ir žiedinį vandentiekio tinklą.

4.8. Teritorijų rezervavimas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektams

Savivaldybės lygmens specialiojo plano apimtyje dauguma vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros planuojama laisvoje valstybinėje žemėje, Vilniaus miesto BP ir didesnių teritorijų detaliųjų planų sprendiniais nustatytuose inžinerinės infrastruktūros koridoriuose (išskyrus valstybinės reikšmės kelių juostas, kurių kirtimai numatomi uždaru būdu) ar želdynų zonose.

Specialiajame plane nenumatoma įrengti naujų vandenviečių arba nuotekų valymo įrenginių, todėl didesnių sklypų rezervavimas Vilniaus miesto teritorijoje šiame plane nenumatomas. Planuojant/projektuojant vandens tiekimo stotis ir/ar nuotekų siurblines žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir (ar) statybos techniniuose/darbo projektuose šią infrastruktūrą stengtis įrengti laisvoje valstybinėje žemėje, o jei to padaryti neįmanoma, registruoti atitinkamas apsaugos zonas ir reikalingus servitutus trečiųjų asmenų sklypuose.

Servitutų nustatymas ar sklypų (jų dalių) paėmimas visuomenės poreikiams

Dalies numatytos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros įrengimo galimybes gali riboti laisvos žemės nebuvimas, tankus užstatymas, siauri inžinerinės infrastruktūros koridoriai su tankiu požeminės miesto inžinerinės infrastruktūros išvystymu ir pan. Specialiuoju planu numatytos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros vietos turėtų būti tikslinamos, o nesant kitų galimybių vertinamas vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros įrengimas suformuotų sklypų neužstatytose/neplanuojamose užstatyti zonose. Tokiais atvejais, Civilinio kodekso nustatytais pagrindais, vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 22 straipsnio 4 dalimi, turėtų būti nustatomi servitutai. Žemės servitutas tai teisė į svetimą žemės sklypą ar jo dalį, suteikiama naudotis tuo svetimu žemės sklypu ar jo dalimi (tarnaujančiuoju daiktu), arba žemės savininko teisės naudotis žemės sklypu apribojimas siekiant užtikrinti daikto, dėl kurio nustatomas servitutas (viešpataujanciojo daikto), tinkamą naudojimą. Servitutai nustatomi administraciniu aktu ar susitarimo būdu ir registruojami Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre Lietuvos Respublikos žemės įstatymo nustatyta tvarka. Kraštutiniu atveju (nesusitarus dėl servituto), vertinant planuojamų vandens tiekimo ir nuotekų valymo įrenginių aplinkosauginę naudą, turėtų būti svarstomas sklypo ar jo dalies paėmimas visuomenės poreikiams iš privačios žemės sklypo savininkų. Žemės paėmimą visuomenės poreikiams reglamentuoja Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 45 straipsnis ir kiti atitinkami teisės aktai.

4.9. Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėseną

Patvirtinus Specialųjį planą, planavimo organizatorius arba jo įgaliotas asmuo, atlikdamas sprendinių įgyvendinimo stebėseną, nuolat kaupia ir analizuoja informaciją apie vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą, investicijų poreikį, teritorijos raidos tendencijas ir jų įtaką plano sprendinių įgyvendinimui, parengia stebėsenos ataskaitą. Stebėsenos ataskaita rengiama už kiekvienus metus. Ataskaita, ją parengus, skelbiama savivaldybės interneto svetainėje.

Planavimo organizatorius ar jų įgalioti asmenys kas 10 metų įvertina, ar vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plane nustatytos priemonės atitinka realią situaciją ir, esant poreikiui, inicijuoja minėto plano keitimą ar koregavimą.

5. GAMTINIO KARKASO, SAUGOMŲ TERITORIJŲ, KULTŪROS PAVELDO, MIŠKŲ, VANDENS TELKINIŲ IR KITI APRIBOJIMAI PLANUOJAMIEMS SPRENDINIAMS

Poveikio saugomoms teritorijoms, kultūros paveldo objektams ir teritorijoms, vandens telkiniams, miškams, žemės gelmių ištekliams vertinimas yra pateikiamas SPAV atrankos dokumente. Minėtas dokumentas yra šio Specialiojo plano sudėtinė dalis ir yra skaitomi kartu.

5.1. Poveikis kultūros paveldo objektams

Specialiojo plano rengimo bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje parengus Specialiojo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo atrankos dokumentą, Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus teritorinis skyrius 2025-05-08 raštu Nr. (12.53-V E)2V-894 „Dėl Vilniaus miesto vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo SPAV atrankos dokumento“ pateikė išvadą, kad pateikta pakankama informacija apie nekilnojamasias kultūros vertybes, todėl strateginis pasekmių aplinkai vertinimas kultūros paveldo apsaugos aspektu neturi būti atliekamas. Atkreiptas dėmesys, kad Specialusis planas turi būti rengiamas ir detalizuojamas atsižvelgiant į Skyriaus išduotas teritorijų planavimo sąlygas.

Poveikis nekilnojamajam kultūros paveldui specialiojo plano sprendiniais nenumatomas arba jis vertinamas kaip nereikšmingas. Įgyvendinant SP sprendinius, vadovaujantis Paveldo tvarkybos reglamentu PTR 2.13.01:2022 „Archeologinio kultūros paveldo tvarkyba“, žemės judinimo darbų vietose privalomi archeologiniai tyrimai archeologinį pobūdį nustatytiems kultūros paveldo objektams arba tais atvejais, kai numatoma vykdyti didelės apimties žemės judinimo darbus (rengti karjerus, kasti tvenkinius, tiesti susisiekimo komunikacijas, inžinerinius tinklus bei statyti jiems funkcionuoti būtinus statinius ir kt.), keičiančius reljefą daugiau nei 5 ha plote, prieš tai atlikus šio Reglamento 23 punkte nurodytą archeologinio paveldo tyrimų būtinybės įvertinimą.

Remiantis Kultūros vertybių registro duomenimis, Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje 2025-07-18 iš viso buvo 3247 nekilnojamosios kultūros vertybės. Specialiojo plano brėžiniuose grafiškai pažymėti visus planuojamos veiklos teritorijoje esančius nekilnojamojo kultūros paveldo objektus, vietas, jų teritorijas ir apsaugos pozonių ribas bei pavadinimus ir unikalius kodus nėra tikslinga dėl brėžinių mastelio, nes Specialiojo plano brėžiniai (M 1:50000, M 1:15000) būtų neįskaitomi.

12-oje lentelėje, taip pat SP sprendinių brėžiniuose pažymėtos nekilnojamosios kultūros vertybių teritorijos, didesnės už 1 ha ir nepatenkančios į Vilniaus senamiesčio teritoriją. Kultūros vertybių registras yra nuolat pildomas, todėl, siekiant užtikrinti tinkamą viso nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą, vykdant tolimesnius inžinerinės infrastruktūros planavimo, projektavimo ar įrengimo darbus, būtina vadovautis naujausiais Kultūros vertybių registro duomenimis ir aktualiais kultūros paveldo apsaugą užtikrinančiais dokumentais.

Išsami informacija apie kultūros paveldo objektus ir jų apsaugos zonas patalpinta Kultūros paveldo departamento internetinėje svetainėje www.kpd.lt „Kultūros paveldo registras“.

12 lentelė. Kultūros vertybių registre registruotų Vilniaus miesto savivaldybės ribose nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijų, didesnių už 1 ha ir nepatenkančių į Vilniaus senamiesčio teritoriją, sąrašas (Šaltinis: KVR, 2025-01-29)

Eil. Nr.	Unikalus objekto kodas	Pavadinimas	Adresas	Statusas
1.	903	Naujanerių (Viljanovos) dvaro sodybos fragmentai	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Naujanerių Sodų 1-oji g. 10, 12	Registrinis
2.	884	Antavilių dvaro sodybos fragmentai	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Antavilių g.	Registrinis
3.	16766	Popieriaus fabriko statinių kompleksas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Popieriaus g. 15	Valstybės saugomas
4.	30359	Staviškių pilkapių vieta	Vilniaus miesto sav., Verkių sen., Vilniaus m.	Valstybės saugomas
5.	33588	Staviškių piliakalnis	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m.	Registrinis
6.	756	Verkių dvaro sodyba	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Žaliųjų Ežerų g.	Paminklas

7.	4097	Vilniaus Kalvarijų kompleksas	Vilniaus miesto sav., Verkių sen., Vilniaus m., Kalvarijų g. 327, 329	Valstybės saugomas
8.	15823	Kairėnų dvaro sodyba	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Kairėnų g.	Valstybės saugomas
9.	888	Buivydiškių dvaro sodyba	Vilniaus rajono sav., Zujūnų sen., Buivydiškių k., Ažuolų g.	Registrinis
10.	914	Pilaitės dvaro sodyba	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Piliakalnio g. 6	Registrinis
11.	31474	Gudelių piliakalnis	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m.	Registrinis
12.	17206	Neravų piliakalnis	Vilniaus miesto sav., Grigiškių sen., Neravų k.	Paminklas
13.	3512	Grigiškių, Neravų pilkapynas, vad. Kapčiais	Vilniaus miesto sav., Grigiškių sen., Neravų k.	Paminklas
14.	36196	Neravų senovės gyvenvietė	Vilniaus miesto sav., Grigiškių sen., Neravų k.	Registrinis
15.	14741	Grigiškių akveduko statinys	Vilniaus miesto sav., Grigiškių sen., Grigiškių m.	Valstybės saugomas
16.	33233	Grigiškių piliakalnis	Trakų rajono sav., Lentvario sen., Salų k.	Registrinis
17.	16079	Vilniaus miesto dalis, vad. Lazdynais	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m.	Registrinis
18.	2801	Televizijos bokšto, 1991 m. sausio 13-osios Lietuvos laisvės gynėjų žūties vietų ir Atminimo kryžiaus kompleksas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Sausio 13-osios g. 10	Inicijuotas skelbti Valstybės saugomu
19.	30663	Vingio parkas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m.	Valstybės saugomas
20.	15893	Vilniaus parodų rūmai	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Laisvės pr. 5	Registrinis
21.	31673	Vilkpėdės ligoninės statinių kompleksas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Šlaito g. 12, 14, 18 / Vilniaus miesto sav., Vilkpėdės g. 3	Registrinis
22.	12382	Žvėryno vandens malūno pastatas	Vilniaus miesto sav., Žvėryno sen., Vilniaus m., Latvių g. 64	Valstybės saugomas
23.	32426	Vilniaus infekcinės ligoninės pastatų kompleksas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Birutės g. 1 / Vilniaus miesto sav., J. I. Kraševskio g. 11	Registrinis
24.	31855	Lenkijos kariuomenės Vilniaus įgulos Šnipiškių amunicijos bunkerių kompleksas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Geležinio Vilko g.	Registrinis
25.	12599	Vilniaus miesto istorinė dalis, vad. Medinėmis Šnipiškėmis	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m.,	Registrinis
26.	25504	Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinė vietovė	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m.,	Valstybės saugomas
27.	16764	Žvėryno tiltas	Vilniaus miesto sav., Žvėryno sen., Vilniaus m., A. Mickevičiaus g.	Valstybės saugomas
28.	16080	Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos rūmų, kitų statinių ir Nepriklausomybės aikštės kompleksas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Gedimino pr. 53	Registrinis
29.	23128	Vilniaus Lukiškių totorių senųjų kapinių vieta	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., A. Goštauto g. 11	Valstybės saugomas
30.	1110	Vilniaus Šv. Arkangelo Rapolo bažnyčios ir jėzuitų vienuolyno statinių ansamblis	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Šnipiškių g. 1, 3	Valstybės saugomas
31.	1073	Vilniaus Šv. apaštalų Jokūbo ir Pilypo bažnyčios, dominikonų vienuolyno	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Vasario 16-osios g. 1, 11	Valstybės saugomas

		ansamblio ir Šv. Jokūbo ligoninės statinių kompleksas		
32.	10371	Lukiškių aikštė	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Lukiškių a.	Valstybės saugomas
33.	16541	Administracinis pastatas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., J. Tumo-Vaižganto g. 2	Registrinis
34.	10374	Teismų, Sovietų Sąjungos valstybės saugumo komiteto pastatų kompleksas	Teismų, Sovietų Sąjungos valstybės saugumo komiteto pastatų kompleksas	Valstybės saugomas
35.	33652	Vilniaus miesto istorinė dalis, vad. Žvėrynu	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m.	Registrinis
36.	12559	Vilniaus evangelikų senųjų kapinių kompleksas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., K. Kalinausko g. / Vilniaus miesto sav., V. Mykolaičio-Putino g.	Registrinis
37.	30980	Jovaro, Pohuliankos kolonijos pastatų kompleksas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., M. K. Čiurlionio g.	Registrinis
38.	2424	Observatorijos pastatų ansamblis	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., M. K. Čiurlionio g. 29	Valstybės saugomas
39.	33653	Vilniaus miesto istorinė dalis, vad. Naujamiščiu	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m.	Registrinis
40.	33766	Vilniaus Vingio kapinių kompleksas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., M. K. Čiurlionio g.	Registrinis
41.	33873	Jėzuitų vienuolyno ir kitų statinių kompleksas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., M. K. Čiurlionio g. 110	Registrinis
42.	44927	Stepono kalėjimo kanceliarijos pastatas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Panerių g. 12	Registrinis
43.	23051	Vilniaus lokomotyvų depo pastatas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Švitrigailos g. 39	Valstybės saugomas
44.	45185	Vilniaus geležinkelio stoties pastatų kompleksas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Geležinkelio g. 2,6,12,16	Registrinis
45.	15908	Mokykla	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Liepkalnio g. 18	Registrinis
46.	10384	Vilniaus senųjų kapinių, vad. Rasų kapinėmis, kompleksas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Rasų g.	Valstybės saugomas
47.	16077	Vilniaus miesto istorinė dalis, vad. Rasų kolonija	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m.,	Registrinis
48.	43930	Samuilo Holšteino odos fabriko pastatų kompleksas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Paupio g. 28	Registrinis
49.	10660	Vilniaus senųjų kapinių, vad. Bernardinų kapinėmis, kompleksas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Žvirgždyno g.	Valstybės saugomas
50.	16073	Vilniaus senamiestis	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m.	Paminklas
51.	46671	Vilniaus m. Pylimo, Pamėnkalnio gatvių skveras	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., P. Cvirkos a.	Registrinis
52.	46236	Lietuvos nacionalinis operos ir baleto teatras	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., A. Vienuolio g. 1	Registrinis
53.	31812	Vilniaus žydų Šnipiškių senųjų kapinių vieta	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Rinktinės g.	Valstybės saugomas
54.	17400	Vilniaus koncertų ir sporto rūmai	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Rinktinės g. 1	Registrinis
55.	12567	Vilniaus žydų senosios kapinės	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Olandų g.	Valstybės saugomas
56.	32810	Technikos mokyklos statinių kompleksas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Olandų g. 16	Registrinis
57.	30972	Vilniaus psichiatrinės ligoninės statinių kompleksas	Vilniaus miesto sav., Antakalnio sen., Vilniaus m., Vasaros g. 5	Registrinis
58.	16078	Blokuotų kotedžų kompleksas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Olandų g. / Vilniaus miesto sav., M. Dobužinskio g.	Registrinis
59.	3	Vilniaus Šv. apaštalu Petro ir Povilo bažnyčios, Laterano	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Antakalnio g. 1, 3	Paminklas

		reguliariųjų kanauninkų vienuolyno ir kitų statinių ansamblis		
60.	16770	Žirmūnų tiltas	Vilniaus miesto sav., Žirmūnų sen., Vilniaus m., Žirmūnų g.	Valstybės saugomas
61.	15962	Vidaus reikalų ministerijos kultūros ir sporto rūmai	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Žirmūnų g. 1 E	Registrinis
62.	16000	Tuskulėnų dvaro sodybos ir Sovietų Sąjungos okupacinio režimo aukų memorialo kompleksas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Žirmūnų g. 1F, 1N	Inicijuotas skelbti Valstybės saugomu
63.	30383	Vilniaus senųjų kapinių, vad. Šv. apaštalų Petro ir Povilo, kitaip Saulės kapinėmis, kompleksas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Saulės g.	Valstybės saugomas
64.	762	Sapiegų rezidencijos, trinitorių vienuolyno ir ligoninės statinių kompleksas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Antakalnio g.	Valstybės saugomas
65.	49234	Pastatų kompleksas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Antakalnio g. 29,31	Registrinis
66.	16084	Vilniaus miesto istorinė dalis, vad. Antakalniu	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m.	Registrinis
67.	36243	Vilniaus senųjų kapinių, vad. Antakalnio kapinėmis, kompleksas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Karių Kapų g.	Registrinis
68.	15915	Markučių dvaro sodybos fragmentai	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Subačiaus g. 124	Registrinis
69.	32118	Lenkijos kariuomenės Vilniaus įgulos Antakalnio amunicijos bunkerių kompleksas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Šilo g.	Registrinis
70.	33088	Naujosios Vilnios, Kučkuriškių piliakalnis	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m.	Registrinis
71.	30522	Kučkuriškių popieriaus fabriko pastatų kompleksas	Vilniaus miesto sav., Naujosios Vilnios sen., Vilniaus m., Užtvankos g. 1	Valstybės saugomas
72.	1799	Rokantiškių piliavietė	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m.	Valstybės saugomas
73.	2932	Rokantiškių piliakalnis su gyvenvieta	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m.	Valstybės saugomas
74.	33037	Pūčkorių piliakalnis su gyvenvieta	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m.	Inicijuotas skelbti Valstybės saugomu
75.	27071	Pūčkorių palivarko sodyba	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Pūčkorių g. 5, 9, 15	Valstybės saugomas
76.	41793	Leoniškių Prancūziškojo vandens malūno, vad. Belmonto, statinių kompleksas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Belmonto g. 17	Registrinis
77.	33512	Tuputiškių gyvenvietė	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m.	Registrinis
78.	2339	Serpantinas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Žiedų g.	Valstybės saugomas
79.	38301	Gariūnų piliakalnis	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m.	Registrinis
80.	33086	Panerių piliakalnis	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m.	Registrinis
81.	33087	Panerių piliakalnis II	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m.	Registrinis
82.	31873	Senojo Vilniaus-Kauno kelio atkarpa	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m.	Registrinis
83.	22798	Panerių geležinkelio tunelis	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m.	Valstybės saugomas
84.	1792	Žudynių vieta ir kapai	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Agrastų g.	Paminklas
85.	22129	Trakų Vokės geležinkelio tiltas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Eduardo André g.	Valstybės saugomas

86.	923	Trakų Vokės dvaro sodyba	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Žalioji a. 2A	Valstybės saugomas
87.	27467	Mūrinės Vokės gamybinių statinių kompleksas	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Lentvario g. 35, 35A	Valstybės saugomas
88.	33861	Vaidotų piliakalnis	Vilniaus miesto sav., Vaidotų k.	Registrinis
89.	33608	Šnipiškių dalis, vad. Pironontu	Vilniaus miesto sav., Vilniaus m.,	Registrinis

5.2. Poveikis saugomoms teritorijoms

Specialiojo plano rengimo bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje parengus Specialiojo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo atrankos dokumentą, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos 2024-09-26 raštu Nr. V3-2342 „Dėl Vilniaus miesto vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros keitimo specialiojo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo atrankos dokumento“ pateikė išvadą, kad Plano įgyvendinimas negali turėti reikšmingų neigiamų pasekmių „Natura 2000“ teritorijose saugomoms rūšims ir natūralioms buveinėms, nacionalinėms saugomoms teritorijoms ar gamtinėms vertybėms ir šiuo atžvilgiu neprivaloma atlikti Plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo.

Be to, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos 2024-09-26 raštu Nr. V3-2341 „Dėl plano įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „NATURA 2000“ teritorijoms reikšmingumo išvados“ pateikė išvadą, kad Specialiojo plano įgyvendinimas negali daryti reikšmingo neigiamo poveikio „Natura 2000“ teritorijoms ir šiuo atžvilgiu neprivaloma atlikti Specialiojo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo.

Įgyvendinant darnios plėtros principus, gamtosauginiu požiūriu jautrios teritorijos turi būti apsaugotos nuo neigiamo žmonių veiklos poveikio. Viešojo vandens tiekimo zonoms, besiribojančioms su saugomomis teritorijomis, turi būti skiriamas išskirtinis dėmesys planuojant vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo infrastruktūrą.

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje esančios saugomos teritorijos pateiktos specialiojo plano grafinėje dalyje.

Planuojama ūkinė veikla nedarys neigiamo poveikio aplinkai, įrengus nuotekų surinkimo tinklus, sumažės buitinių nuotekų infiltracijos į dirvožemį lygis, ko rezultate sumažės požeminių bei paviršinių vandenų tarša buitinėmis nuotekomis. Galima teigti, kad planuojama infrastruktūros plėtra turės teigiamą poveikį saugomoms gamtinėms teritorijoms, kadangi bus sumažinta aplinkos tarša.

Įgyvendinant darnios plėtros principus, gamtosauginiu požiūriu jautrios teritorijos turi būti apsaugotos nuo neigiamo žmonių veiklos poveikio. Viešojo vandens tiekimo zonoms, besiribojančioms su saugomomis teritorijomis, turi būti skiriamas išskirtinis dėmesys planuojant vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo infrastruktūrą.

Vilniaus miesto savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiajame plane nustatyta, kad dalis viešojo vandens tiekimo teritorijų patenka arba ribojasi su saugomomis teritorijomis (žr. 13 lentelę).

Plano rengėjai, siekdami įgyvendinti pagrindinį aplinkosaugos tikslą – išsaugoti ir palaikyti biologinę įvairovę saugomose teritorijose, išskyrė ir detaliau išnagrinėjo viešojo vandens tiekimo teritorijas, kurios ribojasi arba patenka į jautrias ir vertingas aplinkos apsaugos požiūriu saugomas teritorijas.

13 lentelė. Informacija apie viešojo vandens tiekimo teritorijas, kurios patenka arba ribojasi su „Natura 2000“ teritorijomis ar Nacionalinėmis ir savivaldybės saugomomis teritorijomis

Eil. Nr.	Saugomos vietovės pavadinimas	Viešojo vandens tiekimo teritorijos, kurios patenka arba ribojasi su saugomomis vietovėmis
Nacionalinės (valstybinės) saugomos teritorijos		
1	Kryžiočių geomorfologinis draustinis	Naujaneriai (NJN)
2	Žaliųjų ežerų kraštovaizdžio draustinis	Pagubė (GUB)
3	Ežerėlių geomorfologinis draustinis	Mažieji Gulbinai (MGL)
4	Riešės hidrografinis draustinis	Mažieji Gulbinai (MGL)
5	Turniškės kraštovaizdžio draustinis	Babiniai (BAB), Staviškės (STA), Verkių Riešė (VRŠ)

6	Vanagynės geomorfologinis draustinis	Bajorai (BAJ), Skersinė (SKR), Vanaginė (VAN)
7	Dvarčionių geomorfologinis draustinis	Dvarčionys (DVA), Didieji Pupojai (DPU), Galgiai (GAL), Mažieji Pupojai (MPU)
8	Iškartų kraštovaizdžio draustinis	Mileišiškės (MIL), Šiaurinės Rokantiškės (ŠRO)
9	Tuputiškių geomorfologinis draustinis	Strielčiukai (STR), Žemasis Pavilnys (ŽPV)
10	Markučių kraštovaizdžio draustinis	Tuputiškės (TUP), Žemasis Pavilnys (ŽPV)
11	Kalnų gamtinis rezervatas	Aukštasis Pavilnys (APV), Žemasis Pavilnys (ŽPV)
12	Ribiškių kraštovaizdžio draustinis	Liepkalnis (LPK)
13	Griovių geomorfologinis draustinis	Kriaučiūnai (KRI)
Savivaldybės saugomos teritorijos		
1	Veržuvos hidrografinis draustinis	Aukštoji Veržuva (AVE), Vismaliukai (VSM), Žemoji Veržuva (ŽVE)
2	Aukštagirio geomorfologinis draustinis	Aukštagiris (AUK), Baniškės (BAN)
3	Panerių erozinio kalvyno kraštovaizdžio draustinis	Užusienis (UŽU)
4	Vokės senslėnio šlaitų geomorfologinis draustinis	Raisteliai (RAI)
5	Vokės hidrografinis draustinis	Afindevičiai (AFI), Kulokiškės (KUL)
6	Naujojo Lentvario botaninis draustinis	Bališkės (BLŠ), Mačiuliškės (MAČ), Salos (SLS)
Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos		
1	Neries upė (BAST)	Naujaneriai (NJNI), Staviškės (STA), Kryžiokai (KRY), Ožkiniai (OŽK), Liepynė (LIE), Smėlynė (SMĖ)
2	Naujanerių apylinkės (BAST)	Naujaneriai (NJNI)
3	Kryžiokų miškas (BAST)	Mažieji Gulbinai (MGL)
4	Ežerėlių kompleksas (BAST)	Mažieji Gulbinai (MGL)
5	Riešės upės slėnis (BAST)	Mažieji Gulbinai (MGL)
6	Vanagynės miškas II (BAST)	Bajorai (BAJ), Skersinė (SKR), Vanaginė (VAN)
7	Valakupių-Veržuvos apylinkės (BAST)	Vismaliukai (VSM), Žemoji Veržuva (ŽVE)
8	Vilnios upės slėnis ties Mickūnais (BAST)	Verbos (VRB)
9	Vilnios upė (BAST)	Kučkuriškės (KUČ), Tuputiškės (TUP)
10	Kaukysos upės slėnis (BAST)	Liepkalnis (LPK)
11	Naujojo Lentvario apylinkės (BAST)	Bališkės (BLŠ), Mačiuliškės (MAČ), Salos (SLS)

5.3. Poveikis gamtiniam karkasui

Specialiuoju planu planuojamos teritorijos kai kuriomis jos dalimis patenka į gamtinį karkasą.

Specialiuoju planu reikšmingo poveikio gamtiniam karkasui nenumatoma. Poveikis galimas tik dėl galimų žemės darbų, įrengiant inžinerinę infrastruktūrą. Gamtiniame karkase apribojimus nustato Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Saugomų teritorijų įstatymas, Gamtinio karkaso nuostatai bei eilė kitų, veiklą gamtiniame karkase reglamentuojančių dokumentų.

5.4. Paviršinių vandens telkinių apsaugos juostos ir zonos

Paviršinio vandens telkiniai registruojami ir atvaizduoti Lietuvos respublikos upių, ežerų ir tvenkinių valstybės kadastrė (UETK). Jų apsaugos zonos ir pakrančių juostos nustatomos vadovaujantis Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių juostų nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu LR aplinkos ministro 2001-11-07 įsakymu Nr. 540.

Specialiąsias žemės naudojimo sąlygas paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose reglamentuoja Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 99 straipsnis. Specialiąsias žemės naudojimo sąlygas paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostose reglamentuoja Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 100 straipsnis, kurio nuostatos numato, kad paviršinio vandens

telkinio pakrantės apsaugos juostoje nedraudžiama statyti hidrotechnikos statinių, vandens matavimo stočių, vandens paėmimo ir išleidimo į vandens telkinius įrenginių ir statinių, požeminio vandens vandenviečių, paviršinių nuotekų valymo įrenginių, kai esama nuotekų tvarkymo sistema neturi valymo įrenginių, kuriems įrengti nepakanka vietos už paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostos, vandens telkinio pakrantės apsaugos juostą kertančių inžinerinių tinklų ir kt.

Įgyvendinant vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano sprendinius, būtina vadovautis Potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapiams (<http://potvyniai.aplinka.lt/potvyniai/>) bei taikyti potvynių rizikos valdymo planuose numatytas priemones. Specialiųjų žemės naudojimo sąlygas potvynių grėsmės teritorijose reglamentuoja Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 104 straipsnis.

5.5. Pelkės ir šaltiniai

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygas pelkių ir šaltinynų zonose reglamentuoja Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 102 straipsnis. Pagal 102 straipsnį, pelkėse ir šaltinynuose draudžiama:

1) vykdyti teritorijos sausinimo darbus, keisti šaltinynų ir (ar) jų grupių hidrologinį režimą, ardyti pelkių ir apypelkių augalinę dangą, išskyrus atvejus, kai Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nustatyta tvarka atlikus poveikio aplinkai vertinimą priimamas sprendimas pritarti planuojamai ūkinei veiklai;

2) pelkes ir šaltinynus paversti ariamąja žeme ir (ar) miško naudmenomis, užsodinti želdiniais;

3) pelkes ir šaltinynus paversti žeme, užimta paviršiniais vandens telkiniais, išskyrus atvejus, kai žemės sklype įrengiamas vienas, ne didesnis kaip 0,1 hektaro ploto dirbtinis nepratekamas paviršinis vandens telkinys.

5.6. Vidaus vandenys

Specialiojo plano sprendiniai neturi pabloginti laivybos sąlygų ir infrastruktūros vystymo galimybių valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelyje.

5.7. Teritorijoje kurioje yra žemės gelmių išteklių telkiniai

Teritorijoje kurioje yra žemės gelmių išteklių telkiniai, ūkinė veikla vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymo nuostatomis ir Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 109 straipsnio reikalavimais. Teritorijų, patenkančių į detaliai išžvalgytų naudingųjų iškasenų telkinių plotus, urbanizavimas, inžinerinių tinklų plėtra, vadovaujantis planuojamoje teritorijoje galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais galimas tik tuo atveju, jei aprobuoto naudingųjų iškasenų telkinio, patenkančio į teritorijų planavimo dokumentų sprendinių įgyvendinimo teritoriją, ištekliai iki teritorijų planavimo dokumentų sprendinių įgyvendinimo momento būtų visiškai išeksploduoti ir atliktos visos reikiamos procedūros numatytos Žemės gelmių įstatyme ir kituose teisės aktuose.

5.8. Valstybiniai miškai

Planuojant vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros statinių statybą miškų teritorijoje vadovautis Lietuvos Respublikos miškų įstatymu, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu ir kitais atitinkamais teisės aktais. Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 102 straipsnyje „Inžinerinių tinklų tiesimas, dviračių ir pėsčiųjų takų įrengimas miško žemėje“ nurodoma:

1. Miško žemėje galima tiesti inžinerinius tinklus (įskaitant laikomus kilnojamaisiais daiktais), taip pat įrengti dviračių ir pėsčiųjų takus, nepaverčiant šios miško žemės kitomis naudmenomis ir jei tai nedaro esminės įtakos miško ekosistemai.

2. Inžineriniai tinklai (įskaitant laikomus kilnojamaisiais daiktais) laikomi nedarančiais esminės įtakos miško ekosistemai, jei atitinka visas šias sąlygas:

1) Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytas inžinerinių tinklų (įskaitant laikomus kilnojamaisiais daiktais) apsaugos zonos plotis neviršija 10 metrų ir šioje apsaugos zonoje leidžiama auginti želdinius;

2) jie tiesiami medynų neapaugusioje miško žemėje arba tiesiami požeminiai inžineriniai tinklai (įskaitant laikomus kilnojamaisiais daiktais) nekertant miško;

3) jie tiesiami IIB, III ar IV grupės miškuose.

Žemesnio - vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentų ir (ar) projektų rengimo metu patikslinus Specialiojo plano sprendinius (jų vietas, poreikius ir galimybes), bei nustačius jog 102 straipsnyje nurodytos sąlygos netenkinamos, gali būti numatoma Miško žemę paversti kitomis naudmenomis, jei tai numatyta Vilniaus miesto BP. Atitinkamai aiškinamajame rašte turi būti pateikiami išsamūs paaiškinimai dėl miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis motyvų bei ploto poreikio. Numatant procedūras vadovautis Lietuvos Respublikos miškų įstatymu, Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašu, LR miškų valstybės kadastro duomenimis, Vilniaus miesto savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotų schema, Vilniaus miesto savivaldybės miškų priskyrimo miškų grupėms sąrašu ir schema, bei kitais atitinkamais teisės aktais ir dokumentais.

Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 11 straipsnyje nurodoma:

1. Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis tvarką nustato Vyriausybė. Miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis tik šiame įstatyme nustatytais išimtiniais atvejais:

1) valstybei svarbiems projektams įgyvendinti;

2) inžinerinės infrastruktūros teritorijoms, apimančioms komunikacinius koridorius, inžinerinius tinklus, susisiekimo komunikacijas ir aptarnavimo objektus, formuoti;

3) visuomeninės paskirties, bendrojo naudojimo ir atskirųjų želdynų teritorijoms formuoti;

2. Paversti miško žemę kitomis naudmenomis draudžiama:

1) I grupės miškuose;

2) II grupės – ekosistemų apsaugos miškuose, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 1, 3, 5, 7 ir 9 punktuose nustatytus atvejus;

3) III grupės – draustinių miškuose ir valstybinių rezervatų apsaugos zonų miškuose, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 1, 3, 5, 7 ir 9 punktuose nustatytus atvejus;

4) kituose miškuose, esančiuose vieno kilometro atstumu nuo Baltijos jūros ir Kuršių marių, II grupės rekreaciniuose miškuose ir III grupės vandens telkinių apsaugos zonų, laukų apsauginiuose ir valstybinių parkų apsaugos zonų miškuose, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 1, 2, 3, 7, 8, 9 punktuose nurodytus atvejus ir šio straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytą atvejį, kai baigiama eksploatuoti šiuo metu naudojamo telkinio dalis, dėl kurios yra išduotas leidimas naudoti naudingąsias iškasenas, ir nėra galimybės tęsti telkinio eksploatavimo ne miško žemėje, jeigu atitinkamų objektų statyba ar atitinkamų teritorijų formavimas numatytas bendruosiuose planuose ar valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentuose arba šių saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose. Šiame punkte nustatyti draudimai ir apribojimai netaikomi miško žemę paverčiant kitomis naudmenomis šio straipsnio 1 dalies 5 punkte nustatytu atveju.

3. Valstybiniuose parkuose, draustiniuose, biosferos rezervatuose ir biosferos poligonuose esančią miško žemę paversti kitomis naudmenomis leidžiama tik reikmėms, susijusioms su:

1) šių saugomų teritorijų apsauga, tvarkymu, pritaikymu visuomenės poreikiams ir naudojimui rekreacijai, jeigu tai numatyta šių saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose ir neprieštarauja šių saugomų teritorijų nuostatams;

2) valstybei svarbių projektų įgyvendinimui;

3) šių saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose ar bendruosiuose planuose numatytų visuomeninės paskirties, bendrojo naudojimo ir atskirųjų želdynų teritorijų formavimui;

4) šio straipsnio 1 dalies 5, 7 ir 9 punktuose nustatytais atvejais.

Vykdamas geriamojo vandens tiekimo, nuotekų ir paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą turi būti vadovaujamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 521 „Dėl kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams“ nuostatomis.

5.9. Respublikos krašto apsaugos ministerijos ir Lietuvos kariuomenės dalinių valdomos bei naudojamos krašto apsaugos tikslams skirtos teritorijos

Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas Vilniaus mieste esančiose Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos ir Lietuvos kariuomenės dalinių valdomose bei naudojamose krašto

apsaugos tikslams skirtose teritorijose turi būti vykdomas vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gegužės 29 d. nutarimo Nr. 625 „Dėl aviacijai galinčių kliudyti statinių statybos bei rekonstravimo ir įrenginių įrengimo derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. birželio 17 d. nutarimo Nr. 627 redakcija) nuostatomis, Lietuvos higienos normos HN 56:2015 „Karinės teritorijos visuomenės sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-568 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 56:2004 „Karinė teritorija. Statinių įrengimo ir priežiūros taisyklės“ patvirtinimo (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. rugsėjo 23 d. įsakymo Nr. V-1074 redakcija) reikalavimais. Specialiojo plano sprendiniai negali pabloginti Vilniaus mieste esančių Krašto apsaugos ministerijos ir Lietuvos kariuomenės dalinių valdomų ir naudojamų teritorijų naudojimo ir funkcionavimo sąlygų ir nustatyti naujų, karinių dalinių teritorijų ribas kertančių, sanitarinių, apsaugos ar kitokių zonų, kurios ribotų veiklą ir infrastruktūros plėtrą krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose.

5.10. Atliekos

Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo inžinerinės infrastruktūros statybos metu susidariusios atliekos turi būti tvarkomos vadovaujantis Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymu bei kitais galiojančiais atliekų tvarkymą reglamentuojančiais teisės aktais.

6. IŠVADOS/APIBENDRINIMAS

- Šiuo specialiuoju planu vykdoma tęstinė vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra, vadovaujantis Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendruoju planu (patvirtintas 2021-06-02) ir įvertinant iki bendrojo plano patvirtinimo galiojusio Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano (patvirtintas 2011-12-14) sprendinius.
- Naujų centralizuotų vandens gerinimo įrenginių ar vandenviečių, taip pat centralizuotų nuotekų valymo įrenginių specialiojo plano apimtyse nenumatoma.
- Esami Vilniaus miesto nuotekų valymo įrenginiai pajėgūs priimti esamus ir perspektyvinius Vilniaus miesto nuotekų kiekius. Kadangi Trakų rajono savivaldybės teritorijos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano keitime numatyta, kad nutiesus jungtį, Trakų ir Lentvario aglomeracijos nuotekas numatoma perpumpuoti į regioninę Vilniaus nuotekų valyklą, tektų Vilniaus nuotekų valykloje įrengti 20000 m³ balansinį rezervuarą ir nutiesti buitinių nuotekų kolektorių iki Vilniaus nuotekų valyklos, nes esami nuotekų tinklai nėra pajėgūs priimti Lentvario buitinių nuotekų kiekio, o rekonstruoti į didesnio skersmens taip pat nėra galimybių. Prijungimas būtų galimas tik įgyvendinus abi sąlygas (dėl rezervuaro ir naujo kolektoriaus įrengimo), ir tik tada „Trakų vandenys“ galėtų įvertinti, kas ekonomiškai yra efektyviau: rekonstruoti Lentvario nuotekų valyklą ar jungtis prie Vilniaus nuotekų valyklos.
- Specialiajame plane numatytas viešojo vandens tiekimo teritorijų plėtros etapiškumas gali būti tikslinamas Savivaldybės ir / ar Viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, esant pagrindimui. Rekomenduojama plėtros etapiškumą ir kryptis peržiūrėti Specialiojo plano monitoringo metu.
- Reikiamos įrengti infrastruktūros apimtys gali būti tikslinamos, įvertinus inžinerinės infrastruktūros vystymo finansavimo galimybes.
- Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų trasos bei įrenginių vietos, grafiškai pažymėtos mastelyje M 1:15000, gali būti tikslinamos. Rengiant vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentus, techninius ir / ar darbo projektus, būtina tikslinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros trasų ir įrenginių planinę padėtį, vietą, prisijungimo taškus, numatyti apsaugos zonas ir / ar servitutus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis. Sprendinių tikslinimas nelaikomas sprendinių keitimu ar koregavimu.
- Šiuo specialiuoju planu nesukuriami įregistruotiems žemės sklypams apribojimai ir / ar servitutai dėl naujos infrastruktūros įrengimo, nekeičiama žemės sklypų pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir būdas, neatliekamos teritorijų paėmimo visuomenės poreikiams procedūros.
- Tais atvejais, kai prie žemės sklypų nėra nutiestų centralizuotų vandentiekio ir nuotekų tinklų, gali būti pritaria gyventojų ir juridinių asmenų prašymams naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį, taip pat įrengti vietinius nuotekų valymo įrenginius. Pažymėtina, kad atsiradus centralizuotiems tinklams, vartotojai privalo prie jų prisijungti.

7. PRIEDAI

7.1. Specialiojo plano rengėjų sąrašas

Pareigos/atliktos funkcijos	Vardas, pavardė
Projekto vadovas / Architektas (EB, BS, SK)	Mindaugas Grabauskas (at. Nr. A280)
Projekto dalies vadovas / Specialistas (EB)	Artūras Mazeliauskas (at. Nr. 22547; Nr. 26777)
Projekto dalies vadovas (BS, ESAV, SK)	Vytautas Kairys (at. Nr. 39978)
Kraštovaizdžio planavimo specialistė (SPAV)	Vida Bujauskienė
Architektas / GIS specialistas (EB, BS, SK)	Giedrius Bireta (at. Nr. TPV 0067)
Konsultantas (EB, BS)	Eduardas Aloyzas Povilaitis (at. Nr. 7675; Nr. 12737)

Santrumpos:

EB – Esamos būklės įvertinimo stadija

BS – Bendrųjų sprendinių formavimo stadija - koncepcija

SPAV – SPAV atrankos dokumentas

ESAV – Ekonominio skaičiavimo ir aplinkosaugos vertinimo ataskaita

SK – Sprendinių konkretizavimo stadija

7.2. Grafinė dalis

1. „Vandens tiekimo infrastruktūros plėtros sprendiniai“ M 1:15000, 3 lapai;
2. „Nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros sprendiniai“ M 1:15000, 3 lapai.
3. „Vandens tiekimo infrastruktūros etapų plėtros schema“. M 1:50000, 1 lapas;
4. „Nuotekų tvarkymo infrastruktūros etapų plėtros schema“. M 1:50000, 1 lapas.